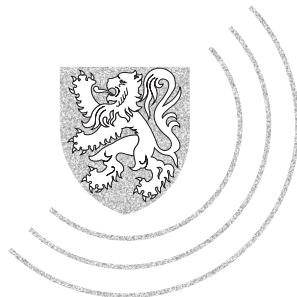

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2003-2004

29 maart 2004

ONTWERP VAN DECREET

betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen

VERSLAG

**namens de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid
uitgebracht door de heer Karlos Callens**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Gilbert Vanleenhove.

Vaste leden :

de heer Jos De Meyer, mevrouw Veerle Heeren, de heren Luc Martens, Gilbert Vanleenhove ;

de heren Karlos Callens, Julien Demeulenaere, Gilbert Van Baelen, mevrouw Erna Van Wauwe ;

de heren Pieter Huybrechts, Julien Librecht, Joris Van Hauthem ;

mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh, de heer André Van Nieuwerkerke ;

de heer Frans Ramon ;

de heer Dirk De Cock.

Plaatsvervangers :

mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, mevrouw Brigitte Grouwels, mevrouw Mieke Van Hecke, mevrouw Ingrid van Kessel ;

de heren Frans De Cock, André Denys, Cis Schepens, Bob Verstraete ;

mevrouw Marijke Dillen, mevrouw Marleen Van den Eynde, de heer Roland Van Goethem ;

de heren Lucien Suykens, Robert Voorhamme ;

de heer Kris Van Dijck.

Zie :

2154 (2003-2004)

– Nr. 1 : Ontwerp van decreet

– Nr. 2 : Amendementen

INHOUD

	Blz.
I. Toelichting door mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming	4
II. Algemene bespreking	6
III. Artikelsgewijze bespreking	12
IV. Eindstemming	40
Tekst aangenomen door de commissie	41

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid besprak op 11 maart en 18 maart 2004 het ontwerp van decreet betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen.

De bespreking van dit ontwerp van decreet gebeurde in samenhang met het ontwerp van decreet betreffende de studiefinanciering en studentenvoorzieningen in het hoger onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap. (*Parl. St. VI. Parl. 2003-2004, nr. 2208/1*).

I. TOELICHTING DOOR MEVROUW MARLEEN VANDERPOORTEN, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS EN VORMING

1. Inleiding

De minister verklaart dat de overgang naar een kennis- en informatiemaatschappij en de toenemende globalisering en internationalisering tot nieuwe uitdagingen in het hoger onderwijs leiden. Het hoger onderwijs wordt aangespoord om de inrichting en organisatie van het onderwijsaanbod bij te sturen. Deze bijsturing wordt vaak omschreven als “het meer flexibel maken van het onderwijs”.

Vandaag blijft de mogelijkheid om de organisatie van het hoger onderwijs te flexibiliseren erg beperkt, omdat de decreten een studiejaarsysteem voorschrijven. Deeltijds studeren wordt, wat de basisopleidingen betreft, gelijkgesteld aan halftijds studeren.

Het ontwerp van “flexibiliseringsdecreet” richt zich in de eerste plaats op de flexibilisering van dit studiejaarsysteem. Toch draagt het decreet ook andere elementen van flexibilisering in zich, in het bijzonder door het in aanmerking nemen van eerder verworven competenties en kwalificaties.

Het ontwerpdecreet concretiseert en verzoent volgens de minister twee belangrijke doelstellingen. Enerzijds moet een student, ongeacht zijn sociale context of leeftijd, op een voor hem aangepaste manier aan hoger onderwijs kunnen deelnemen en competenties verwerven. Deze competenties moeten officieel worden gevaloriseerd. Anderzijds werd bij het uitwerken van het ontwerpdecreet ook gewaarborgd dat het hogeronderwijsaanbod geen onoverzichtelijk amalgaam wordt, waaruit studenten naar eigen goeddunken “à la carte” een menu kunnen samenstellen.

2. Bouwstenen van het creditsysteem

De bouwstenen van het uitgetekende flexibele creditsysteem zijn : de opleiding, de opleidingsonderdelen, de studiepunten en creditbewijzen. De opleiding is en blijft de basis- en structurerende eenheid van het onderwijsaanbod.

De minister vervolgt dat het volledig studieprogramma van een opleiding uitgedrukt wordt in ECTS-studiepunten. 1 studiepunt komt overeen met 28 uur studiebelasting. Studiebelasting betekent : college volgen, werken maken, studeren, enz. De studiebelasting voor één academiejaar bedraagt nu 60 studiepunten. De opleidingen binnen een flexibeliseerd model zullen 60 studiepunten of een veelvoud daarvan omvatten.

Een opleiding wordt opgedeeld in opleidingsonderdelen. Een opleidingsonderdeel kan flexibel ingevuld worden door de instelling. Het kan bestaan uit één vak (in de traditionele betekenis van het woord), maar het kan net zo goed bestaan uit een clustering van vakken of van groepen leeractiviteiten.

Ook de omvang van een opleidingsonderdeel wordt uitgedrukt in ECTS-studiepunten. Een opleidingsonderdeel omvat ten minste 3 studiepunten. Een klein volume van minimaal 3 studiepunten heeft als voordeel dat het aan de studenten een grotere flexibiliteit inzake transfer naar andere opleidingen biedt.

Een student heeft een opleidingsonderdeel voltooid wanneer hij na een evaluatie heeft aangetoond dat hij de relevante competenties in voldoende mate heeft verworven. Hij wordt daartoe beoordeeld op een schaal van 0 tot 20, met 10 als slaaggrens. In specifieke gevallen kunnen andere beoordelingssystemen, zoals een pass/fail-systeem, worden uitgewerkt.

De student heeft per opleidingsonderdeel recht op ten minste twee inschrijvingen, met per inschrijving een recht op tenminste twee examenkansen.

Een student die een opleidingsonderdeel heeft voltooid, verwerft als formele erkenning hiervan een creditbewijs. Het creditbewijs wordt verleend, onafhankelijk van de stand van zaken van de andere opleidingsonderdelen die in het programma van de student voorkomen. De filosofie van het “levenslang en levensbreed studeren” houdt in dat elke met succes bekroonde inspanning van een student een concrete meerwaarde moet kunnen opleveren voor de verdere studie- of werkloopbaan.

3. EVC & EVK

Vervolgens gaat de minister verder over de in het ontwerpdecreet uitgezette bakens inzake EVC en EVK die concreet worden uitgewerkt.

Eerder verworven competenties (EVC's) kunnen omschreven worden als een geheel van kennis, inzicht, vaardigheden en attitudes dat niet werd bekrachtigd door een studiebewijs binnen of buiten onderwijs.

Studenten die op grond van hun beroepservaring van oordeel zijn dat zij over hogeronderwijscompetenties beschikken, kunnen deze laten testen door een validerende instantie op het niveau van een associatie. Dat bekwaamheidsonderzoek zal meestal bestaan uit een onderzoek van de voorgelegde documenten en een assessment. De uitkomsten van de gehele beoordeling worden vastgelegd in een bewijs van bekwaamheid.

De minister vermeldt dat het hier niet gaat om de titel van beroepsbekwaamheid zoals de Vlaamse regering dat goedkeurde. De titel van beroepsbekwaamheid is een ervaringsdiploma met finaliteit op de arbeidsmarkt terwijl het bewijs van bekwaamheid een academische finaliteit heeft.

In het geval van eerder verworven kwalificaties (EVK's) kan de toekomstige student een studiebewijs voorleggen van een formeel opleidingstraject of een opleidingsonderdeel. Dit studiebewijs kan zowel binnen als buiten onderwijs zijn afgeleverd. Deze kwalificaties kunnen dan ook verworven zijn in het hoger onderwijs van het korte type in sociale promotie, via VDAB-opleidingen, of andere formele opleidingcircuits.

Het bekwaamheidsonderzoek met betrekking tot EVK's leidt ook tot een bewijs van bekwaamheid. De methodologie zal hier wel verschillen. Zo zal een assessment in de meeste gevallen niet nodig zijn. Er is een studiebewijs voorhanden en het bekwaamheidsonderzoek zal dan ook meestal op stukken kunnen gebeuren.

De vaststelling of iemand bepaalde competenties heeft verworven, moet gebeuren op basis van een correcte (vooraf vastgelegde) methodologie, zodat toekomstige studenten op dit vlak rechtszekerheid krijgen. Het decreet bevat minimale voorschriften inzake de beoordeling van EVC's en EVK's. Deze voorschriften moeten dan nog verder uitgewerkt worden door de Vlaamse regering en de validerende instanties.

Op grond van een bewijs van bekwaamheid kunnen instellingen aan een student vrijstelling verlenen. Dit betekent dat de student ontheven is van de verplichting om over een opleidingsonderdeel of een deel ervan examen af te leggen. De studiepunten verbonden aan een vrijstelling worden als verworven beschouwd.

4. Begeleiden en bewaken van de studievoortgang

Een flexibel systeem biedt volgens de minister tal van nieuwe mogelijkheden en kansen, ook voor nieuwe doelgroepen. Van de mogelijkheden inzake flexibilisering moet evenwel op een verantwoorde wijze gebruik worden gemaakt.

Dat betekent allereerst dat studenten goed op de hoogte moeten zijn van het uitgetekende studietraject dat zij moeten doorlopen. Het decreet bepaalt daarom dat de studenten met het instellingsbestuur een contract afsluiten. In het contract wordt aangegeven op welke wijze de studie zal worden geordend. De aansturing van de studievoortgang van een student berust traditioneel bij de examencommissie.

Het decreet voorziet in twee dwingende voorschriften. Ten eerste moet de instelling een examencommissie instellen voor het geheel van elke opleiding in functie van de einddeliberatie over de diplomatoekenning. Op de tweede plaats moet de instelling ook een examencommissie instellen voor het eerste academiejaar van een bachelorsopleiding voor wat betreft de deliberatie van de studenten die voor het eerst voor een bachelorsopleiding zijn ingeschreven.

De instellingen zullen nog steeds zelf kunnen beslissen over het inrichten van tussentijdse deliberaties. Over de bevoegdheden van de betrokken facultatieve examencommissies kunnen zij zelf oordelen.

De instellingen kunnen in welomschreven gevallen specifieke maatregelen van studievoortgangsbewaking nemen om studenten die dreigen te ontsporen opnieuw aan te zetten tot het boeken van voldoende voortgang. Deze maatregelen kunnen onder meer bestaan in het opleggen van verplichte tussentijdse deliberaties voor de betrokken student.

5. Aangepaste studiegelden

Het is vanzelfsprekend dat het principieel verlaten van het studiejaarsysteem repercussies heeft voor wat betreft de bepaling van de studiegelden, die

niet meer per academiejaar kunnen worden vastgesteld.

De studiegelden dienen in te spelen op de geflexibiliseerde context en dienen aldus in verhouding te staan tot het aantal studiepunten waarop de inschrijving betrekking heeft. Het ontwerpdecreet bepaalt daarom dat een studiegeld bestaat uit een vast bedrag plus een variabel bedrag afhankelijk van het aantal studiepunten waarop de inschrijving betrekking heeft.

Het uitgewerkte systeem blijft stabiel voor studenten die een studietraject verkiezen dat aansluit bij dat van de huidige normstudent en zich dus inschrijven voor 60 studiepunten.

Het decreet behoudt ook de vrijheid van de instellingen om voor postgraduaatsopleidingen en kortere opleidingstrajecten een vrij studiegeld vast te stellen. Voor bachelors-na-bachelorsopleidingen en masters-na-mastersopleidingen kan een bijzonder studiegeld worden geheven, dat onder meer rekening kan houden met de bijzondere kostenstructuur, het internationaal of het professionaliserend karakter van deze opleidingen. Het op die manier uitgewerkte systeem staat los van het financieringsstelsel van de instellingen.

II. ALGEMENE BESPREKING

– *namens de CD&V-fractie*

De heer *Luc Martens* herinnert eraan dat zijn fractie reeds bij de bespreking van het structuurdecreet wees op de noodzakelijkheid van de voorliggende aanbouwdecreten inzake flexibilisering en studiefinanciering voor het hoger onderwijs. Het is voor alle betrokkenen belangrijk duidelijkheid te hebben.

Het ontwerp van decreet inzake flexibilisering past volledig in het denken over levenslang leren en vult dit meer en meer concreet in. Bij de betrokken instellingen bestaat wel de vrees dat dit tot een explosie van opleidingen zal leiden. Het decreet voorziet in een aantal voorwaarden om dit te voorkomen, maar toch waarschuwt hij ervoor dat dit moet bewaakt worden.

Het decreet voorziet tevens de mogelijkheid dat studenten hun studies om diverse redenen kunnen onderbreken of hun studies pas later kunnen aanvatten. De invoering van EVC en EVK is in dit kader een ingrijpende, vernieuwende en positieve

maatregel in het hogeronderwijsbestel. De heer *Martens* wijst op een aantal consequenties van deze veranderingen. In de sector heerst er enige onrust over een verhoging van de administratieve rompslomp. Er moet daarom een belangrijke inspanning gebeuren om die administratieve plichten beheersbaar te houden.

Een tweede vrees bij de instellingen betreft het mogelijk verlies aan financiële middelen. Vooral de hogescholen vrezen dat dit verlies bovenop hun krappe financiering komt. Die krappe enveloppefinanciering is tevens gedeeltelijk een erfenis uit de vorige legislatuur. Tijdens de huidige legislatuur is echter herhaaldelijk aan de kaak gesteld dat de enveloppefinanciering sommige hogescholen zwaar onder druk zet. Deze druk wordt nog vergroot als een hogeschool zeer veel beursstudenten heeft. De huidige regering heeft tot op heden hier geen oplossingen voor aangebracht.

In dit kader vraagt de heer *Martens* naar het standpunt van de minister over het verzoekschrift van de Vlaamse Hogescholenraad (Vlhora) waarover met de indieners een hoorzitting werd georganiseerd. De commissie besprak dit verzoekschrift reeds op 2 december 2003 en 8 januari 2004, maar heeft nog geen besluit genomen omdat men – in het kader van overleg tussen meerderheid en minister – bijkomende informatie aan de minister heeft gevraagd. Die vraag dateert evenwel reeds van januari jl. Hij vraagt of de minister reeds een standpunt over dit verzoekschrift heeft ingenomen.

– *namens de Vlaams Blok-fractie*

De heer *Julien Librecht* verklaart dat zijn fractie weinig problemen heeft met het voorliggende ontwerp van decreet. Zijn fractie gaat akkoord met de vaststelling dat de overgang naar een kennismaatschappij veranderingen met zich meebrengt en dit leidt tot het verlaten van bepaalde verworvenheden en tot een verhoging van de flexibilisering.

De heer *Librecht* is het ook eens met de doelstellingen van het decreet : de mogelijkheid voor studenten om op een voor hem of haar aangepaste manier studies te volgen en de waarborg van een overzichtelijk hoger onderwijs.

Vervolgens heeft de heer *Librecht* een aantal bedenkingen en vragen. Zo verwijst hij naar de uitvoering van het decreet. Daarbij zal men moeten opletten voor een nivellering als gevolg van de flexibilisering. Het decreet bevat een aantal voorwaarden om dit tegen te gaan, maar het is niet

zeker of dit bij de implementatie voldoende zal zijn.

Ook bij de uitwerking van EVC en EVK heeft de spreker een aantal bedenkingen. Hij vraagt hoe men zal komen tot de voorgestelde methodologie en hoe de instanties gestroomlijnd zullen kunnen werken. Is een instelling op Vlaams niveau zoals de VLOR voorstelt, geen nuttig idee? Of een systeem met wederzijds erkende kwalificaties in de Europese onderwijsruimte zoals de SERV bepleit? Hoe zal de onafhankelijkheid van de procedures t.o.v. de instelling die ze aanbiedt, bereikt worden? Hoe zullen de assessments gebeuren? Hoe zullen de examencommissies worden samengesteld?

De heer Librecht stelt vast dat inzake de trajectbegeleiding een contract gewijzigd kan worden indien een heroriëntatie wenselijk is. Een terugbetaling van de inschrijvingsgelden in de praktijk zal volgens hem leiden tot een overbelasting van de administratie. Hoe zal men dit kunnen vermijden?

Ook deze spreker wijst op een tekort aan middelen. De uitvoering van het voorliggende ontwerp, nl. de flexibilisering gestalte geven, zal meer geld vergen. Bovendien blijkt enerzijds dat bepaalde aanpassingen zullen leiden tot minder inkomsten van de instellingen, en anderzijds dat een verzwaring van de taak van de studentenbegeleiders en administratie extra kosten genereren.

Tot slot vraagt de heer Librecht hoe en in welke mate de informatievoorziening naar de student toe zal gebeuren. Het ontwerpdecreet vermeldt in dit kader alleen de opname van de modaliteiten in het reglement van de instelling en in het contract.

– *namens de VLD-fractie*

De heer *Gilbert Van Baelen* stelt dat het voorliggende decreet nauw verbonden is met het decreet studiefinanciering. Beide decreten vormen een sluitstuk van het structuurdecreet.

De heer Van Baelen vraagt vervolgens aandacht voor de HOKT-SP opleidingen. Hij onderstreept dat de flexibilisering toegepast wordt op universiteiten en hogescholen. Dit neemt niet weg dat men oog moet hebben voor de HOKT-opleidingen in de CVO's. In het verleden beloofde men een structureel perspectief voor deze opleidingen te voorzien.

Het is voor hem belangrijk dat met dit decreet de kennis en kunde via de EVC en EVK gevaloriseerd worden. Dit gebeurt vandaag niet altijd op een doorzichtige wijze. Deze valorisatie is belang-

rijk in het debat over het doorbreken van de tijdsperiodes van het leven: tot de leeftijd van 20 naar school, vervolgens 40 jaar werken om nadien te gaan rusten. Het voorliggende decreet geeft het individu de mogelijkheid om deze fases op een eigen wijze en naar de eigen levenskwaliteit toe in te vullen. De organisatie van het hoger onderwijs wordt doorbroken doordat men afscheid neemt van het jaarsysteem.

De heer Van Baelen wijst op het democratisch effect van flexibilisering. Bepaalde doelgroepen die vandaag moeilijker worden aangesproken, krijgen nieuwe kansen. Dit vergt een opvolging naar de toekomst toe.

Voor de reguliere student kan de flexibilisering leiden tot een verlenging van de studieduur. Hij verwijst daartoe naar de situatie in Noorwegen. Van de invoering van de bama-structuur wordt daar gebruik gemaakt om de studieduur drastisch in te korten. Zo blijkt dat de gemiddelde leeftijd van een student filosofie die daar afstudeert, 41 jaar te zijn. Hij is van mening dat de voorwaarden m.b.t. het contract, de studievoortgang en de bewaking hiervan dergelijke situaties kunnen voorkomen.

Het is positief dat het ontwerpdecreet een opdeling maakt tussen opleidingen, opleidingsonderdelen, studiepunten en creditbewijzen. Ook de validering van EVC en EVK is in die zin positief. Hij hoopt dat de validerende instanties, i.c. de associaties, gelijklopende technieken en criteria zullen hanteren om vergelijkbaarheid en doorzichtigheid te behouden. Sommige associaties zouden zelfs een bepaalde monopoliepositie kunnen nastreven in de doorstroom van professionele bachelors naar de eigen masters. De autonomie mag hierbij niet misbruikt worden. Een amendement van de meerderheid zal hiertoe meer garanties bieden.

Als laatste opmerking verwijst hij naar de financiële middelen. De universiteiten en hogescholen zullen geen negatieve gevolgen ondervinden van de herformulering van de studiegelden. Een aantal amendementen terzake zullen dit extra garanderen. Het is voor de heer Van Baelen veel belangrijker zich niet te laten verleiden tot drastische verhogingen van de studiegelden zoals in de buurlanden Frankrijk en Nederland. Dit gebeurt in Vlaanderen bewust niet om de toegang tot het hoger onderwijs niet te bemoeilijken.

– *namens de sp.a-fractie*

Mevrouw *Gracienne Van Nieuwenborgh* stelt dat de universiteiten en hogescholen vandaag voor een

aantal belangrijke uitdagingen staan die belangrijk zijn voor hun verdere ontwikkeling in zowel de Vlaamse als de Europese onderwijsruimte. De optimalisering van het aanbod, de flexibilisering, de ontwikkeling van de nieuwe onderwijsmodellen en de uitbouw van internationale onderwijsnetwerken die een hefboom moeten zijn voor kwaliteitsvolle opleidingen, vormen daarbij de hoofdpunten.

Tijdens de bespreking van het structuurdecreet heeft de sp.a-fractie reeds opgemerkt dat er dringend werk moest worden gemaakt van een echte flexibilisering van het hoger onderwijs. In een kennis- en informatiemaatschappij is er nood aan een systeem dat vlotte overgangen van het ene naar het andere systeem mogelijk maakt, zonder veel tijd- of studieverlies en dat toelaat niet-formele leerervaringen te erkennen.

Tegelijkertijd moet er volgens mevrouw Van Nieuwenborgh gewaakt worden over de kwaliteit en de overzichtelijkheid van het onderwijsaanbod en moet vermeden worden dat flexibilisering tot studieduurverlenging leidt. Bovendien moeten de studiegelden aangepast worden zodat enerzijds de instellingen geen verlies hebben, maar anderzijds de studenten geen hogere bijdragen moeten leveren. Het ontwerpdecreet tracht aan deze doelstellingen tegemoet te komen.

Haar fractie heeft tot slot één opmerking. De effecten van de aanpassing van de studiegelden blijven moeilijk te beoordelen. Daarom vraagt zij het deel over de studiegelden en de bijdragen over het bekwaamheidsonderzoek binnen afzienbare tijd te evalueren.

– *namens Spirit*

De heer *Dirk De Cock* is tevreden over het voorliggende ontwerpdecreet als aanbouwdecreet bij het structuurdecreet. De uitdaging van het hoger onderwijs is enerzijds de internationalisering verankeren en anderzijds de eigenheid bewaken. Deze flexibilisering beoogt tegemoet te komen aan eerder persoonlijke competenties van de student in kwestie. Het voorliggende ontwerpdecreet slaagt erin een evenwicht te vinden tussen het tegemoet komen aan die persoonlijke noden en het ongebreidelde shoppen.

De bouwstenen voor het creditsysteem bieden een juistere ‘verloning’ voor de stappen die men in zijn opleiding zet. Voor wat de EVC en EVK betreft, is hij ervan overtuigd dat er op dit vlak een aantal kinderziekten zullen optreden. Een bewaking en een evaluatie terzake is nuttig.

De heer *De Cock* is ervan overtuigd dat de studieduur zal toenemen. Dit is onvermijdelijk. Als men de stap zet van een jaarsysteem naar studiepunten, komt men terecht in een veel persoonlijker curriculum met hiaten. Dit is inherent aan dit systeem. Dit hoeft niet nadelig te zijn. Men moet wel bewaken dat hier geen excessen ontstaan. Als voorbeeld verwijst de spreker naar de situatie in Duitsland. Daar probeert men de studieduur terug binnen normale proporties te krijgen, wat bijzonder moeilijk is. Indien er zich in Vlaanderen toch een uitgesproken toename van de studieduur zou voordoen, moet men tijdig ingrijpen.

De filosofie van het levenslang en levensbreed leren zal ertoe leiden dat men meer zal gaan studeren met intervalperiodes. Dit is een positief gegeven.

Hij besluit dat het ontwerpdecreet een positief geheel is. Er zullen nog een aantal nuttige amendementen worden ingediend die vooral door de Vlaamse Vereniging van Studenten, VVS, werden aangebracht. Dit wijst op een openheid en participatie in het beleid.

– *namens Groen !*

De heer *Dirk Holemans* brengt aan dat het voorliggende decreet een verdere invulling vormt van de BAMA-hervorming. Met dit ontwerpdecreet breekt men radicaal met de jaarsystemen waardoor er voor de studenten een openheid ontstaat inzake de studiekeuze.

Als men gebruik maakt van deze flexibilisering zal de studieduur automatisch verlengen. Hier kan men niet onderuit. Aan de andere kant biedt het ontwerpdecreet een aantal garanties waardoor studenten aangemaand worden om voortgang te boeken in hun studies. Hij verwacht evenwel dat het grootste deel van de studenten nog lang zal blijven kiezen voor het jaarsysteem. De aangeboden vrijheid zal jaar na jaar worden ingenomen.

De heer *Holemans* deelt de bezorgdheid van de heer *Van Baelen* inzake de invulling van de EVC en EVK. Het zou nuttig zijn indien de associaties die dit autonoom zullen moeten valideren, zouden samenwerken en dit niet zouden gebruiken om een concurrentiepositie te verwerven. Dit zal van nabij moeten worden opgevolgd.

Hij deelt de zorg van de hogeronderwijsinstellingen m.b.t. de toename van de administratieve belasting. Om deze in de toekomst te minimaliseren zal men bij het begin goed moeten luisteren naar

signalen van de instellingen wanneer dit decreet geïmplementeerd wordt.

Dit ontwerpdecreet biedt samen met het decreet studiefinanciering een aantal kansen voor de democratisering van het hoger onderwijs. Door een opleiding te spreiden in de tijd zullen een aantal mensen wellicht nu wel aan een opleiding hoger onderwijs kunnen beginnen. Het zijn evenwel de associaties die zich hier via het verschaffen van informatie moeten voor inzetten. Het gevaar bestaat dat heel wat mensen door de onduidelijke overgangssituatie afgeschrikt zullen worden.

De heer Holemans sluit zich tot slot aan bij de vraag naar aandacht voor de CVO's die HOKT-SP-opleidingen aanbieden.

– antwoord van de minister

De minister antwoordt dat het voorliggende ontwerpdecreet een *belangrijk decreet* is voor de hervorming van het hoger onderwijs. Zij heeft bewust de kans gegrepen om deze stappen in de hervorming te ondernemen. Het zgn. structuurdecreet ging volgens haar niet ver genoeg omdat de hervorming van het hoger onderwijs niet alleen belangrijk is voor de studenten die vanuit het secundair onderwijs instromen, maar evenzeer kadert in het levenslang en levensbreed leren. Het ontwerpdecreet zet een belangrijke stap naar die volwassenen die studeren willen combineren met werken.

In die zin past het decreet tevens in de *democratisering van het hoger onderwijs*. Met de Bolognaverklaring werd dikwijls de kritiek geuit dat dit zou leiden tot een minder democratisch hoger onderwijs. De minister heeft er van bij het begin over gewaakt dat dit zeker niet de bedoeling mocht zijn. Met de toepassing van de Bolognaverklaring heeft zij de kans gegrepen om het hoger onderwijs nog democratischer en opener te maken.

Dit ontwerpdecreet is *geen eindpunt*. Zij is er zich van bewust dat een aantal stappen van nabij opgevolgd en bewaakt zullen moeten worden. Het is ook niet de bedoeling dat de studieduur sterk zal worden uitgesmeerd. Dit geldt zeker niet voor studenten die een initiële opleiding volgen. Daartoe worden met de studievoortgang en de bewaking hiervan een aantal waarborgen ingeschreven.

De minister beaamt dat de *invoering van EVC en EVK* een ingrijpende maatregel is in het kader van het levenslang leren. Zij licht toe dat de uitwerking van een methodologie in samenspraak zal gebeuren met minister Landuyt. Dit heeft immers even-

eens betrekking op het verwerven van een titel van beroepsbekwaamheid waarover deze laatste een ontwerp van decreet indiende bij het parlement (*Parl. St. VI. Parl. 2003-2004, nr. 2214/1*).

Zij bevestigt de opmerkingen dat de toewijzing van de uitwerking van EVC en EVK aan de associaties niet mag leiden tot een vervalste concurrentie- of monopoliepositie. Het komt erop aan een transparant systeem te creëren dat voor iedereen begrijpelijk is. Op dit vlak zal er bovendien veel aandacht moeten gaan naar de informatie en communicatie waarbij alle instellingen en organisaties betrokken moeten worden. Er zal – dit geldt voor de volledige hervorming – een gezamenlijke actie met de overheid moeten worden opgezet.

De minister reageert omtrent *de onrust over een stijgende administratieve rompslomp* dat een performant informaticasysteem daarbij cruciaal is. Zo zal men de attestering niet baseren op papieren documenten, maar wel op een registratiesysteem.

De minister repliceert op de opmerking omtrent *het gevaar voor nivellering* dat het decreet een aantal waarborgen bevat. De flexibilisering mag niet leiden tot een systeem à la carte waarbij men eendeloos zou mogen kiezen en spreiden. De studievoortgang, de bewaking hiervan en een betere begeleiding van de studenten moeten hiervoor garant staan. De instellingen zullen daartoe de nodige inspanningen moeten leveren.

Inzake de *samenstelling van de examencommissie* antwoordt de minister dat het decreet een kader uittekent dat door de instellingen zelf autonoom moet worden ingevuld. De autonomie van de instellingen wordt hierbij gerespecteerd.

Deze autonomie geldt ook voor de uitwerking van een regeling voor de *gevolgen van het wijzigen van een studietraject*, zoals het al dan niet terugbetalen van de studiegelden. Op dit vlak wijst zij op de link met het zgn. aanvullingsdecreet betreffende de participatie in het hoger onderwijs m.n. via de studentenraad.

De minister geeft de leden gelijk die stellen dat de flexibilisering zal leiden tot *een verlenging van de studieduur*. Daarvoor verwijst zij naar tal van andere landen in Europa. Toch moet men vaststellen dat er reeds een tendens naar studieduurverlenging was ingezet. Niets belet bovendien dat studenten van deze hervorming gebruik kunnen maken om aan studieduurverkorting te gaan doen. Zij beseft evenwel dat dit eerder uitzonderingen zullen zijn.

Voor wat de vraag naar een *evaluatie van de studiegelden* betreft, verwijst de minister naar de artikelsgewijze bespreking waar amendementen hieromtrent zullen worden ingediend.

Zij besluit dat de commissieleden *een grote eensgezindheid* hebben getoond over dit ontwerpdecreet. Enerzijds wees men vooral op het belang voor een meer democratisch hoger onderwijs, en anderzijds waarschuwde men voor een nabije opvolging omdat het om een totaal nieuw gegeven gaat, zodat knelpunten onmiddellijk kunnen worden aangepakt. Op die manier hoopt zij dat dit ontwerpdecreet revolutionair zal zijn voor het hoger onderwijslandschap in Vlaanderen.

De minister antwoordt op de vragen omtrent *de financiering van de hogescholen* dat er in het verschrift van de Vlhora 2 principes aan de orde waren : wat is er tot nu toe gedaan en wat moet in de nabije toekomst gebeuren.

Zij stelt dat de gehele huidige legislatuur door drie beleidsbeslissingen gekenmerkt is. Ten eerste waren de kosten van de TBS, voornamelijk deze van het zgn. voordelige overgangsstelsel, helemaal niet voorzien. Budgettaire gesproken is er eerst een meerjarenraming gemaakt, die door de verhoogde uitstap in de tweede helft van 2001 bijgesteld werd. Als voorbeeld verwijst de minister naar het laatste begrotingsjaar 2004 : om de kosten terug te betalen van dit mechanisme is er ongeveer 30,6 miljoen euro nodig. Ten opzichte van de huidige enveloppe van de hogescholen betekent dit een toevoeging van ongeveer 6 percent om deze kosten te dragen. Met deze middelen zou eigenlijk een reëel nieuw beleid kunnen gevoerd worden.

Een tweede beleidsbeslissing betreft de engagementen die genomen zijn in het BAMA-decreet. Die worden integraal uitgevoerd. Het gaat hierbij over de zgn. academiseringsgelden, het projectmatig wetenschappelijk onderzoek en de aanvullende middelen.

Ten derde is in tegenstelling tot wat aangekondigd was, het zgn. HOBU-fonds niet afgebouwd. Alhoewel het om projectmatige middelen gaat, betekent het in zijn totaliteit een bedrag van 5,9 miljoen euro.

De minister beseft dat er enerzijds een aantal kritieken zijn op de huidige basiskwantiteit aan middelen. Anderzijds roept zij op de kwaliteit van de vernieuwingen niet uit het oog te verliezen. In die zin dienen zich een aantal discussies aan : over de wijze van indexering, over het beschikbare bedrag

per student en over het groter aantal beursstudenten in hogescholen en als gevolg daarvan het verlies aan inschrijvingsgelden voor de hogescholen.

Voor wat de toekomst betreft, stelt de minister dat het financieringsmodel zowel voor de hogescholen als voor de universiteiten vastligt tot en met 2006. Er moet daarom dringend werk gemaakt worden van de ontwikkeling van een nieuw systeem.

Men kan echter niet wachten op dit nieuw financieringsmodel om bijkomende inspanningen te ondernemen voor de hogescholen. Voor de komende legislatuur zal men hier niet onderuit kunnen. Enerzijds is er het stijgend aantal studenten en anderzijds is er de noodzaak van een meer kwalitatieve implementatie van de vernieuwingen.

Ook de aandacht voor informatica zal toenemen als men het systeem beheersbaar en goed organiseerbaar wil maken.

Voor het nieuwe financieringsmodel stelt de minister het volgende plan van aanpak voor. Het departement Onderwijs heeft een overzicht gemaakt van nuttige binnenlandse en buitenlandse documenten en rapporten.

Vervolgens heeft de minister gevraagd een analyse te maken van mogelijke financieringsarrangementen aan de hand van in het buitenland gehanteerde modellen. Deze modellen worden geanalyseerd aan de hand van een aantal criteria. Daarbij zal er een inschatting gemaakt worden van de positieve en negatieve effecten. In de analyse zal er gekeken worden naar de uitvoerbaarheid, de transparantie, de controleerbaarheid, de budgettaire beheersbaarheid, ... Bij de discussie over de bekostiging zal ook de kostprijs van het onderwijs en van de opleidingen betrokken worden.

Op basis van deze documenten zal zij samen met de administratie een synthese maken. Dat synthesedocument zal ingaan op de uitgangspunten van de nieuwe bekostigingssystematiek en op de voor- en nadelen, de sterkten en de zwakten en de effecten van de verschillende bekostigingsstelsels.

De minister zal hierover met de belanghebbenden een gesprek opstarten. De partners bij een overleg over een nieuw financieringssysteem voor het hoger onderwijs zijn in eerste instantie de instellingen hoger onderwijs, in concreto de VLIR en de Vlhora. Zij zal aan de VLIR en de Vlhora vragen hun vertegenwoordigers aan te duiden. Ook de interne controleorganen zoals de Inspectie van Fi-

nanciën en de regeringscommissarissen zullen betrokken worden.

De eerste taak van deze ministeriële werkgroep bestaat erin om de krijtlijnen van het toekomstige financieringssysteem uit te zetten en een aantal beleidsopties te formuleren. Om de kwestie van de onderfinanciering van de hogescholen op een objectieve wijze te benaderen, moet de werkgroep de kosten van het onderwijs en de opleidingen meer inzichtelijk maken. In het buitenland zijn er verschillende studies gedaan die de kostprijs van het onderwijs in de verschillende opleidingen trachten te meten. De werkgroep zou dan de relevantie van de uitkomsten van deze studies voor de Vlaamse situatie nader moeten bekijken. Op basis van de eerste bevindingen van de werkgroep kunnen dan simulaties gedaan worden.

Op basis van de door de werkgroep uitgetekende krijtlijnen voor een nieuw financieringssysteem, de geformuleerde beleidsopties en van de uitkomsten van de eerste simulaties zal de minister vervolgens een 'consultation paper' maken, die zij wil vrijgeven om een brede maatschappelijke discussie omtrent de financiering van het hoger onderwijs los te weken.

Na verloop van deze periode zal de ministeriële werkgroep alle binnengekomen voorstellen/suggesties evalueren. Deze oefening dient te resulteren in de uittekening van een ontwerp van een nieuw financieringsstelsel.

Gelet op de nog resterende tijd van de lopende legislatuur zal zij de verantwoordelijkheid voor de afronding van het gehele voorbereidingsproces niet meer kunnen nemen. Het is volgens de minister wel aangewezen dat het geïnitieerde proces met spoed door de volgende regering wordt voortgezet zodat de nieuwe bekostigingssystematiek op een ordentelijke wijze kan geïmplementeerd worden.

– *replik van de leden*

De heer *Ludo Sannen* stelt dat naast de autonomie van de instelling, ook de autonomie van de student die zelf een traject moet kunnen kiezen, de nodige aandacht verdient. Hij vraagt of, vooral voor mastersstudenten, de mogelijkheid is voorzien dat een student zonder bijkomend inschrijvingsgeld of zonder dat een instelling of associatie dit kan weigeren, een bepaald opleidingsonderdeel kan volgen in een andere universiteit omdat hij van oordeel is dat dit nuttig kan zijn in de opbouw van zijn curriculum. Heeft de student deze autonomie zonder dat dit afhankelijk is van de goodwill van de instel-

ling waar hij ingeschreven is? Het hoger onderwijs in Vlaanderen zou op die manier benaderd worden als een hogeronderwijsruimte in Vlaanderen.

De heer *Luc Martens* reageert m.b.t. de financiële situatie van de hogescholen. Hij stelt vast dat de minister het probleem uitdrukkelijker erkent dan in het verleden. Tegelijkertijd hoort hij dat de minister het probleem wil objectiveren, in een internationale context wil zetten en een volledig proces uittekent.

Daartegenover staat de realiteit waarbij de hogescholen invulling moeten geven aan het structuurdecreet, waarbij zij moeten instaan voor kwaliteitsbewaking, waarbij zij geconfronteerd worden met de visitaties, enz. De hogescholen staan door dit alles onder zware druk. Die druk neemt tevens toe door het voorliggende ontwerpdecreet. Het gevaar bij dit alles is dat hogescholen zullen zoeken naar vluchtweegen, zoals het minimalistisch invullen van dit decreet of het verschuiven van de kosten naar de studenten.

Hij stelt vast dat de minister wel een interessant voorstel doet voor 2007, maar tijdens de huidige legislatuur niet dichterbij een oplossing is kunnen komen. De hogescholen stellen inmiddels vast dat de aanvullende middelen zouden dalen. De middelen die beloofd werden, worden blijkbaar niet uitgekeerd. Daardoor kunnen de hogescholen hun ambities op het vlak van kwaliteit en onderwijsontwikkeling niet realiseren. Er zou ook onduidelijkheid blijven bestaan over de middelen voor projectmatig wetenschappelijk onderzoek.

De heer *Martens* begrijpt op basis van deze vaststellingen dat hogeschooldirecteurs enige onrust vertonen. Zij vrezen dat ze hun kwalitatieve engagementen t.a.v. de studenten niet kunnen waarmaken. Bovendien blijkt uit studies dat de druk op de docenten in de hogescholen globaal zeer groot is. Dit is een gevolg van een gebrek aan middelen.

Zijn fractie heeft meegewerkt aan de totstandkoming van het voorliggende ontwerp van decreet. In die zin zal hij dit decreet mee steunen, maar hij blijft sterk ongerust over de financiële situatie van de hogescholen.

– *antwoord van de minister op de repliek*

De *minister* antwoordt t.a.v. de heer *Sannen* dat er geen sprake kan zijn van een ongebreidelde 'studieshopping'. De mogelijkheid die de heer *Sannen* oppert, vindt zij in ieder geval een interessant gegeven. Indien een student in een andere instelling een

examencontract aangaat, is het voorstel reeds uitvoerbaar zonder zware financiële repercussies. Dergelijke zaken zullen in de toekomst nog verder moeten worden geregeld. De instellingen zullen over dergelijke elementen onder elkaar verdere afspraken moeten maken en in overleg moeten treden. Een dergelijke toepassing behelst bovendien één van de uitgangspunten van de Bolognahervorming: het creëren van bruggen tussen de instellingen.

Voor wat de financiële situatie van de hogescholen betreft, heeft zij er in het verleden herhaaldelijk op gewezen dat er tijdens de huidige legislatuur t.a.v. de hogescholen wel degelijk inspanningen zijn gebeurd. Dit geldt vooral voor de zware factuur t.b.v. de TBS-maatregel. Zij erkent dat de hogescholen door de vernieuwingen in de toekomst meer onder druk zullen komen en er extra inspanningen nodig zullen zijn.

De heer *Luc Jansegers, kabinetschef van de Vlaamse minister van Onderwijs en Vorming*, treedt op namens de minister. Hij verduidelijkt dat het kabinet recent nog gesprekken heeft gevoerd met de hogescholen. Daaruit blijkt dat de hogescholen ongerust waren over 3 elementen. Op de eerste plaats zullen de kosten voor TBS door de hogere uitstap in 2001 een stuk hoger liggen. De begrotingsaanpassing 2004 voorziet daartoe de nodige middelen zodat dit probleem van de baan is.

Een tweede vraag betrof de aanvullende middelen. In het structuurdecreet werden de aanvullende middelen opgedeeld in enerzijds het bedrag dat decretaal verankerd werd, en anderzijds een bedrag dat gebaseerd is op een daling van de voorafnames uit de centrale enveloppe. Voor dit laatste bedrag is er voor 2004 een foutieve raming gebeurd. De daling van de voorafnames zou kleiner zijn waardoor er in het kader van de aanvullende middelen minder meer kan gegeven worden. De oorzaak van de minder sterke daling van de voorafnames heeft te maken met een stijging van het aantal personen voor de centrale betaling, zoals uit de opleidingen kinesitherapie.

Het derde element betreft het projectmatig wetenschappelijk onderzoek. Bij de uitbetaling van de eerste 3 miljoen euro rees er een technisch probleem. In de begrotingsaanpassing 2004 wordt deze 3 miljoen euro overgedragen naar 2004 om uitbetaald te worden volgens de afgesproken technieken. Er wordt evenwel een amendement ingediend dat ertoe strekt het afgesproken systeem aan te passen. De 3 miljoen euro zouden initieel structureel worden verstrekt volgens een bepaald project-

matig groeipad. Het amendement voorziet dat het hele bedrag van 3 miljoen euro verdeeld wordt over alle hogescholen met ieder zijn aandeel. Deze middelen dienen voor de opzet van een basissokkel. De rest van de middelen zullen intern projectmatig worden verdeeld. Hij onderstreept dat elke hogeschool zijn eigen aandeel zal krijgen. Dit systeem begint enigszins technisch te gelijken op het zgn. BOF-mechanisme waarbij de universiteiten intern selectieprocedures toepassen.

De *minister* voegt hieraan toe dat zij hieromtrent zo snel als mogelijk een duidelijke communicatie met de hogescholen zal voeren om de onrust enigszins weg te nemen.

– *tweede repliek van de leden*

De heer *Luc Martens* is tevreden met de verduidelijkingen, maar merkt op dat dit juist aantoont dat er zich op korte termijn ernstige problemen stellen voor de hogescholen. Hij dringt er daarom op aan alles te doen waardoor de hogescholen zo snel als mogelijk over hun middelen kunnen beschikken.

III. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

De amendementen die bij dit ontwerp van decreet werden ingediend, zijn opgenomen in *Parl. St. VI. Parl., 2003-2004, nr. 2154/2*.

OPSCHRIFT

Een amendement van de heer Gilbert Van Baelen, mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh en de heren Dirk De Cock, Luc Martens en Karlos Calens strekt ertoe aan het opschrift de volgende woorden toe te voegen (amendement nr. 1) :

“en houdende dringende hogeronderwijsmaatregelen”.

De heer *Gilbert Van Baelen* licht toe dat bij amendement aan het ontwerp van decreet enkele bepalingen toegevoegd worden die dringende maatregelen omvatten inzake de herstructurering van het hoger onderwijs. Een aanvulling van het opschrift van het ontwerpdecreet dringt zich aldus op.

Het amendement wordt unaniem aangenomen met 11 stemmen. Daardoor wordt het opschrift aldus aangepast.

TITEL I

Algemene bepaling

Artikel 1

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt unaniem aangenomen met 11 stemmen.

TITEL II

Begrippenkader en toepassingsgebied

Artikel 2

Een amendement van de heer Gilbert Van Baelen, mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh en de heren Dirk De Cock, Luc Martens en Karlos Callens strekt ertoe de volgende definities toe te voegen (amendement nr. 2) :

“1° actualiseringsprogramma : een programma dat kan worden opgelegd aan studenten die in het hoger onderwijs wensen door te stromen op grond van een creditbewijs of een bewijs van bekwaamheid dat ten minste 5 kalenderjaren eerder werd behaald ;

5°bis bijna-beursstudent : een student die geen studietoelage van de Vlaamse Gemeenschap ontvangt, maar waarvan het referentie-inkomen ten hoogste 1.240 euro boven de financiële maximumgrens bepaald in de regelgeving betreffende de studietoelagen ligt. Het bedrag van 1.240 euro wordt geïndexeerd overeenkomstig artikel 66 ;

6°bis creditcontract : een contract, aangegaan door een instellingsbestuur met de student die zich inschrijft met het oog op het behalen van (een) creditbewij(s)(zen) voor één of meerdere opleidingsonderdelen ;

7°bis diplomacontract : een contract, aangegaan door een instellingsbestuur met de student die zich inschrijft met het oog op het behalen van een graad of diploma van een opleiding

of die zich inschrijft voor een schakel- of voorbereidingsprogramma ;

9°bis examencontract : een contract, aangegaan door een instellingsbestuur met de student die zich onder de door het instellingsbestuur bepaalde voorwaarden inschrijft voor het afleggen van examens met het oog op het behalen van :

- een graad of een diploma van een opleiding, of
- een creditbewijs voor één of meerdere opleidingsonderdelen ;”.

De heer *Gilbert Van Baelen* licht toe dat dit amendement een algemene omschrijving geeft van het concept “actualiseringsprogramma”, dat gehanteerd wordt in artikel 31, § 3, tweede lid en 45, tweede lid.

Voorts worden de omschrijvingen van de begrippen “creditcontract”, “diplomacontract” en “examencontract”, thans opgenomen in artikel 25 van het ontwerpdecreet, vooraan in het begrippenkader geplaatst.

Het begrip “bijna-beursstudent”, thans omschreven in artikel 56, § 2, wordt eveneens in de definities opgenomen.

Het begrippenkader is van toepassing op het hoger onderwijs in het algemeen, waardoor dit kader ook geldt ten aanzien van de interpretatie van andere decreten.

Om die reden is het raadzaam om kernbegrippen in het begrippenkader op te nemen.

Het amendement en het aldus geamendeerde artikel worden unaniem aangenomen met 11 stemmen.

Artikel 3

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt unaniem aangenomen met 11 stemmen.

TITEL III

Flexibele leerwegen in het hoger onderwijs

HOOFDSTUK I

Structuur van de opleidingen

Artikelen 4 tot 6

Bij deze artikelen worden geen opmerkingen geformuleerd.

De artikelen worden unaniem aangenomen met 11 stemmen.

HOOFDSTUK II

Afstandsonderwijs

Artikel 7

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt unaniem aangenomen met 11 stemmen.

HOOFDSTUK III

Toelatingsvoorwaarden

AFDELING 1

Algemeen

Artikel 8

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt unaniem aangenomen met 11 stemmen.

AFDELING 2

Algemene en afwijkende toelatingsvoorwaarden

ONDERAFDELING 1

Bachelorsopleidingen

Artikel 9

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt unaniem aangenomen met 11 stemmen.

Artikel 10

Een amendement van de heer Gilbert Van Baelen, mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh en de heren Dirk De Cock, Luc Martens en Karlos Calens strekt ertoe aan § 1, tweede lid, 3° de volgende zinnen toe te voegen (amendement nr. 3) :

“Het instellingsbestuur kan deze toetsing opdragen aan een in artikel 38 bedoelde validerende instantie. Het instellingsbestuur kan op grond van de toetsing de inschrijving afhankelijk maken van het met succes voltooien van een voorbereidingsprogramma.”.

De heer *Gilbert Van Baelen* licht toe dat dit amendement betrekking heeft op de situatie waarin studenten die niet over een diploma secundair onderwijs beschikken, ingeschreven worden voor een bachelorsopleiding op grond van een bepaald kwalificatieniveau. Het amendement verduidelijkt dat de toetsing van dit kwalificatieniveau opgedragen kan (maar niet moet) worden aan de validerende instantie, die ook belast is met het toetsen van EVC's en EVK's. Het instellingsbestuur kan uiteraard ook beslissen om deze toetsing zelf door te voeren, bvb. aan de hand van een intakegesprek.

Om deficiënties in de vooropleiding op te vangen, wordt ook bepaald dat de inschrijving afhankelijk kan worden gemaakt van het succesvol voltooien van een voorbereidingsprogramma.

Het amendement en het aldus geamendeerde artikel worden unaniem aangenomen met 11 stemmen.

ONDERAFDELING 2

Mastersopleidingen

Artikelen 11 tot 13

Bij deze artikelen worden geen opmerkingen geformuleerd.

De artikelen worden unaniem aangenomen met 11 stemmen.

ONDERAFDELING 3

Vorbereiding van een doctoraatsproefschrift

Artikelen 14 en 15

Bij deze artikelen worden geen opmerkingen geformuleerd.

De artikelen worden unaniem aangenomen met 11 stemmen.

AFDELING 3

Bijzondere toelatingsvoorwaarden

ONDERAFDELING 1

Bijzondere toelatingsvoorwaarden
in sommige studiegebieden

Artikel 16

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt unaniem aangenomen met 11 stemmen.

ONDERAFDELING 2

Bachelors-na-bachelorsopleidingen

Artikel 17

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt unaniem aangenomen met 11 stemmen.

ONDERAFDELING 3

Masters-na-mastersopleidingen

Artikel 18

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt unaniem aangenomen met 11 stemmen.

AFDELING 4

Taalvoorwaarden

Artikel 19

De heer *Luc Martens* merkt bij dit artikel en artikel 20 op dat voor toelating tot een opleiding of opleidingsonderdeel een toetsing kan gebeuren om na te gaan of men over voldoende kennis beschikt van de gebruikte onderwijstaal. Hij verwijst naar het structuurdecreet waarin vermeld staat dat men voor een opleidingsonderdeel in het Nederlands examens mag afleggen. Waarom moet de toets voor het opleidingsonderdeel naar de kennis van een andere taal in dat geval nog gebeuren? Dit is zijns inziens te verregaand.

De *minister* beaamt de opmerking van de heer *Martens*. Daarop dienen de heren *Gilbert Van Bae-*

len, André Van Nieuwkerke, Dirk De Cock, Luc Martens en Dirk Holemans een amendement in dat ertoe strekt de woorden “of een opleidingsonderdeel” te schrappen (amendement nr. 4).

De heer *Gilbert Van Baelen* licht toe dat artikel 19 bepaalt dat de inschrijving voor een Nederlandse opleiding of een opleidingsonderdeel afhankelijk kan worden gemaakt van bepaalde taalvoorwaarden. De verwijzing naar “opleidingsonderdeel” is een overbodige beperking en is niet evenredig met de nagestreefde doelstelling.

Het amendement en het aldus geamendeerde artikel worden unaniem aangenomen met 11 stemmen.

Artikel 20

Een amendement van de heren Gilbert Van Baelen, André Van Nieuwkerke, Dirk De Cock, Luc Martens en Dirk Holemans strekt ertoe de woorden “of opleidingsonderdeel” te schrappen (amendement nr. 5).

De heer *Gilbert Van Baelen* verwijst naar de verantwoording bij amendement nr. 4 bij artikel 19.

Het amendement en het aldus geamendeerde artikel worden unaniem aangenomen met 11 stemmen.

HOOFDSTUK IV

Inschrijving

AFDELING 1

De inschrijving van de student

Artikelen 21 en 22

Bij deze artikelen worden geen opmerkingen geformuleerd.

De artikelen worden unaniem aangenomen met 11 stemmen.

AFDELING 2

Bijzondere bepalingen inzake gelijktijdige inschrijvingen

Artikelen 23 en 24

Bij deze artikelen worden geen opmerkingen geformuleerd.

De artikelen worden unaniem aangenomen met 11 stemmen.

HOOFDSTUK V

Diploma-, credit- en examencontract

AFDELING 1

Begripsomschrijving

Artikel 25

Een amendement van de heer Gilbert Van Baelen, mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh en de heren Dirk De Cock, Luc Martens en Karlos Calens strekt ertoe titel III, hoofdstuk V, afdeling 1, bestaande uit artikel 25, te vervangen door wat volgt (amendement nr. 6) :

“AFDELING 1

Algemene bepaling

Artikel 25

Het instellingsbestuur biedt bij de inschrijving van de student de keuze tussen een creditcontract, een diplomacontract en een examencontract.

De in het eerste lid bedoelde contracten maken onderdeel uit van de toetredingsovereenkomst of worden na de inschrijving gesloten in het raam van de toetredingsovereenkomst.”.

De heer *Gilbert Van Baelen* licht toe dat dit amendement een technische aanpassing is ten gevolge van het feit dat de invulling van de begrippen “cre-

ditcontract”, “diplomacontract” en “examencontract” opgenomen werd in het begrippenkader van artikel 2 van het ontwerpdecreet.

Het amendement en het aldus geamendeerde artikel worden unaniem aangenomen met 11 stemmen.

AFDELING 2

Studietraject

Artikel 26

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt unaniem aangenomen met 11 stemmen.

AFDELING 3

Vermeldingen

Artikel 27

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt unaniem aangenomen met 11 stemmen.

AFDELING 4

Wijzigbaarheid

Artikel 28

De heer *Luc Martens* merkt op dat § 1 van dit artikel bepaalt dat een student nadat hij een keuze heeft gemaakt, deze keuze tijdens 1 semester moet aanhouden. In de praktijk blijkt dat heel wat studenten na een aantal weken of maanden reeds heroriënteren omdat zij pas na confrontatie met de cursussen en docenten vaststellen dat zij een verkeerde keuze hebben gemaakt. Dit is een veelvoorkomende praktijk. § 1 legt daardoor een veel rigider kader op dan wat zich in de realiteit voordoet.

De *minister* verduidelijkt dat de keuze, zoals vermeld in § 1, betrekking heeft op het type-contract en niet op de keuze voor de opleiding. De student kan dus wel degelijk van opleiding wijzigen tijdens het eerste semester. Een student kan zelfs ook van instelling veranderen tijdens het eerste semester. Dit heeft ongetwijfeld gevolgen voor de terugbetaling van inschrijvingsgelden, waarvoor de instellingen zelf bevoegd zijn. Dit haalde zij reeds aan tijdens de algemene bespreking. De instelling heeft volgens § 3 de autonomie om de regelen te bepalen waaraan de wijzigingen van § 1 moeten voldoen.

De heer *Ludo Sannen* stelt dat een student zijn contract niet zonder voorwaarden kan wijzigen. Hij kan wel de inhoud van de opleiding wijzigen. Een instelling moet immers weten waar ze aan toe is zodat men weet hoeveel regelmatige studenten zij heeft voor een bepaald contract. In de voorgestelde § 1 geldt dit voor één semester, wat een versoepeling is met de huidige situatie van 1 jaar.

De *minister* stelt vast dat de vermelde formulering de nodige onduidelijkheden met zich meebrengt. Daarop dienen de heren *Gilbert Van Baelen*, *André Van Nieuwerkerke*, *Dirk De Cock*, *Luc Martens* en *Dirk Holemans* een amendement in dat ertoe strekt § 1 te vervangen door wat volgt (amendement nr. 7) :

“§ 1. De keuze voor een bepaald type contract in de zin van artikel 25, eerste lid kan slechts na afloop van een semester worden gewijzigd. Tijdens dit semester zijn wijzigingen van de inhoud van het contract mogelijk.”.

De heer *Gilbert Van Baelen* licht toe dat dit amendement specificeert dat een student die kiest voor een bepaald type contract (diplomacontract, creditcontract, examencontract), deze keuze dient aan te houden gedurende een eerste semester.

Tijdens dit semester kan de inhoud van het contract wel gewijzigd worden : de student kan er bijvoorbeeld voor opteren om een rechtenopleiding te wisselen voor een opleiding geschiedenis. Deze wissel kan worden doorgevoerd zonder dat een nieuwe inschrijving moet worden genomen.

Het amendement maakt dus een duidelijk onderscheid tussen een tijdelijke “onomkeerbaarheid” inzake het gekozen type contract (enerzijds) en de mogelijkheid om de inhoud van dit contract te wijzigen (anderzijds).

Het amendement en het aldus geamendeerde artikel worden unaniem aangenomen met 11 stemmen.

HOOFDSTUK VI

Studievoortgang

AFDELING 1

Studievoortgang op grond van examens

ONDERAFDELING 1

Algemeen

Artikelen 29 en 30

Bij deze artikelen worden geen opmerkingen geformuleerd.

De artikelen worden unaniem aangenomen met 11 stemmen.

ONDERAFDELING 2

Creditbewijzen

Artikel 31

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt unaniem aangenomen met 11 stemmen.

ONDERAFDELING 3

Examencommissies

SECTIE 1

Soorten en bevoegdheden

SUBSECTIE 1

Examencommissie voor het geheel van de opleiding

Artikelen 32 en 33

Bij deze artikelen worden geen opmerkingen geformuleerd.

De artikelen worden unaniem aangenomen met 11 stemmen.

SUBSECTIE 2

Examencommissie voor het eerste academiejaar van een bachelorsopleiding

Artikel 34

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt unaniem aangenomen met 11 stemmen.

SUBSECTIE 3

Facultatieve examencommissie

Artikelen 35 en 36

Bij deze artikelen worden geen opmerkingen geformuleerd.

De artikelen worden unaniem aangenomen met 11 stemmen.

SECTIE 2

Gemeenschappelijke werkingsregel

Artikel 37

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt unaniem aangenomen met 11 stemmen.

AFDELING 2

Studievoortgang op grond van EVC's en EVK's

ONDERAFDELING 1

Bewijzen van bekwaamheid

SECTIE 1

Validerende instantie

Artikel 38

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt unaniem aangenomen met 11 stemmen.

SECTIE 2

Bekwaamheidsonderzoek

SUBSECTIE 1

Standaard

Artikel 39

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt unaniem aangenomen met 11 stemmen.

SUBSECTIE 2

Methodologie

Artikel 40

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt unaniem aangenomen met 11 stemmen.

SUBSECTIE 3

Procedure

Artikel 41

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt unaniem aangenomen met 11 stemmen.

SUBSECTIE 4

Reglement

Artikel 42

Een amendement van de heer Gilbert Van Baelen, mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh en de heren Dirk De Cock, Luc Martens en Karlos Calens strekt ertoe in 2° de woorden “ter loutere bekrachtiging” te vervangen door de woorden “ter goedkeuring” (amendement nr. 8).

De heer *Gilbert Van Baelen* licht toe dat dit amendement de regering toelaat een stuk uniformiteit in de reglementen van de validerende instanties te bewaken.

Het amendement en het aldus geamendeerde artikel worden unaniem aangenomen met 11 stemmen.

SUBSECTIE 5

Kwaliteitsborging

Artikel 43

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt unaniem aangenomen met 11 stemmen.

SECTIE 3

Territoriale gelding en geldigheidsduur

Artikelen 44 en 45

Bij deze artikelen worden geen opmerkingen geformuleerd.

De artikelen worden unaniem aangenomen met 11 stemmen.

ONDERAFDELING 2

Vrijstellingen

SECTIE 1

Bevoegde instantie

Artikel 46

De *minister* vermeldt dat bij de opmaak van dit artikel verkeerdelijk een passage werd opgenomen vanuit de toelichting. In § 1, 4°, moet de volledige zin “De beroepsprocedure is gericht op de beslissingen van de validerende instantie zijn vatbaar voor intern beroep overeenkomstig artikel II.13, eerste lid, ... van het hoger onderwijs in Vlaanderen”, worden geschrapt. Zij stelt voor dit als een technische correctie te beschouwen.

De *leden* gaan akkoord met deze correctie.

Het artikel wordt unaniem aangenomen met 11 stemmen.

SECTIE 2

Procedureregeling

Artikel 47

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt unaniem aangenomen met 11 stemmen.

SECTIE 3

Omvang

Artikelen 48 en 49

Bij deze artikelen worden geen opmerkingen geformuleerd.

De artikelen worden unaniem aangenomen met 11 stemmen.

SECTIE 4

Vereisten na studieomvangvermindering

Artikel 50

Een amendement van de heer Gilbert Van Baelen, mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh en de heren Dirk De Cock, Luc Martens en Karlos Callens strekt ertoe deel I, titel III, hoofdstuk VI, afdeling 2, onderafdeling 2, sectie 4, bestaande uit artikel 50, te vervangen door wat volgt (amendement nr. 9) :

“SECTIE 4

Tweede inschrijving voor eenzelfde opleiding

Artikel 50

Ten aanzien van de tweede inschrijving voor een bachelors- of mastersopleiding waarvan een student reeds het diploma bezit, geldt de voorwaarde dat de student nog opleidingsonderdelen voor een studieomvang van ten minste 30 studiepunten moet volgen.”.

De heer *Gilbert Van Baelen* licht toe dat dit amendement een technisch gevolg is van amendement nr. 10 dat de voorwaarde schrapt dat studenten die een bekwaamheidsonderzoek hebben doorlopen, nog steeds 45 studiepunten moeten verwerven vooraleer een diploma kan worden uitgereikt.

Het principe dat iemand die voor de tweede keer inschrijft voor dezelfde opleiding nog 30 studiepunten moet volgen, blijft behouden. Deze 30 stu-

diepunten stemmen overeen met de minimale studieomvang van een afstudeerrichting. Het verlaten van dit principe zou kunnen leiden tot “diploma-shopping”.

Het amendement en het aldus geamendeerde artikel worden unaniem aangenomen met 11 stemmen.

ONDERAFDELING 3
(nieuw)

Diplomering

Artikel 50bis
(nieuw artikel 51)

Een amendement van de heer Gilbert Van Baelen, mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh en de heren Dirk De Cock, Luc Martens en Karlos Callens strekt ertoe aan deel I, titel III, hoofdstuk VI, afdeling 2 een onderafdeling 3, Diplomering, bestaande uit artikel 50bis, toe te voegen, dat luidt als volgt (amendement nr. 10) :

“ONDERAFDELING 3

Diplomering

Artikel 50bis

§ 1. Indien een instellingsbestuur op grond van een bewijs van bekwaamheid vaststelt dat een persoon de competenties eigen aan een welomschreven opleiding bezit, kan het instellingsbestuur aan deze persoon het diploma van de betrokken opleiding uitreiken, zonder dat een inschrijving voor de betrokken opleiding vereist is.

Indien het instellingsbestuur niet overgaat tot het uitreiken van het betrokken diploma doch het volgen van bijkomende opleidingsonderdelen, of delen daarvan, voorschrijft, geldt een bijzondere motiveringsverplichting. Het instellingsbestuur dient in dat geval een substantieel verschil aan te tonen tussen de door het bewijs van bekwaamheid gevalideerde competenties en de in de schoot van de instelling gehanteerde eindcompetenties voor de opleiding.

§ 2. Het instellingsbestuur kan een bedrag van ten hoogste 50 euro vragen als bijdragen in de kosten voor het uitreiken van het diploma.”.

De heer *Gilbert Van Baelen* licht toe dat wanneer de validerende instantie een bewijs van bekwaamheid uitreikt waarin wordt vermeld dat een persoon de competenties eigen aan een opleiding bezit, moet het mogelijk zijn dat een instellingsbestuur op grond daarvan het diploma van de opleiding toekent.

Het ontwerpdecreet bepaalt thans dat voorafgaand aan het uitreiken van een diploma nog een traject van 45 studiepunten moet worden doorlopen. Dat is onlogisch, nu vastgesteld wordt dat de student over de nodige competenties beschikt.

Er moet wel duidelijk worden gesteld dat het principe wordt gehandhaafd dat een diploma wordt uitgereikt door een instellingsbestuur.

De beslissing van het instellingsbestuur is vatbaar voor intern beroep in de instelling (artikel II.13 aanvullingsdecreet) en voor beroep bij het nieuwe administratief rechtscollege (aangezien het gaat om een examenbetwisting in ruime zin).

Het amendement wordt unaniem aangenomen met 11 stemmen. Daardoor wordt onderafdeling 3, Diplomering, bestaande uit artikel 50bis (nieuw artikel 51) toegevoegd.

AFDELING 3

Studievoortgangsbewaking

Artikel 51 (vernummerd artikel 52)

Een eerste amendement van de heer *Gilbert Van Baelen*, mevrouw *Gracienne Van Nieuwenborgh* en de heren *Dirk De Cock*, *Luc Martens* en *Karlos Callens* strekt ertoe in het derde lid, dat § 2, tweede lid, wordt, in 2°, de woorden “halftijds of” te schrappen (amendement nr. 11).

De heer *Gilbert Van Baelen* licht toe dat dit amendement een technische correctie is. Het ontwerpdecreet kent enkel de begrippen “voltijds” en “deeltijds” studeren.

Een tweede amendement van de heer *Gilbert Van Baelen*, mevrouw *Gracienne Van Nieuwenborgh* en de heren *Dirk De Cock*, *Luc Martens* en *Karlos Callens* strekt ertoe een vierde lid toe te voegen, dat § 2, derde lid, wordt, en dat luidt als volgt (amendement nr. 12) :

“In uitzonderlijke omstandigheden, waarin gegronde redenen voorhanden zijn om aan te nemen dat het opleggen van een maatregel van studievoortgangsbewaking overbodig is, kan het instellingsbestuur afwijken van de in het tweede lid bedoelde verplichting.”.

De heer *Gilbert Van Baelen* licht toe dat het ontwerp van decreet in een aantal gevallen, waarin na lange tijd nog steeds geen diploma werd behaald, de instellingsbesturen verplicht om aan de betrokken student een maatregel van studievoortgangsbewaking op te leggen. Dit is meestal verantwoord, doch er zijn uitzonderingsgevallen denkbaar (meestal ten gevolge van overmacht), waarin van dit principe moet kunnen worden afgeweken.

De amendementen en het aldus geamendeerde artikel worden unaniem aangenomen met 11 stemmen.

AFDELING 4

Rapporteringsplicht

Artikel 52 (vernummerd artikel 53)

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt unaniem aangenomen met 11 stemmen.

TITEL IV

Studiegeld en bijdrage voor het
bekwaamheidsonderzoek

HOOFDSTUK I

Studiegeld

AFDELING 1

Algemene bepaling

Artikel 53
(vernummerd artikel 54)

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt unaniem aangenomen met 11 stemmen.

AFDELING 2

Het studiegeld bij diploma- en creditcontracten

ONDERAFDELING 1

Beginsel

Artikel 54
(vernummerd artikel 55)

Een eerste amendement van de heer Gilbert Van Baelen, mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh en de heren Dirk De Cock, Luc Martens en Dirk Holemans strekt ertoe na het woord “bestaat” de woorden “in beginsel” in te voegen (amendement nr. 13).

De heer *Gilbert Van Baelen* licht toe dat dit amendement verduidelijkt dat het studiegeld “in beginsel” uit een vast en een variabel bedrag bestaat. In het geval van een voltijdse student (54-66 studiepunten) wordt een forfaitair bedrag gevraagd.

Een tweede amendement van de heer Gilbert Van Baelen, mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh en de heren Dirk De Cock, Luc Martens en Dirk

Holemans strekt ertoe een § 2 toe te voegen, die luidt als volgt (amendement nr. 14) :

“§ 2. Het vast gedeelte is slechts één maal per academiejaar verschuldigd.

Deze bepaling geldt ongeacht het aantal inschrijvingen dat tijdens dat academiejaar aan dezelfde instelling wordt genomen.”.

De heer *Gilbert Van Baelen* licht toe dat dit amendement een technisch gevolg is van het amendement nr. 15 bij artikel 55. De principiële bepaling in artikel 55 dat studenten per academiejaar slechts één maal vast studiegeld zijn verschuldigd, dient door dit amendement te worden verschoven.

De heer *Luc Martens* vraagt een overzicht van de situatie van de inschrijvingsgelden en tarieven zoals ze momenteel gelden en van de nieuwe regeling zoals voorgesteld in het ontwerp van decreet en de amendementen. Door de variatie aan mogelijkheden is enige duidelijkheid terzake gewenst.

De heer Martens vraagt zich af of onderwijsdecreten dergelijke gedetailleerde gegevens moeten vermelden. Dit wordt aan de decreetgever opgedrongen als aberratie van het legaliteitsprincipe. Het gevolg daarvan is dat dit in aanvaring komt met de dynamiek waar men in de onderwijssector mee rekening moet houden. Hij heeft de indruk dat de adviezen van de Raad van State terzake steeds stringenter worden, met enige rigiditeit tot gevolg.

De *minister* beaamt de laatste opmerking van de heer Martens. Zij wordt hier dagelijks mee geconfronteerd. Op de vraag naar enige transparantie over de inschrijvingsgelden antwoordt zij dat zij een duidelijk overzicht zal opstellen. Tijdens de algemene bespreking heeft zij ervoor gepleit ook de hervorming voor de gebruiker zo klaar en duidelijk mogelijk te maken. Enerzijds is het de taak van de overheid om de nodige informatie voor de gebruiker te voorzien, maar zij roept anderzijds de instellingen en betrokken organisaties op om de aangeverkte informatie bij de gebruiker te brengen.

De amendementen en het aldus geamendeerde artikel worden unaniem aangenomen met 11 stemmen.

Artikel 55
(vernummerd artikel 56)

Een amendement van de heer Gilbert Van Baelen, mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh en de

heren Dirk De Cock, Luc Martens en Dirk Holemans strekt ertoe dit artikel te vervangen door wat volgt (amendement nr. 15) :

“Artikel 55

§ 1. De Vlaamse regering werkt een voorstel uit waarin het vast en het variabel gedeelte van het studiegeld worden bepaald ten aanzien van studenten die in een academiejaar een inschrijving nemen voor ten hoogste 53 studiepunten. Het voorstel kan schijven van studiepunten afbakenen waarbinnen eenzelfde variabel studiegeld wordt gevraagd.

Het voorstel wordt uitgewerkt na raadpleging van de Vlaamse Interuniversitaire Raad, de Vlaamse Hogescholenraad en de studentenkoepelvereniging(en). Bij het voorstel wordt een toelichting gevoegd, waarin wordt aangetoond dat de internationaalrechtelijke stand still-verplichting inzake studiegelden in het hoger onderwijs gerespecteerd wordt.

Het voorstel wordt onverwijld voorgelegd aan het Vlaams Parlement, dat binnen een termijn van 60 kalenderdagen, die ingaat de dag na ontvangst ervan, beslist zelf regelgevend op te treden of niet. Indien beslist wordt niet zelf regelgevend op te treden, of indien binnen voormelde termijn niet wordt overgegaan tot het nemen van een beslissing, wordt het voorstel rechtskrachtig.

Het eerste voorstel wordt uiterlijk op 1 maart 2005 aan het Vlaams Parlement voorgelegd.

§ 2. Voor studenten die in een academiejaar een inschrijving nemen voor ten minste 54 en ten hoogste 66 studiepunten, wordt een forfaitair studiegeld tussen 445 en 505 euro gevraagd.

§ 3. Indien in een academiejaar een inschrijving wordt genomen voor méér dan 66 studiepunten, wordt het variabel gedeelte van het studiegeld voor het aantal studiepunten boven 66 berekend door deze studiepunten te vermenigvuldigen met ten minste 2,5 en ten hoogste 3 euro.”

De heer *Gilbert Van Baelen* licht toe dat dit amendement vooreerst toelaat de aanpassing van de studiegelden aan de geflexibiliseerde leertrajecten onder 54 studiepunten af te toetsen aan het hoger-

onderwijsveld. Het is niet eenvoudig om deze aanpassing vandaag reeds in detail uit te werken, nu de instellingen zelf nog zicht dienen te krijgen op de aard en de hoegrootheid van de trajecten die zij zullen uitwerken.

Het amendement laat ook toe dat voor alle voltijdse studenten (tussen 54 en 66 studiepunten) eenzelfde bedrag wordt gevraagd.

Het amendement houdt tevens in dat voor een “bijkomende inschrijving” (boven 66 studiepunten) een variabel studiegeld geheven wordt van 2,5 à 3 euro/studiepunt. Bijkomende inschrijvingen worden aldus niet ontmoedigd.

Hij benadrukt tot slot dat het voorstel aan het Vlaams Parlement moet worden voorgelegd. Deze omschrijving werd weerhouden om geen technische berekeningen in het decreet te moeten opnemen.

De heer *André Van Nieuwkerke* merkt op dat de verantwoording van het amendement niet overeenstemt met de inhoud van de voorgestelde § 2. Daarin wordt een studiegeld vermeld tussen 445 en 505 euro, terwijl de verantwoording over eenzelfde bedrag spreekt.

De *minister* verduidelijkt dat eenzelfde bedrag gevraagd wordt per instelling aan alle voltijdse studenten die tussen 54 en 66 studiepunten zitten. Dat bedrag wordt autonoom bepaald door de instelling tussen 445 en 505 euro.

De heer *Luc Martens* brengt aan dat het ontwerp van decreet mede kansen wil creëren voor de zwakkere groepen. Uit de vermelding van de bedragen krijgt hij de indruk dat de studiegelden echter toegenomen zouden zijn.

De *minister* stelt dat het vaste gedeelte via het amendement geschrapt wordt. Indien dit was blijven staan, bestond het gevaar van cumulatie van de studiegelden als gevolg van de geflexibiliseerde leertrajecten. Om dit te vermijden wordt dit eerst door de regering nader onderzocht en wordt een voorstel aan het parlement voorgelegd.

Het amendement en het aldus geamendeerde artikel worden unaniem aangenomen met 11 stemmen.

ONDERAFDELING 2

Afwijkingen

Artikel 56
(vernummerd artikel 57)

Een amendement van de heer Gilbert Van Baelen, mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh en door de heren Dirk De Cock, Luc Martens en Dirk Hollemans strekt ertoe dit artikel te vervangen door wat volgt (amendement nr. 16) :

“Artikel 56

§ 1. Voor beursstudenten die een voltijds studietraject volgen, betreft het studiegeld een forfaitair bedrag dat ten hoogste gelijk is aan :

1° in de hogescholen : 100 euro ;

2° in de universiteiten : 80 euro.

Voor beursstudenten die een deeltijds studietraject volgen of een bijkomende inschrijving nemen, betreft het studiegeld een forfaitair bedrag dat ten hoogste gelijk is aan 55 euro.

§ 2. Voor bijna-beursstudenten bedraagt het studiegeld ten hoogste twee derden van het bedrag vastgesteld overeenkomstig artikel 54 en 55.”.

De heer *Gilbert Van Baelen* licht met betrekking tot § 1 toe dat deze bepaling ingegeven is door de stand still-verplichting die voortvloeit uit het ECOSOC-verdrag.

Het huidige (2003-2004) bedrag voor beursstudenten van de hogescholen is in principe 94,60 euro (69,60 euro te indexeren inschrijvingsgeld + 25 euro niet-geïndexeerd examengeld). Het bedrag voor beursstudenten van de universiteiten is in principe 80 euro (niet geïndexeerd). Beursstudenten die een bijkomende inschrijving nemen die niet-deeltijds is, moeten maximum 55 euro betalen. Om die reden is op dit punt een afwijkend maximumbedrag voor hogescholen en universiteiten verantwoord en zelfs noodzakelijk.

Met betrekking tot § 2 licht hij toe dat dit een technische wijziging is ten gevolge van het feit dat het begrip “bijna-beursstudent” vooraan in het begrip-

penkader wordt opgenomen, door amendement nr. 2.

Het amendement bepaalt ook dat de bijna-beursstudenten ten hoogste twee derden van het totale bedrag (vast gedeelte + variabel gedeelte) verschuldigd door “reguliere studenten” dienen te betalen. De huidige tekst van het ontwerpdecreet geeft de verkeerde indruk dat beursstudenten het volledige bedrag van het vast gedeelte (145 euro) verschuldigd zijn, aangevuld met 2/3 van het verschuldigde variabel gedeelte.

De heer *Luc Martens* is van mening dat de oude dichotomie tussen hogescholen en universiteiten in het amendement blijft doorklinken. Dit is in tegenspraak met de filosofie van de hervorming van het hoger onderwijs als gevolg van de Bolognaverklaring dat een meer homogene benadering vooropstelt. In de toekomst zullen deze onevenwichten moeten worden weggewerkt.

De *minister* is het eens met de bedenking van de heer Martens.

Het amendement en het aldus geamendeerde artikel worden unaniem aangenomen met 11 stemmen.

Artikelen 57 tot 59
(vernummerde artikelen 58 tot 60)

Bij deze artikelen worden geen opmerkingen geformuleerd.

De artikelen worden unaniem aangenomen met 11 stemmen.

AFDELING 3

Het studiegeld bij examencontracten

Artikel 60
(vernummerd artikel 61)

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt unaniem aangenomen met 11 stemmen.

AFDELING 4

Bijzondere gevallen

ONDERAFDELING 1

Bachelors-na-bachelorsopleidingen en masters-na-mastersopleidingen

Artikel 61
(vernummerd artikel 62)

Een eerste amendement van de heer Gilbert Van Baelen, mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh en de heren Dirk De Cock, Luc Martens en Dirk Holemans strekt ertoe § 2, 1°, a) te vervangen door wat volgt (amendement nr. 17) :

“a) beroepsactief zijn op het ogenblik van de inschrijving, en”.

De heer *Gilbert Van Baelen* licht toe dat deze bepaling verduidelijkt op welk ogenblik men beroepsactief dient te zijn voor de toepassing van de betrokken bepaling : het gaat om het ogenblik van de inschrijving.

Een tweede amendement van de heer Gilbert Van Baelen, mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh en de heren Dirk De Cock, Luc Martens en Dirk Holemans strekt ertoe § 4 te vervangen door wat volgt (amendement nr. 18) :

“§ 4. Het instellingsbestuur deelt het bedrag van het bijzonder studiegeld aan de Vlaamse regering mee. Bij toepassing van de bepalingen van § 3 worden tevens de ingeroepen bijzondere omstandigheden meegedeeld.”.

De heer *Gilbert Van Baelen* licht toe dat deze bepaling verduidelijkt dat bij toepassing van § 3 steeds melding gemaakt moet worden van de ingeroepen bijzondere omstandigheden. Het woord “desgevallend” in de huidige § 4 zou daar twijfel over kunnen doen rijzen.

De heer *Luc Martens* heeft vragen bij de hoogte van de bedragen van de bijzondere studiegelden. Vanuit de harde economische sectoren zal men niet direct problemen stellen bij deze bedragen, maar voor de non-profitsector wegen deze bedragen ernstig door. Dit blijft, ook voor tal van andere vormen van opleidingsaanbod, een globaal maatschappelijk probleem. Hij vraagt of men op dit vlak niet

kan zoeken naar een vrijstelling van studiegeld voor die laatste sector.

De heer *Gilbert Vanleenhove* verwijst naar de fiscale aftrekbaarheid van studiegelden. De vraag moet hier ook gesteld worden of de opleiding op eigen initiatief gebeurt, dan wel gedragen wordt door de sector waar men tewerk is gesteld. Voor mensen die dit persoonlijk moeten dragen, zijn deze bedragen vrij substantieel.

De heer *Gilbert Van Baelen* stelt vast dat een zeer groot deel van de ma-na-ma's aan de universiteiten door de bedrijven worden betaald. Degenen die de opleiding zelf bekostigen, hebben toekomstige carrièreplannen voor ogen. Dit doet voor de heer Van Baelen echter niet zozeer terzake. Fundamenteel is voor hem in welke mate de overheid de basisopleiding financiert.

De heer *Luc Jansegers, kabinetschef bij de Vlaamse minister van Onderwijs en Vorming*, treedt op namens de minister. Hij verduidelijkt dat artikel 61 handelt over wat men in het verleden de voortgezette opleidingen noemde. De regelgeving daarvan is voor hogescholen en universiteiten verschillend. De voorliggende tekst is een kopie van de regelgeving zoals die opgenomen is in het universiteiten-decreet. Hogescholen krijgen daardoor eenzelfde regeling. Hij merkt op dat slechts een zeer beperkt aantal opleidingen in de hoogste categorie zitten. Bovendien vermeldt het artikel dat het bijzonder studiegeld niet gevraagd mag worden binnen bepaalde studiegebieden, nl. gezondheidszorg, onderwijs en sociaal-agogisch werk.

De amendementen en het aldus geamendeerde artikel worden unaniem aangenomen met 11 stemmen.

ONDERAFDELING 2

Postgraduaatopleidingen en kortere
opleidingstrajecten met het oog op na-
en bijscholingArtikel 62
(vernummerd artikel 63)

Een amendement van de heer Gilbert Van Baelen, mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh en de heren Dirk De Cock, Luc Martens en Karlos Calens strekt ertoe 1° te vervangen door wat volgt (amendement nr. 19) :

“1° een opleiding die leidt tot een postgraduaatgetuigschrift, en”.

De heer *Gilbert Van Baelen* licht toe dat dit amendement het begrip “postgraduaatopleiding” vervangt door de omschrijving “opleiding die leidt tot een postgraduaatgetuigschrift”.

Het begrip “postgraduaatopleiding” is immers de-criteriaal niet omschreven. De artikelen 11, 16 en 17 van het structuurdecreet van 4 april 2003 spreken over “opleidingen die leiden tot een postgraduaatgetuigschrift”.

Het amendement en het aldus geamendeerde artikel worden unaniem aangenomen met 11 stemmen.

AFDELING 5

Bepalingen inzake sommige buitenlandse studenten

Artikel 63 (vernummerd artikel 64)

Een eerste amendement van de heer *Gilbert Van Baelen*, mevrouw *Gracienne Van Nieuwenborgh* en de heren *Dirk De Cock*, *Luc Martens* en *Dirk Holemans* strekt ertoe 2° te vervangen door wat volgt (amendement nr. 20) :

“2° studenten met de nationaliteit van een staat behorende tot de Europese Hogeronderwijsruimte, zoals bedoeld in de Gezamenlijke verklaring van de Europese ministers van Onderwijs, bijeengekomen in Bologna op 19 juni 1999 ;” .

De heer *Gilbert Van Baelen* licht toe dat de betrokken (deel)staten in het kader van de Bolognaverklaring aangegeven hebben te werken aan een gezamenlijke hogeronderwijsruimte, waarbinnen bvb. de studiefinanciering meeneembaar wordt. Om die reden is het wenselijk dat aan een student die behoort tot een “Bologna-staat” (die al dan niet behoort tot de EU) geen hoger studiegeld kan worden gevraagd.

Een tweede amendement van de heer *Gilbert Van Baelen*, mevrouw *Gracienne Van Nieuwenborgh* en de heren *Dirk De Cock*, *Luc Martens* en *Dirk*

Holemans strekt ertoe een tweede lid toe te voegen, dat luidt als volgt (amendement nr. 21) :

“Het in het eerste lid bedoelde studiegeld is ten hoogste gelijk aan 5.400 euro. Deze bepaling doet geen afbreuk aan de mogelijkheid om een bijzonder studiegeld van 24.790 euro te vragen voor de inschrijving voor een bachelorsopleiding die volgt op een andere bachelorsopleiding of voor een mastersopleiding die volgt op een andere mastersopleiding, voor zover :

1° de studenten voldoen aan de voorwaarden bepaald in artikel 61, § 2, 1°, en

2° er sprake is van de bijzondere omstandigheden vermeld in artikel 61, § 3, tweede lid.”.

De heer *Gilbert Van Baelen* licht toe dat deze bepaling een maximumstudiegeld invoegt voor buitenlandse studenten. Deze studenten zijn in beginsel niet financieerbaar, waardoor het redelijk is dat het maximumbedrag aanleunt bij de gemiddelde overheidsbijdrage per student.

De *minister* stelt voor om bij wijze van technische correctie in 4°, c), de woorden ‘het Ministerie van Buitenlandse Zaken’ te vervangen door de woorden ‘het Ministerie van Binnenlandse Zaken’. Het onderzoek voor de ontvankelijkheid van een asielaanvraag wordt gevoerd door de dienst vreemdelingenzaken die onder het Ministerie van Binnenlandse Zaken ressorteert.

De *leden* gaan unaniem akkoord met deze aanpassing.

De heer *Luc Martens* vraagt in welke mate er voor de engagementen die de Vlaamse Gemeenschap aangaat, een reciprociteit geldt met de vermelde deelstaten van de Bolognaverklaring. Wordt hierover onderhandeld ?

De *minister* antwoordt dat er nog geen duidelijkheid hieromtrent werd gecreëerd. In Berlijn werd in 2003 afgesproken dat er over dit probleem een evaluatie zou worden gemaakt tijdens de opvolgconferentie inzake de Bolognaverklaring in Bergen in 2005. Dit onderwerp wordt ook door de Europese Commissie van nabij opgevolgd.

De amendementen en het aldus geamendeerde artikel worden unaniem aangenomen met 11 stemmen.

AFDELING 6

Sociale maatregelen

Artikel 64
(vernummerd artikel 65)

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt unaniem aangenomen met 11 stemmen.

AFDELING 7

Terugstorting

Artikel 65
(vernummerd artikel 66)

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt unaniem aangenomen met 11 stemmen.

AFDELING 8

Indexering

Artikel 66
(vernummerd artikel 67)

Een amendement van de heer Gilbert Van Baelen, mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh en de heren Dirk De Cock, Luc Martens en Dirk Holemans strekt ertoe aan het eerste lid een zin toe te voegen, die luidt als volgt (amendement nr. 22) :

“Deze indexering wordt niet toegepast op de in artikel 56, § 1, bedoelde bedragen.”.

De heer *Gilbert Van Baelen* licht toe dat dit amendement de waarborg biedt dat de minimum- en maximumbedragen voor de studiegelden voor beursstudenten, niet worden geïndexeerd. Thans worden ook reeds de inschrijvingsgelden (voor de universiteiten) en de examengelden (voor universiteiten én hogescholen) voor beursstudenten niet geïndexeerd.

Het amendement en het aldus geamendeerde artikel worden unaniem aangenomen met 11 stemmen.

HOOFDSTUK II

Bijdrage voor het bekwaamheidsonderzoek

Artikel 67
(vernummerd artikel 68)

Een amendement van de heer Gilbert Van Baelen, mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh en de heren Dirk De Cock, Luc Martens en Karlos Callens strekt ertoe § 1 te vervangen door wat volgt (amendement nr. 23) :

“§ 1. Voor een bekwaamheidsonderzoek dat verloopt op stukken en voor een in artikel 13 bedoeld bekwaamheidsonderzoek kan geen bijdrage worden gevraagd.

Voor de in artikel 40, § 2, tweede lid bedoelde beperkte bijkomende proef kan een bijdrage van ten hoogste 50 euro worden gevraagd.”.

De heer *Gilbert Van Baelen* licht toe dat een bekwaamheidsonderzoek dat verloopt op stukken, kosteloos moet zijn. Dat is het geval voor een bekwaamheidsonderzoek op grond van EVK's die voortvloeien uit een studiebewijs, afgeleverd binnen onderwijs.

In uitzonderlijke gevallen kan een beperkte bijkomende proef worden georganiseerd. In dat geval kan een overheadkost worden aangerekend van ten hoogste 50 euro.

Het amendement en het aldus geamendeerde artikel worden unaniem aangenomen met 11 stemmen.

HOOFDSTUK III
(nieuw)

Evaluatie

Artikel 67bis
(nieuw artikel 69)

Een amendement van de heren Gilbert Van Baelen, André Van Nieuwerkerke, Dirk De Cock, Luc Martens en Dirk Holemans strekt ertoe aan titel IV een hoofdstuk III, Evaluatie, bestaand uit een

artikel 67bis, toe te voegen, dat luidt als volgt (amendement nr. 24) :

“HOOFDSTUK III

Evaluatie

Artikel 67bis

De bepalingen van deze titel worden voor 30 juni 2007 onderworpen aan een evaluatie.

De Vlaamse regering kan de wijze bepalen waarop deze evaluatie wordt doorgevoerd.”.

De heer *Gilbert Van Baelen* licht toe dat het amendement dat werd ingediend om de systematiek van de studiegelden te evalueren, ook betrekking moet hebben op het nieuwe systeem van bijdragen voor een bekwaamheidsonderzoek.

Het amendement wordt unaniem aangenomen met 11 stemmen. Daardoor wordt een nieuw hoofdstuk III, Evaluatie, bestaand uit artikel 67bis (nieuw artikel 69) toegevoegd.

TITEL V

Wijzigingsbepalingen

HOOFDSTUK I

Het onderwijs- en examenreglement

Artikelen 68 en 69 (vernummerde artikelen 70 en 71)

Bij deze artikelen worden geen opmerkingen geformuleerd.

De artikelen worden unaniem aangenomen met 11 stemmen.

HOOFDSTUK II

Bekrchtiging van de studies

Artikel 70 (vernummerd artikel 72)

Een eerste amendement van de heer Gilbert Van Baelen, mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh, en de heren Dirk De Cock, Luc Martens en Karlos Callens strekt ertoe 1° te vervangen door wat volgt (amendement nr. 25) :

“ 1° de bestaande tekst zal § 1 vormen, met dien verstande dat :

a) de eerste en tweede zin vervangen worden door wat volgt :

“Het bestuur van de instelling waaraan de student met succes zijn opleiding afrondt, kent de betreffende graad toe en reikt het diploma met bijhorend diplomasupplement toe. Het bestuur van de instelling kan het diploma van een opleiding en de overeenstemmende graad ook toekennen aan een persoon die beschikt over een bewijs van bekwaamheid, bedoeld in artikel [50bis] van het decreet van [...] betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs en dringende hogeronderwijsmaatregelen.” ;

b) tussen de woorden “het voltooide opleidingsprogramma” en de woorden “, de eventueel verleende vrijstellingen” worden de woorden “en de behaalde creditbewijzen” ingevoegd ;”.

De heer *Gilbert Van Baelen* licht toe dat dit amendement een technisch gevolg is van de beleidskeuze (in een ander amendement) om toe te laten dat op grond van een bewijs van bekwaamheid een diploma wordt uitgereikt door een instelling. Deze mogelijkheid moet worden ingeschreven in de bepalingen over de diploma-uitreiking in het structuurdecreet.

Een tweede amendement van dezelfde indieners strekt ertoe de woorden “het decreet van [...] be-

treffende de flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen” te vervangen door de woorden “het decreet van [...] betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen en dringende hogeronderwijsmaatregelen” (amendement nr. 26)

De heer *Gilbert Van Baelen* licht toe dat door de wijziging van het opschrift van het decreet bij amendement nr. 1, ook enige verwijzingen naar het flexibiliseringsdecreet moeten worden aangepast.

De amendementen en het aldus geamendeerde artikel worden unaniem aangenomen met 11 stemmen.

Artikel 71 (vernummerd artikel 73)

Een amendement van de heren *Gilbert Van Baelen*, *André Van Nieuwkerke*, *Dirk De Cock*, *Luc Martens* en *Dirk Holemans* strekt ertoe aan het voorgestelde artikel 86bis een zin toe te voegen, die luidt als volgt (amendement nr. 27) :

“Deze bepaling geldt onverminderd de mogelijkheid van het instellingsbestuur om een diploma uit te reiken op grond van een bewijs van bekwaamheid, zoals bepaald in artikel 50bis, § 1.”.

De heer *Gilbert Van Baelen* licht toe dat in artikel 71 van het ontwerpdecreet staat dat een student enkel een diploma kan verkrijgen indien hij is ingeschreven op grond van een diplomacontract of een examencontract met het oog op het behalen van een graad of een diploma van een opleiding.

Het amendement verduidelijkt dat deze bepaling enkel geldt ten aanzien van ingeschreven studenten. De bepaling verhindert niet dat instellingsbesturen een diploma kunnen uitreiken op grond van een bewijs van bekwaamheid.

Het amendement en het aldus geamendeerde artikel worden unaniem aangenomen met 11 stemmen.

HOOFDSTUK III

Rechtsbescherming

Artikelen 72 tot 83 (vernummerde artikelen 74 tot 85)

Bij deze artikelen worden geen opmerkingen geformuleerd.

De artikelen worden unaniem aangenomen met 11 stemmen.

HOOFDSTUK IV

Diverse wijzigingen

AFDELING 1

Wijzigingen aan het decreet van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap

Artikel 84 (vernummerd artikel 86)

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt unaniem aangenomen met 11 stemmen.

AFDELING 2

Wijzigingen aan het decreet van 13 juli 1994
betreffende de hogescholen in
de Vlaamse Gemeenschap

Artikel 85
(vernummerd artikel 87)

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt unaniem aangenomen met 11 stemmen.

AFDELING 3

Wijzigingen aan het decreet van 4 april 2003
betreffende de herstructurering van
het hoger onderwijs in Vlaanderen

Artikel 86
(vernummerd artikel 88)

Een amendement van de heer Gilbert Van Baelen, mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh en de heren Dirk De Cock, Luc Martens en Karlos Calens strekt ertoe de woorden “, 82 en 89” te vervangen door de woorden “en 82” (amendement nr. 28).

De heer *Gilbert Van Baelen* licht toe dat dit amendement een technisch gevolg is van amendement nr. 32 dat de tekst van artikel 89 vervangt. Dit artikel 89 moet dus niet meer worden opgeheven.

De heer *Luc Martens* verwijst naar de opheffing van artikel 75 van het structuurdecreet. Artikel 75 van het structuurdecreet is gericht op het toegankelijk maken van het hoger onderwijs voor gehandicapten. Hij herinnert zich dat deze behartenswaardige doelstelling bij de bespreking van het structuurdecreet heel wat aandacht heeft gekregen. Hij vraagt waarom deze belangrijke doelstelling wordt opgeheven en hoe dit wordt opgevangen.

De *minister* antwoordt dat artikel 75 van het structuurdecreet toegevoegd is aan het zgn. aanvullingsdecreet. In dit decreet stond in het kader van de beginselen inzake zorgvuldig bestuur, het gelijkheidsbeginsel vermeld waar deze doelstelling nauw op aansluit. In die zin is artikel 75 overbodig geworden.

Het amendement en het aldus geamendeerde artikel worden unaniem aangenomen met 11 stemmen.

Artikel 86bis
(nieuw artikel 89)

Een amendement van de heer Gilbert Van Baelen, mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh en de heren Dirk De Cock, Luc Martens en Karlos Calens strekt ertoe een artikel 86bis in te voegen, dat luidt als volgt (amendement nr. 29) :

“Artikel 86bis

In artikel 3 van hetzelfde decreet wordt na de definiëring van het begrip “studieomvang” een streepje ingevoegd, dat luidt als volgt :

“- studiejaar : een studieprogramma van ten minste 54 en ten hoogste 66 studiepunten ;”.

De heer *Gilbert Van Baelen* licht toe dat in het structuurdecreet op diverse plaatsen het begrip “studiejaar” wordt gehanteerd, zo onder meer in artikel 68, § 5, 69, § 4 en § 5 en 161, 3°. Thans zijn deze artikelen nog perfect toepasbaar. In een geflexibiliseerde context zouden eventueel interpretatieproblemen kunnen rijzen.

Om die reden wordt een interpretatiekader aange-reikt, door in de definities op te nemen dat een studiejaar overeenstemt met een studieprogramma van ten minste 54 en ten hoogste 66 studiepunten. Ook de huidige studie jaren “in strikte zin” vallen uiteraard onder deze definiëring.

Het amendement wordt unaniem aangenomen met 11 stemmen. Daardoor wordt artikel 86bis (nieuw artikel 89) ingevoegd.

Artikel 87
(vernummerd artikel 90)

Een amendement van de heer Gilbert Van Baelen, mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh en de heren Dirk De Cock, Luc Martens en Karlos Calens strekt ertoe de woorden “het decreet van [...] betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen” te vervangen door de woorden “het decreet van [...] betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen en houden-

de dringende hogeronderwijsmaatregelen” (amendement nr. 30).

De heer *Gilbert Van Baelen* verwijst naar de verantwoording bij amendement nr. 26.

Het amendement en het aldus geamendeerde artikel worden unaniem aangenomen met 11 stemmen.

Artikel 88 (vernummerd artikel 91)

Een amendement van de heer *Gilbert Van Baelen*, mevrouw *Gracienne Van Nieuwenborgh*, en de heren *Dirk De Cock*, *Luc Martens* en *Karlos Callens* strekt ertoe de woorden “het decreet van [...] betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen” te vervangen door de woorden “het decreet van [...] betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen en houdende de dringende hogeronderwijsmaatregelen” (amendement nr. 31).

De heer *Gilbert Van Baelen* verwijst naar de verantwoording bij amendement nr. 26.

Het amendement en het aldus geamendeerde artikel worden unaniem aangenomen met 11 stemmen.

Artikel 88bis (nieuw artikel 92)

Een amendement van de heer *Gilbert Van Baelen*, mevrouw *Gracienne Van Nieuwenborgh* en de heren *Dirk De Cock*, *Luc Martens* en *Karlos Callens* strekt ertoe een artikel 88bis in te voegen, dat luidt als volgt (amendement nr. 32) :

“Artikel 88bis

Artikel 89 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt :

“Artikel 89

De Vlaamse regering kan de gelijkwaardigheid bepalen van de kwalificaties en de specificaties van de bachelors- en mastersdiploma's uitgereikt in de Franse Gemeenschap c.q. door de Koninklijke Mi-

litaire School te Brussel met de kwalificaties en de specificaties van de bachelors- en mastersdiploma's uitgereikt in de Vlaamse Gemeenschap.”.

De heer *Gilbert Van Baelen* licht toe dat de bachelors- en mastersdiploma's uitgereikt in de Franse Gemeenschap en door de Koninklijke Militaire School geacht worden gelijkwaardig te zijn met de Vlaamse bachelors- en mastersdiploma's. Er is echter een verscheidenheid in kwalificaties (opleidingsbenamingen) en specificaties, waarvoor een Vlaams equivalent moet kunnen worden bepaald. Het amendement schept daartoe een rechtsgrond.

Het amendement wordt unaniem aangenomen met 11 stemmen. Daardoor wordt artikel 88bis (nieuw artikel 92) ingevoegd.

Artikelen 89 tot 91 (vernummerde artikelen 93 tot 95)

Bij deze artikelen worden geen opmerkingen geformuleerd.

De artikelen worden unaniem aangenomen met 11 stemmen.

AFDELING 4 (nieuw)

Wijzigingen aan het decreet van [...] betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs

Artikel 91bis (nieuw artikel 96)

Een amendement van de heer *Gilbert Van Baelen*, mevrouw *Gracienne Van Nieuwenborgh* en de heren *Dirk De Cock*, *Luc Martens* en *Karlos Callens* strekt ertoe aan titel V, hoofdstuk IV van het ontwerp van decreet een afdeling 4, Wijzigingen aan het decreet van [...] betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de her-

structurering van het hoger onderwijs, bestaande uit artikel 91bis, toe te voegen, die luidt als volgt (amendement nr. 33) :

“AFDELING 4

Wijzigingen aan het decreet van [...] betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs

Artikel 91bis

In artikel VII.1, § 1, eerste lid van het decreet van [...] betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs worden volgende wijzigingen aangebracht :

1° 11° wordt vervangen door wat volgt :

“11° het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen ;” ;

2° er wordt een 13° toegevoegd, dat luidt als volgt :

“13° het decreet van [...] betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen en houdende dringende hogeronderwijsmaatregelen.”.

De heer *Gilbert Van Baelen* licht toe dat dit amendement het flexibiliseringsdecreet opneemt in de lijst van te coördineren decreten zoals opgenomen in het zgn. aanvullingsdecreet.

In deze coördinatiemachtiging wordt ook een technische correctie aangebracht : de verwijzing naar het bijzonder decreet van 4 april 2003 moet worden vervangen door een verwijzing naar het (geen) structuurdecreet van 4 april 2003.

Het amendement wordt unaniem aangenomen met 11 stemmen. Daardoor wordt een nieuwe afdeling 4 bestaande uit artikel 91bis (nieuw artikel 96) toegevoegd.

TITEL VI

Overgangsmaatregel

Artikel 92 (vernummerd artikel 97)

Een amendement van de heer *Gilbert Van Baelen*, mevrouw *Gracienne Van Nieuwenborgh* en de heren *Dirk De Cock*, *Luc Martens* en *Karlos Calens* strekt ertoe dit artikel te vervangen door wat volgt (amendement nr. 34) :

“Artikel 92

Studenten die gestart zijn in het op de vooravond van de inwerkingtreding van dit decreet van toepassing zijnde studiejaarsysteem, worden van rechtswege geacht een diplomacontract te hebben gesloten, behoudens in het geval zij uitdrukkelijk kiezen voor het afsluiten van een examencontract.

Zij worden geacht een creditbewijs te hebben behaald voor de opleidingsonderdelen waarvoor binnen het studiejaarsysteem examens werden afgelegd en waarvoor zij geslaagd zijn verklaard.”.

De heer *Gilbert Van Baelen* licht toe dat de oorspronkelijke bepaling van het ontwerpdecreet stelt dat studenten die in het studiejaarsysteem zijn gestart, maar door overzitten in een geflexibiliseerde opleiding terechtkomen, geacht worden een diplomacontract te hebben afgesloten (zij kunnen wel uitdrukkelijk opteren voor een examencontract). Er wordt bij wijze van fictie gesteld dat zij een creditbewijs hebben verkregen voor alle opleidingsonderdelen die onderdeel hebben uitgemaakt van een deliberatie waarbij zij voor het geheel geslaagd werden verklaard.

Twee elementen zijn daarbij voor kritiek vatbaar. Ten eerste : de regeling betreft enkel studenten die studievertraging oplopen. Nochtans dringt zich ook een overgangsmaatregel op ten behoeve van studenten die geen studievertraging hebben, doch op de vooravond van de inwerkingtreding van het decreet zijn ingeschreven.

De reden hiervoor is de volgende. De initiële versie van het ontwerpdecreet stelt weliswaar dat het ontwerpdecreet “jaar na jaar” in werking treedt, maar dit zal bij amendement worden aangepast. Het invoeren van de flexibilisering “jaar na jaar” zou immers betekenen dat op het zelfde ogenblik 2 syste-

men in een instelling bestaan, met verschillende beoordelingsnormen. De geleidelijke invoering moet daarom worden geschrapt.

Het schrappen van de geleidelijke inwerkingtreding van het decreet dwingt ertoe om in te schrijven dat een “normstudent” die bijvoorbeeld één jaar in het studiejaarsysteem met vrucht heeft doorlopen, in het flexibel systeem terechtkomt en daarbij geacht wordt voor de opleidingsonderdelen van het eerste jaar een creditbewijs te hebben verworven.

Ten tweede : het geamendeerde artikel bepaalt dat een student met studievertraging enkel een creditbewijs toegekend krijgt voor de opleidingsonderdelen in het studiejaarsysteem die onderdeel hebben uitgemaakt van een globaal positieve beoordeling.

Indien de student globaal niet geslaagd is, wordt bijvoorbeeld een opleidingsonderdeel waarvoor 18/20 werd verkregen, niet geacht een creditbewijs op te leveren. Dit staat haaks op de filosofie van het flexibiliseringsdecreet.

Er wordt daarom bepaald dat bij wijze van juridische fictie een creditbewijs wordt verleend voor opleidingsonderdelen waarvoor men geslaagd is of die onderdeel hebben uitgemaakt van een deliberatie met eindbeoordeling (ten minste) “voldoende”.

Er moet heel duidelijk gesteld dat “geslaagd” hier niet “overdraagbaar” betekent. Vandaag bestaat mogelijks een verschil tussen de norm om te slagen (10/20) en de norm om punten over te dragen naar een volgende deliberatie (principeel 12/20).

Het amendement en het aldus geamendeerde artikel worden unaniem aangenomen met 11 stemmen.

TITEL VII

Inwerkingtreding

Artikel 93 (vernummed artikel 98)

De heer Gilbert Van Baelen, mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh en de heren Dirk De Cock, Luc Martens en Karlos Callens dienen 5 amendementen in.

Het eerste amendement strekt ertoe § 1, eerste lid, te vervangen door wat volgt (amendement nr. 35) :

“De bepalingen van dit deel treden in werking vanaf het academiejaar 2005-2006, met uitzondering van :

1° artikel 2, dat in werking treedt op 1 juli 2004 ;

2° artikel 88bis en 91bis, die in werking treden op 1 oktober 2004.”

Het tweede amendement strekt ertoe in § 1, tweede lid, na het woord “decreet”, de woorden “met uitzondering van deze bedoeld in 1° en 2° van het eerste lid, “ in te voegen (amendement nr. 36).

De heer *Gilbert Van Baelen* licht toe dat het wenselijk is dat het begrippenkader van het ontwerpdecreet, dat als richtsnoer dient bij de interpretatie van alle hogeronderwijsdecreten (en niet enkel bij het ontwerpdecreet alleen), eerder dan 2005-2006 in werking treedt.

Er wordt geopteerd om dit begrippenkader in werking te laten treden op 1 juli 2004, waardoor het als conceptueel kader kan dienen voor het voorontwerp van decreet betreffende de studiefinanciering en studentenvoorzieningen in het hoger onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap.

De bepaling van 1° houdt ook in dat de opname van het flexibiliseringsdecreet in de coördinatie-machtiging vervat in het “Aanvullingsdecreet”, in werking treedt op 1 oktober 2004, zijnde het tijdstip dat principeel als inwerkingtredingsdatum voor de coördinatie-machtiging is ingeschreven.

Ook de rechtsgrond om kwalificaties en specificaties van bachelors- en mastersdiploma's uitgereikt in de Franse Gemeenschap en door de Koninklijke Militaire School equivalent te verklaren, treedt in werking op 1 oktober 2004.

Een derde amendement strekt ertoe aan § 1 een derde lid toe te voegen, dat luidt als volgt (amendement nr. 37) :

“De bepalingen van titel V, hoofdstuk III treden in voorkomend geval ten aanzien van alle instellingen in werking van zodra bepalingen van dit decreet bij besluit op één of meerdere associaties en/of instellingen van toepassing worden verklaard.”

Een vierde amendement strekt ertoe aan § 2 een zin toe te voegen, die luidt als volgt (amendement nr. 38) :

“De bepalingen van titel V, hoofdstuk III treden onverminderd het voorgaande ook voor bedoelde studiegebieden in werking overeenkomstig het bepaalde in § 1.”.

De heer *Gilbert Van Baelen* licht toe dat deze amendementen technische wijzigingen betreffen. Het is wenselijk dat de bepalingen inzake de “Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen” onmiddellijk globaal in werking treden (ook al zullen niet alle instellingen reeds alle mogelijke studievoortgangsbeslissingen nemen). Dit is opportuun, al was het maar om eenduidigheid rond de naamgeving te creëren (eenzelfde rechtscollege kan moeilijk simultaan zowel “Raad voor examenbetwistingen” als “Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen” als naam dragen).

Een vijfde amendement strekt ertoe § 3 te schrappen (amendement nr. 39).

De heer *Gilbert Van Baelen* licht toe dat door de onmiddellijke invoering van het creditsysteem voor alle opleidingen, een onduidelijke situatie vermeden wordt. Binnen het aanbod aan opleidingsonderdelen zullen studenten immers vaak kunnen kiezen uit onderdelen die zowel in het oude studiejaarsysteem als in het nieuwe flexibele systeem worden aangeboden.

De amendementen en het aldus geamendeerde artikel worden unaniem aangenomen met 11 stemmen.

DEEL II (nieuw)

Een amendement van de heer *Gilbert Van Baelen*, mevrouw *Gracienne Van Nieuwenborgh* en de heren *Dirk De Cock*, *Luc Martens* en *Karlos Calens* strekt ertoe aan de tekst van het ontwerp van decreet, dat deel I, De flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, wordt, een deel II, Dringende hogeronderwijsmaatregelen, toe te voegen, bestaande uit de artikelen 94 tot 109, luidend als volgt (amendement nr. 40) :

“DEEL II

Dringende hogeronderwijsmaatregelen

TITEL I

Wijzigingen aan het decreet van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap

Artikel 94 (nieuw artikel 99)

In artikel 181bis, § 3, ingevoegd bij decreet van 15 juli 1997 en gewijzigd bij decreet van 19 december 2003, worden de woorden “in 2004 19.939.000 euro” vervangen door de woorden “in 2004 30.125.123, 15 euro”.

Artikel 95 (nieuw artikel 100)

Artikel 190bis van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt :

“Artikel 190bis

§ 1. De Vlaamse regering subsidieert jaarlijks het projectmatig wetenschappelijk onderzoek van het hoger professioneel onderwijs, bedoeld in artikel 14, § 1, van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen.

§ 2. Er worden per hogeschool 2 subsidie-enveloppes toegekend :

- 1° een eerste subsidie-enveloppe ondersteunt de creatie van de primaire randvoorwaarden en een organieke ondersteuningsstructuur van het projectmatig wetenschappelijk onderzoek ;
- 2° een tweede subsidie-enveloppe wordt door het hogeschoolbestuur besteed aan projecten.

§ 3. Voor de toekenning van de in § 2, 1°, bedoelde subsidie-enveloppes wordt jaarlijks in een globaal bedrag van 3.000.000 euro voorzien.

Voor de toekenning van de in § 2, 2°, bedoelde subsidie-enveloppes wordt voorzien in volgende globale bedragen :

- 1° voor het begrotingsjaar 2004 : 4.000.000 euro ;
- 2° voor het begrotingsjaar 2005 : 4.500.000 euro ;
- 3° vanaf het begrotingsjaar 2006 : 6.000.000 euro.

De in het eerste en het tweede lid bedoelde bedragen worden tussen de hogescholen verdeeld a rato van het gemiddeld aantal financierbare studenten in de opleidingen van één cyclus op 1 februari 2001, 1 februari 2002 en 1 februari 2003.

§ 4. Een in § 2, 2°, bedoelde subsidie-enveloppe wordt door het hogeschoolbestuur besteed aan projecten op grond van een bijzonder reglement of op grond van het algemeen onderzoeks- en samenwerkingsreglement van de associatie.

Het bedoelde reglement omvat ten minste volgende regelen :

- 1° de looptijd van de projecten, die niet korter mag zijn dan 3 jaar ;
- 2° de voorwaarden inzake wetenschappelijke ondersteuning van de projecten ;
- 3° de methodologie die gevolgd wordt bij de ex ante evaluatie van de ingediende voorstellen, de ex post evaluatie van de uitgevoerde projecten en eventueel de tussentijdse evaluatie van in uitvoering zijnde projecten.

§ 5. Het hogeschoolbestuur rapporteert in het jaarverslag over het gebruik van de in § 2, 1° en 2°, bedoelde subsidie-enveloppes. De Vlaamse regering kan nadere regelen inzake deze rapportering vastleggen.”.

Artikel 96
(nieuw artikel 101)

In artikel 337bis van hetzelfde decreet worden de woorden “administratief personeel” vervangen door de woorden “administratief en technisch personeel”.

TITEL II

Wijzigingen aan het decreet van 2 maart 1999 tot regeling van een aantal aangelegenheden van het volwassenenonderwijs

Artikel 97
(nieuw artikel 102)

In artikel 8bis, § 1, tweede lid, van het decreet van 2 maart 1999 tot regeling van een aantal aangelegenheden van het volwassenenonderwijs worden na de woorden “Architectuur” de woorden “en/of Industriële wetenschappen en technologie, en nautische wetenschappen” toegevoegd.

TITEL III

Wijzigingen aan het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen

Artikel 98
(nieuw artikel 103)

In artikel 9bis van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen worden volgende wijzigingen aangebracht :

- 1° in het eerste lid worden tussen de woorden “Erkenningscommissie” en “advies te verlenen” de woorden “een oordeel uit te brengen of” gevoegd ;
- 2° in het tweede lid worden de woorden “van een advies” vervangen door de woorden “van een oordeel of advies”.

Artikel 99
(nieuw artikel 104)

In artikel 61, § 1, 2°, van hetzelfde decreet worden tussen de woorden “heeft de macrodoelmatigheidstoets” en “en de “toets nieuwe opleidingen” door het Accreditatieorgaan” de woorden “(voor zover van toepassing)” gevoegd.

Artikel 100
(nieuw artikel 105)

In artikel 64 van hetzelfde decreet worden volgende wijzigingen aangebracht :

1° aan § 1 wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt :

“In het Hoger Onderwijsregister worden tevens de in artikel 17, § 1, bedoelde opleidingstrajecten leidend tot een postgraduaatgetuigschrift opgenomen. Instellingsbesturen kunnen in het Hoger Onderwijsregister ook in artikel 17, § 2, bedoelde kortere opleidingstrajecten laten opnemen.”;

2° aan § 2, eerste lid, 1°, wordt een k) toegevoegd, die luidt als volgt :

“ k) het academiejaar of de academiejaren waarin de opleiding wordt aangeboden.”;

3° aan § 2, eerste lid, 2°, a), wordt een 6) toegevoegd, dat luidt als volgt :

“6) voor wat betreft de opleidingstrajecten luidend tot een postgraduaatgetuigschrift en eventueel voor wat betreft kortere opleidingstrajecten : de voor de studenten nuttige gegevens met betrekking tot de vooropleidingseisen.”;

4° § 3, eerste lid, wordt vervangen door wat volgt :

“De instellingen voor hoger onderwijs delen jaarlijks vóór 1 mei de in § 2, eerste lid, bedoelde gegevens mee inzake de opleidingen die zij het daaropvolgend academiejaar rechtmatig kunnen organiseren. De gegevens inzake opleidingstrajecten leidend tot een postgraduaatgetuigschrift en in artikel 17, § 2, bedoelde kortere opleidingstrajecten kunnen te allen tijde worden meegedeeld. De Vlaamse regering bepaalt de nadere regelen inzake de wijze waarop en de vorm waarin de gegevens worden meegedeeld, verbeterd en geactualiseerd.”;

5° in § 3, tweede lid, wordt de tweede zin vervangen door wat volgt :

“Het departement Onderwijs dient jaarlijks vóór 1 juni de echtheid van het Hoger Onderwijsregister te bevestigen.”;

6° § 3, derde lid, en § 4 worden opgeheven.

Artikel 101
(nieuw artikel 106)

In titel I, hoofdstuk V van hetzelfde decreet wordt in een artikel 95bis.1. ingevoegd dat luidt als volgt :

“Artikel 95bis.1.

In afwijking van het voorschrift dat de mastersopleidingen die volgen op een academische bachelorsopleiding ten vroegste vanaf het academiejaar 2007-2008 kunnen georganiseerd worden, kunnen de instellingen voor hoger onderwijs mastersopleidingen die aansluiten bij een academische bachelorsopleidingen organiseren vanaf het academiejaar 2004-2005 en de overeenkomstige mastersgraden verlenen, voor zover :

1° deze mastersopleidingen vervat zijn in de lijst bedoeld in artikel 123, § 5, of in artikel 125, § 4, én

2° deze mastersopleidingen als mastersopleidingen van Erasmus Mundus werden geselecteerd, overeenkomstig het besluit nr. 2317/2003/EG van het Europees Parlement en de Raad van 5 december 2003 tot invoering van een programma voor de verhoging van de kwaliteit van het hoger onderwijs en de bevordering van het intercultureel begrip door middel van samenwerking met derde landen (Erasmus Mundus) (2004-2008).

In afwijking van het voorschrift dat de instellingen voor hoger onderwijs ten vroegste vanaf het academiejaar 2009-2010 nieuwe mastersopleidingen die aansluiten bij een academische bachelorsopleiding kunnen aanbieden, kunnen de instellingen voor hoger onderwijs nieuwe mastersopleidingen die aansluiten bij een academische bachelorsopleiding aanbieden vanaf het academiejaar 2005-2006 voorzover deze mastersopleidingen als mastersopleidingen van Erasmus Mundus werden geselecteerd, overeenkomstig het besluit nr. 2317/2003/EG van het Europees Parlement en de Raad van 5 december 2003 tot invoering van een programma voor de verhoging van de kwaliteit van het hoger onderwijs en de bevordering van het intercultureel begrip door middel van samenwerking met derde landen (Erasmus Mundus) (2004-2008). Deze mastersopleidingen worden niet beschouwd als nieuwe opleidingen zoals bedoeld in artikel 60septies. Deze opleidingen worden geacht geaccrediteerd te zijn tot en met het einde van het vijfde academiejaar na de start van de opleiding. Deze overgangssaccreditatie vervalt als de Europese erkenning als mastersopleiding Erasmus Mundus vervalt.”.

Artikel 102
(nieuw artikel 107)

Aan artikel 91, § 3, van hetzelfde decreet wordt een zinsnede toegevoegd, die luidt als volgt :

“of indien het gaat om mastersopleidingen van Erasmus Mundus.”.

Artikel 103
(nieuw artikel 108)

Aan artikel 71 van hetzelfde decreet wordt een § 3 toegevoegd, die luidt als volgt :

“§ 3. Het inschrijvings- en examengeld voor een voorbereidings- of schakelprogramma wordt vastgesteld door het instellingsbestuur en bedraagt :

1° ten hoogste 252,5 euro, indien het programma ten hoogste 53 studiepunten omvat ;

2° ten hoogste 505 euro, indien het programma ten minste 54 studiepunten omvat.

Deze bepaling geldt voor het academiejaar 2004-2005.”.

Artikel 104
(nieuw artikel 109)

In artikel 124, § 9, van hetzelfde decreet worden de woorden “de in § 1 bedoelde opleidingen van het hoger onderwijs van twee cycli” vervangen door de woorden “de academische opleidingen aan de hogescholen, bedoeld in § 1 en § 4 en in artikel 125ter”.

Artikel 105
(nieuw artikel 110)

Aan titel I, hoofdstuk VII, afdeling 3 van hetzelfde decreet wordt een onderafdeling 4 toegevoegd, die luidt als volgt :

“ONDERAFDELING 4

Academisering van het hoger kunstonderwijs

Artikel 138bis

De Vlaamse regering kan uiterlijk op 31 december 2004 de in artikel 58 opgenomen verwijzingen naar wetenschappelijke kennis en competenties en wetenschappelijk onderzoek vervangen door een geëigende terminologie voor wat betreft de opleidingen in de studiegebieden “Audiovisuele en beeldende kunst” en “Muziek en podiumkunsten”.

Het besluit ter zake wordt onverwijld ter bekrachtiging voorgelegd aan het Vlaams Parlement.

Indien het Vlaams Parlement het besluit niet bekrachtigt, wordt het geacht nooit te hebben bestaan.”.

Artikel 106
(nieuw artikel 111)

Aan artikel 139 van hetzelfde decreet wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt :

“De bepaling van artikel 107 treedt in werking op 1 januari 2006.”

Artikel 107
(nieuw artikel 112)

In artikel 171 van hetzelfde decreet worden de woorden “1 januari 2005” vervangen door de woorden “1 januari 2006”.

TITEL IV

Wijzigingen aan het decreet van [...] betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs

Artikel 108
(nieuw artikel 113)

In artikel II.12 worden de woorden “na de datum van deliberatie” vervangen door de woorden “die ingaat de dag na deze van de proclamatie”.

TITEL V

Inwerkingtredingsbepaling

Artikel 109
(nieuw artikel 114)

De bepalingen van dit deel treden als volgt in werking :

1° artikel 95, 98, 99, 100, 101, 102, 104 en 105 treden in werking op 1 januari 2003 ;

2° artikel 94 en 97 treden in werking op 1 januari 2004 ;

3° artikel 108 treedt in werking op 1 januari 2005.”.

De heer *Gilbert Van Baelen* licht toe dat dit amendement enige dringende bepalingen inzake het onderwijs omvat. Deze worden toegelicht per toegevoegd artikel.

artikel 94 : De uitgaven die nodig zijn voor de financiering van het TBS-overgangsstelsel blijken in 2004 hoger te liggen dan initieel geraamd. Het initiële bedrag dat hiervoor voorzien was, wordt ver-

hoogd zodat de daadwerkelijke uitgaven voor de financiering van deze maatregel gedekt worden.

artikel 95 : De bedragen die door artikel 190bis van het Hogescholendecreet zijn voorzien voor het projectmatig wetenschappelijk onderzoek in het hoger professioneel onderwijs, worden door dit artikel toegewezen op grond van de studentenaantallen in de periode 2001-2003. Dat betekent dat hogescholen geen afzonderlijke projecten meer dienen in te dienen bij de regering.

artikel 96 : Dit artikel zet een technische fout in het Hogescholendecreet recht, wat betreft het politiek verlof van het administratief en technisch personeel. In een overgangsmaatregel ter zake (voorafgaand aan het besluit dat het politiek verlof moet regelen) wordt op één punt verwezen naar het “administratief personeel”, waar dit het “administratief en technisch personeel” moet zijn.

artikel 97 : Deze bepaling betreft de overdracht van HOSP-opleidingen binnen de afdelingen “monumenten- en landschapszorg”, “stedenbouw” of “stedenbouwkunde en ruimtelijke ordening” aan een hogeschool.

Initieel werd in het decreet volwassenenonderwijs ingeschreven dat deze overdracht enkel kon naar een hogeschool met onderwijsbevoegdheid in het studiegebied “Architectuur”. Ook binnen het studiegebied “Industriële wetenschappen en technologie” worden evenwel verwante hogeschoolopleidingen georganiseerd, waardoor het uitbreiden van de overdrachtsmogelijkheid logisch is.

artikel 98 : De Erkenningscommissie brengt in een aantal gevallen “advies” uit ; over de macrodoelmatigheid brengt zij decretaal gezien een “oordeel” uit. Deze terminologie wordt ingeschreven in artikel 9bis van het structuurdecreet.

artikel 99 : Het structuurdecreet stelt thans dat de regering een opleiding als nieuwe opleiding kan erkennen indien deze de macrodoelmatigheidstoets en de toets nieuwe opleidingen heeft doorstaan. Het is echter zo dat opleidingen aangeboden door niet-ambtshalve geregistreerde instellingen geen macrodoelmatigheidstoets moeten doorlopen. Deze nuance wordt in de tekst aangebracht.

artikel 100 : Het is de bedoeling het Hoger Onderwijsregister uit te bouwen tot een gebruiksvriendelijke database. De huidige bepalingen ter zake gaan te veel uit van een jaarlijks uitgebrachte papieren lijst. Het voorstel maakt het evenwel mogelijk om

met een raadpleegbare database te werken, die regelmatig kan worden geactualiseerd.

artikel 101 en 102 : Vanaf het academiejaar 2004-2005 start het Europese programma Erasmus Mundus voor de verhoging van de kwaliteit van het hoger onderwijs (2004-2008). Het gaat hier om mastersopleidingen die volgen op een bachelorsopleiding.

In Vlaanderen kunnen de initiële mastersopleidingen ten vroegste vanaf het academiejaar 2007-2008 starten. Nieuwe mastersopleidingen die volgen op een bachelorsopleidingen kunnen ten vroegste vanaf het academiejaar 2009-2010 starten.

Deze voorschriften vormen een hindernis voor de deelname van de Vlaamse instellingen van hoger onderwijs aan het Erasmus Mundus programma. Daarom moeten er voor de mastersopleidingen van Erasmus Mundus afwijkingen vastgesteld worden.

De mastersopleidingen van Erasmus Mundus zijn gericht op een internationaal studentenpubliek van buiten de EU. Daarom is het nodig te bepalen dat de mastersopleidingen van Erasmus Mundus in een andere taal dan het Nederlands kunnen aangeboden worden.

artikel 103 : Deze bepaling schept rechtszekerheid over de inschrijvings- en examengelden voor voorbereidings- en schakelprogramma's in 2004-2005.

artikel 104 : Het structuurdecreet van 4 april 2003 voorziet in een overgangsmaatregel met betrekking tot de academisering van de opleidingen die ontstaan uit de omvorming van opleidingen van twee cycli aan de hogescholen waarvan het rapport van de externe beoordeling werd gepubliceerd na 1 januari 2005.

In principe is er in een overgangperiode tot uiterlijk 2013 de tijd voor de opleiding om de wetenschappelijke ondersteuning en de onderzoeks-inbedding te realiseren. Er is daarom voorzien in specifieke overgangsregelingen voor de accreditatie van deze opleidingen in deze overgangperiode. De accreditatie dient rekening te houden met het overgangsmatig karakter van de wetenschappelijke ondersteuning en de onderzoeks-inbedding.

Voor volgende twee types opleidingen is in een dergelijk overgangsmatig karakter van de beoordeling van de onderzoeks-inbedding niet voorzien : de masters-na-mastersopleidingen en de omgevormde HOSP-opleidingen. Na vier jaar (einde overgangs-

accreditatie) zou op deze opleidingen normaal gesproken een accreditatie moeten worden doorgevoerd die uitgaat van een volledig gerealiseerd potentieel inzake wetenschappelijke ondersteuning en onderzoeks-inbedding.

Dat is uiteraard weinig realistisch. Om die reden worden ook de masters-na-mastersopleidingen en de HOSP-opleidingen onder bedoelde overgangsregeling gebracht.

artikel 105 : De regering kan de terminologie van artikel 58 op het punt van wetenschappelijk onderzoek en wetenschappelijke kennis en competenties in overeenstemming brengen met een op het hoger kunstonderwijs afgestemde terminologie.

artikel 106 en 107 : Deze artikelen stellen de universiteiten en associaties in staat om het economisch boekhoudmodel ten gronde voor te bereiden : de vooropgestelde invoeringsdatum van 1 januari 2005 wordt verlaet naar 1 januari 2006.

artikel 108 : Het aanvullingsdecreet bepaalt dat materiële vergissingen inzake examenbeslissingen kunnen worden rechtgezet indien zij worden vastgesteld binnen 10 dagen na de datum van deliberatie. Op vraag van een aantal instellingen wordt de datum van proclamatie als uitgangspunt voor de termijn genomen. In een aantal gevallen is er immers een periode van een aantal dagen tussen de datum van deliberatie en de datum van proclamatie.

artikel 109 : Deze bepaling regelt de inwerkingtreding van de toegevoegde artikelen.

Het amendement wordt unaniem aangenomen met 11 stemmen. Daardoor wordt een nieuw deel II, bestaande uit de artikelen 94 tot 109 (nieuwe artikelen 99 tot 114), toegevoegd.

IV. EINDSTEMMING

Het geamendeerde ontwerp van decreet betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen wordt unaniem aangenomen met 11 stemmen.

De verslaggever,

De voorzitter,

Karlos CALLENS

Gilbert VANLEENHOVE

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE**Ontwerp van decreet****betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen en houdende dringende hogeronderwijsmaatregelen**

DEEL I

De flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen

TITEL I

Algemene bepaling

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

TITEL II

Begrippenkader en toepassingsgebied

Artikel 2

In het hoger onderwijs in de Vlaamse Gemeenschap wordt verstaan onder :

- 1° actualiseringsprogramma : een programma dat kan worden opgelegd aan studenten die in het hoger onderwijs wensen door te stromen op grond van een creditbewijs of een bewijs van bekwaamheid dat ten minste 5 kalenderjaren eerder werd behaald ;
- 2° afstandsonderwijs : het onderwijs dat bijna uitsluitend met behulp van multimedia wordt verstrekt, waardoor de student niet aan een bepaalde plaats van onderwijsverstrekking gebonden is ;
- 3° afstudeerrichting : een differentiatie in een opleidingsprogramma met een studieomvang van ten minste 30 studiepunten ;
- 4° bekwaamheidsonderzoek : het onderzoek van de competenties van een persoon, voorafgaand aan het afleveren van een bewijs van bekwaamheid ;
- 5° beursstudent : een student die :
 - a) aan de financiële voorwaarden voldoet om een studietoelage van de Vlaamse Gemeenschap te ontvangen, of
 - b) onderdaan van een lidstaat van de Europese Unie is en beantwoordt aan de criteria voor het verkrijgen van een studietoelage van de Vlaamse Gemeenschap, of
 - c) een DGOS-bursaal, een BTC-bursaal of een bursaal in de programma's van de ontwikkelingssamenwerking van de Vlaamse Interuniversitaire Raad is ;
- 6° bewijs van bekwaamheid : het bewijs dat een student op grond van EVC's of EVK's de competenties heeft verworven eigen aan :
 - a) het niveau van bachelor in het hoger professioneel onderwijs of het academisch onderwijs, of
 - b) het mastersniveau, of
 - c) een welomschreven opleiding, opleidingsonderdeel of cluster van opleidingsonderdelen.

Bedoeld bewijs betreft een document of een registratie ;
- 7° bijna-beursstudent : een student die geen studietoelage van de Vlaamse Gemeenschap ontvangt, maar waarvan het referentie-inkomen ten hoogste 1.240 euro boven de financiële maximumgrens bepaald in de regelgeving betreffende de studietoelagen ligt. Het bedrag van 1.240 euro wordt geïndexeerd overeenkomstig artikel 67 ;
- 8° creditbewijs : de erkenning van het feit dat een student blijkt een examen de competenties, verbonden aan een opleidingsonderdeel, heeft verworven. Deze erkenning wordt vastgelegd in een document of een registratie. De verworven studiepunten, verbonden aan het betrokken opleidingsonderdeel, worden aangeduid als "credits" ;
- 9° creditcontract : een contract, aangegaan door een instellingsbestuur met de student die zich inschrijft met het oog op het behalen van (een)

- creditbewij(s)(zen) voor één of meer opleidingsonderdelen ;
- 10° deeltijds studietraject : een studietraject dat de student in staat stelt om per academiejaar een studieprogramma te voltooien van ten minste 3 en ten hoogste 53 studiepunten ;
- 11° diplomacontract : een contract, aangegaan door een instellingsbestuur met de student die zich inschrijft met het oog op het behalen van een graad of diploma van een opleiding of die zich inschrijft voor een schakel- of voorbereidingsprogramma ;
- 12° EVC : een eerder verworven competentie, zijnde het geheel van kennis, inzicht, vaardigheden en attitudes verworven door middel van leerprocessen die niet met een studiebewijs werden bekrachtigd ;
- 13° EVK : een eerder verworven kwalificatie, zijnde elk binnenlands of buitenlands studiebewijs dat aangeeft dat een formeel leertraject, al dan niet binnen onderwijs, met goed gevolg werd doorlopen, voor zover het niet gaat om een creditbewijs dat werd behaald binnen de instelling en opleiding waarbinnen men de kwalificatie wenst te laten gelden ;
- 14° examen : elke evaluatie van de mate waarin een student op grond van zijn studie de competenties, verbonden aan een opleidingsonderdeel, heeft verworven ;
- 15° examencontract : een contract, aangegaan door een instellingsbestuur met de student die zich onder de door het instellingsbestuur bepaalde voorwaarden inschrijft voor het afleggen van examens met het oog op het behalen van :
- a) een graad of een diploma van een opleiding, of
 - b) een creditbewijs voor één of meer opleidingsonderdelen ;
- 16° opleiding : de structurerende eenheid van het onderwijsaanbod. Zij wordt bij succesvolle voltooiing bekroond met een diploma ;
- 17° opleidingskenmerken : de profielafbakening van een opleiding, voortvloeiend uit :
- a) de kwalificatie en/of de specificatie van de graad verleend op het einde van de opleiding, en/of
 - b) de studieomvang van de opleiding, en/of de instelling waar de opleiding wordt georganiseerd ;
 - c) een specifieke afstudeerrichting binnen een opleiding kan eveneens als opleidingskenmerk worden aangemerkt ;
- 18° opleidingsonderdeel : een afgebakend geheel van onderwijs-, leer- en evaluatieactiviteiten dat gericht is op het verwerven van welomschreven competenties inzake kennis, inzicht, vaardigheden en attitudes ;
- 19° schakelprogramma : een programma dat kan worden opgelegd aan een student die zich wenst in te schrijven voor een mastersopleiding op grond van een in het professioneel hoger onderwijs uitgereikt bachelorsdiploma. Het programma beoogt de in artikel 58, § 2, 2°, van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen bedoelde algemene wetenschappelijke competenties en wetenschappelijk-disciplinaire basiskennis bij te brengen ;
- 20° studiegeld : het bedrag te betalen door de student voor de deelname aan onderwijsactiviteiten en/of examens ;
- 21° studieomvang : het aantal studiepunten toegekend aan een opleidingsonderdeel of aan een opleiding ;
- 22° studiepunten : een binnen de Vlaamse Gemeenschap aanvaarde internationale eenheid die overeenstemt met ten minste 25 en ten hoogste 30 uren voorgeschreven onderwijs-, leer- en evaluatieactiviteiten en waarmee de studieomvang van elke opleiding of elk opleidingsonderdeel wordt uitgedrukt ;
- 23° studietraject : de wijze waarop de studie wordt geordend ;
- 24° toetredingsovereenkomst : de overeenkomst tussen instellingsbestuur en student bedoeld in artikel II.3 van het decreet van 19 maart 2004 betreffende de rechtspositieregeling van de studenten, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen ;

- 25° voltijds studietraject : een studietraject dat de student in staat stelt om per academiejaar een studieprogramma te voltooien van ten minste 54 en ten hoogste 66 studiepunten ;
- 26° voorbereidingsprogramma : een programma dat kan worden opgelegd aan een student die niet in het bezit is van een diploma dat op rechtstreekse wijze toelating verleent tot de opleiding waarvoor hij zich wenst in te schrijven ;
- 27° vrijstelling : de opheffing van de verplichting om over een opleidingsonderdeel, of een deel ervan, examen af te leggen.

Artikel 3

De bepalingen van dit decreet zijn van toepassing op de associaties en de ambtshalve geregistreerde instellingen, bedoeld in artikel 7 van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen. Deze ambtshalve geregistreerde instellingen worden verder “instellingen” genoemd.

TITEL III

Flexibele leerwegen in het hoger onderwijs

HOOFDSTUK I

Structuur van de opleidingen

Artikel 4

Een opleiding heeft een studieomvang van 60 studiepunten of een veelvoud daarvan.

Artikel 5

Het instellingsbestuur bepaalt voor elke opleiding een opleidingsprogramma dat bestaat uit een samenhangend geheel van opleidingsonderdelen.

Bij de vaststelling van het opleidingsprogramma houdt het instellingsbestuur rekening met de bij of krachtens de wet, het decreet of de Europese richtlijn vastgelegde voorwaarden die de toegang tot bepaalde ambten of beroepen reguleren.

Artikel 6

Het instellingsbestuur drukt de studieomvang van elk opleidingsonderdeel uit in gehele studiepunten.

De studieomvang van een opleidingsonderdeel bedraagt ten minste 3 studiepunten.

HOOFDSTUK II

Afstandsonderwijs

Artikel 7

Het instellingsbestuur kan een opleiding of een opleidingsonderdeel geheel of gedeeltelijk in de vorm van afstandsonderwijs aanbieden.

Het instellingsbestuur ontwikkelt daartoe geschikt studie- en leermateriaal en organiseert daartoe geschikte begeleiding.

HOOFDSTUK III

Toelatingsvoorwaarden

AFDELING 1

Algemeen

Artikel 8

De toelatingsvoorwaarden die in dit hoofdstuk worden bepaald, gelden zowel voor de inschrijving voor een opleiding als voor de inschrijving voor een opleidingsonderdeel of meer opleidingsonderdelen.

AFDELING 2

Algemene en afwijkende toelatingsvoorwaarden

ONDERAFDELING 1

Bachelorsopleidingen

Artikel 9

Als algemene toelatingsvoorwaarden voor een bachelorsopleiding gelden :

- 1° een diploma van het secundair onderwijs ;
- 2° een diploma van het hoger onderwijs van het korte type met volledig leerplan ;
- 3° een diploma van het hoger onderwijs voor sociale promotie, met uitzondering van het Getuigschrift Pedagogische Bekwaamheid, of
- 4° een studiebewijs dat krachtens een wettelijke norm, een Europese richtlijn of een internationale overeenkomst als gelijkwaardig met één van de voorgaande diploma's wordt erkend. Bij ontstentenis van een dergelijke erkenning kan het instellingsbestuur personen die in een land buiten de Europese Unie een diploma of getuigschrift hebben behaald dat toelating verleent tot het hoger professioneel onderwijs dan wel het academisch onderwijs in dat land, toelaten tot de inschrijving voor een bachelorsopleiding van het hoger professioneel onderwijs dan wel van het academisch onderwijs.

Artikel 10

§ 1. Het instellingsbestuur bepaalt in een voorstel van reglement de afwijkende toelatingsvoorwaarden op grond waarvan personen die niet aan de in artikel 9 bedoelde voorwaarden voldoen, ingeschreven kunnen worden voor een bachelorsopleiding.

De afwijkende toelatingsvoorwaarden kunnen enkel rekening houden met volgende elementen :

- 1° humanitaire redenen ;
- 2° medische, psychische of sociale redenen ;

3° het algemeen niveau van de kandidaat, getoetst op de door het instellingsbestuur bepaalde wijze. Het instellingsbestuur kan deze toetsing opdragen aan een in artikel 38 bedoelde validerende instantie. Het instellingsbestuur kan op grond van de toetsing de inschrijving afhankelijk maken van het met succes voltooien van een voorbereidingsprogramma.

§ 2. Het voorstel van reglement wordt bij wijze van loutere bekrachtiging aangenomen door de Vlaamse regering. Zij kan deze bekrachtiging niet weigeren, indien het voorstel in overeenstemming is met het recht en niet kennelijk onredelijk is. De redelijkheid wordt beoordeeld in het licht van het noodzakelijke evenwicht tussen de reglementen van de verschillende instellingen.

ONDERAFDELING 2

Mastersopleidingen

Artikel 11

Als algemene toelatingsvoorwaarde voor een mastersopleiding geldt het bezit van een diploma van een bachelorsopleiding.

Artikel 12

§ 1. Het instellingsbestuur kan de toelating tot een mastersopleiding beperken tot afgestudeerden van bachelorsopleidingen met specifieke opleidingskenmerken.

§ 2. Op grond van § 1 wijst het instellingsbestuur voor elke mastersopleiding alleszins één bachelorsopleiding in het academisch onderwijs als algemene toelatingsvoorwaarde aan.

Het instellingsbestuur kan bepalen dat de inschrijving voor een mastersopleiding ook openstaat voor afgestudeerden van bachelorsopleidingen met andere opleidingskenmerken, indien zij een voorbereidingsprogramma met succes voltooien. Het instellingsbestuur kan de inhoud en studieomvang van dergelijk voorbereidingsprogramma differentiëren naar gelang van de graad van inhoudelijke verwantschap tussen deze andere bachelorsopleidingen en de in het eerste lid bedoelde bachelorsopleiding.

§ 3. Een universiteit en één of meer hogescho(o)l(en) kunnen in de schoot van een associatie gezamenlijk (een) mastersopleiding(en) aanbieden waarvoor als algemene toelatingsvoorwaarde het bezit geldt van een diploma van een bachelorsopleiding in het hoger professioneel onderwijs.

De universiteit en hogescho(o)l(en) reiken bij de voltooiing van de mastersopleiding(en) een gezamenlijk diploma uit. Zij verlenen de gezamenlijke graad van master.

Artikel 13

§ 1. De inschrijving van een afgestudeerde van een bachelorsopleiding in het hoger professioneel onderwijs voor een mastersopleiding is afhankelijk van de succesvolle voltooiing van een schakelprogramma met een studieomvang van ten minste 45 en ten hoogste 90 studiepunten.

§ 2. Het instellingsbestuur kan voorafgaand aan de inschrijving een bekwaamheidsonderzoek voorschrijven. Het bekwaamheidsonderzoek gaat na of de in artikel 58, § 2, 2°, van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen bedoelde algemene wetenschappelijke competenties en wetenschappelijk-disciplinaire basiskennis aanwezig zijn.

Het instellingsbestuur kan op grond van de resultaten van een bekwaamheidsonderzoek :

- 1° de studieomvang van een schakelprogramma differentiëren, of
- 2° de minimale studieomvang van een schakelprogramma verminderen tot 30 studiepunten.

Indien het bekwaamheidsonderzoek (mede) betrekking heeft op EVK's, kan het instellingsbestuur :

- 1° de minimale studieomvang van een schakelprogramma onder 30 studiepunten vaststellen, of

- 2° de student vrijstellen van de verplichting om een schakelprogramma te volgen, in afwijking van § 1.

ONDERAFDELING 3

Vorbereitung van een doctoraatsproefschrift

Artikel 14

Als algemene toelatingsvoorwaarde voor de inschrijving voor de voorbereiding van een doctoraatsproefschrift geldt het bezit van een diploma van een mastersopleiding.

Het universiteitsbestuur kan een bijkomend onderzoek verlangen, waarin gepeild wordt naar de geschiktheid van de student om in de betrokken discipline wetenschappelijk onderzoek uit te voeren en de resultaten ervan in een proefschrift neer te leggen.

Artikel 15

Het universiteitsbestuur kan een student die niet in het bezit is van een mastersdiploma toelaten tot de inschrijving voor de voorbereiding van een doctoraatsproefschrift indien het deze daartoe bekwaam acht.

Het universiteitsbestuur kan deze vrijstelling afhankelijk maken van :

- 1° een onderzoek waarin gepeild wordt naar de geschiktheid voor het opstellen van een doctoraatsproefschrift, of
- 2° het succesvol afleggen van een examen over door het universiteitsbestuur te bepalen onderdelen van het academisch onderwijs.

AFDELING 3

Bijzondere toelatingsvoorwaarden

ONDERAFDELING 1

Bijzondere toelatingsvoorwaarden in sommige studiegebieden

Artikel 16

Voor wat betreft de inschrijvingen voor opleidingen en opleidingsonderdelen in de studiegebieden “Audiovisuele en beeldende kunst”, “Muziek en podiumkunsten” of voor een bachelorsopleiding in het studiegebied “Geneeskunde” of “Tandheelkunde” gelden de bijzondere toelatingsvoorwaarden, bepaald in artikel 68 van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen.

ONDERAFDELING 2

Bachelors-na-bachelorsopleidingen

Artikel 17

§ 1. Het instellingsbestuur kan bepalen dat de inschrijving voor sommige bachelorsopleidingen, verder “bachelors-na-bachelorsopleidingen” genoemd, enkel rechtstreeks openstaat voor personen die reeds in het bezit zijn van een diploma van bachelorsopleiding.

Het instellingsbestuur kan de toelating tot een bachelors-na-bachelorsopleiding beperken tot afgestudeerden van bachelorsopleidingen met specifieke opleidingskenmerken.

§ 2. Op grond van § 1, tweede lid, wijst het instellingsbestuur voor elke bachelors-na-bachelorsopleiding ten minste één bachelorsopleiding in het professioneel hoger onderwijs aan waarop die bachelors-na-bachelorsopleiding rechtstreeks volgt.

Het instellingsbestuur kan bepalen dat de inschrijving voor een bachelors-na-bachelorsopleiding ook openstaat voor afgestudeerden van andere bachelorsopleidingen dan deze die rechtstreeks toegang geven tot de bachelors-na-bachelorsopleiding, indien zij een voorbereidingsprogramma met succes voltooien. Het instellingsbestuur kan de inhoud en

studieomvang van dergelijk voorbereidingsprogramma differentiëren naar gelang van de graad van inhoudelijke verwantschap tussen deze andere bachelorsopleidingen en de in het eerste lid bedoelde bachelorsopleiding.

ONDERAFDELING 3

Masters-na-mastersopleidingen

Artikel 18

§ 1. Het instellingsbestuur kan bepalen dat de inschrijving voor sommige mastersopleidingen, verder “masters-na-mastersopleidingen” genoemd, enkel rechtstreeks openstaat voor personen die reeds in het bezit zijn van een diploma van een mastersopleiding.

Het instellingsbestuur kan de toelating tot een masters-na-mastersopleiding beperken tot afgestudeerden van mastersopleidingen met specifieke opleidingskenmerken.

§ 2. Op grond van § 1, tweede lid, wijst het instellingsbestuur voor elke masters-na-mastersopleiding ten minste één mastersopleiding aan waarop die masters-na-mastersopleiding rechtstreeks volgt.

Het instellingsbestuur kan bepalen dat de inschrijving voor een masters-na-mastersopleiding ook openstaat voor afgestudeerden van andere mastersopleidingen dan deze die rechtstreeks toegang geven tot de masters-na-mastersopleiding, indien zij een voorbereidingsprogramma met succes voltooien. Het instellingsbestuur kan de inhoud en studieomvang van dergelijk voorbereidingsprogramma differentiëren naar gelang van de graad van inhoudelijke verwantschap tussen deze andere mastersopleidingen en de in het eerste lid bedoelde mastersopleiding.

AFDELING 4

Taalvoorwaarden

Artikel 19

Het instellingsbestuur kan de toelating tot de eerste inschrijving voor een opleiding op algemene

wijze afhankelijk stellen van het bewijs dat de student :

- 1° geslaagd is voor een toets over de voldoende kennis van het Nederlands, of
- 2° ten minste één leerjaar in het Nederlandstalig secundair onderwijs met vrucht heeft voltooid, of
- 3° geslaagd is verklaard voor een opleiding, of één of meer opleidingsonderdelen, met een totale studieomvang van ten minste 60 studiepunten in het Nederlandstalig hoger onderwijs.

Artikel 20

Het instellingsbestuur kan de toelating tot de eerste inschrijving voor een in een andere taal dan het Nederlands aangeboden opleiding afhankelijk stellen van een toets over de voldoende kennis van de gebruikte onderwijstaal.

HOOFDSTUK IV

Inschrijving

AFDELING 1

De inschrijving van de student

Artikel 21

Een student schrijft zich in aan de instelling van zijn keuze voor zover hij voldoet aan de decretale en reglementaire toelatingsvoorwaarden.

Het recht op inschrijving wordt uitgeoefend met inachtnaam van artikel II.3 van het decreet van 19 maart 2004 betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen.

Artikel 22

Een student schrijft zich in voor :

- 1° één opleiding of meer opleidingen tegelijk, en/of
- 2° één opleidingsonderdeel of meer opleidingsonderdelen, die behoren tot één of meer opleidingen, en/of
- 3° een schakel- of voorbereidingsprogramma.

Een student kan zich tevens inschrijven voor de voorbereiding van een doctoraatsproefschrift.

AFDELING 2

Bijzondere bepalingen inzake gelijktijdige inschrijvingen

Artikel 23

Een student die nog niet in het bezit is van een bachelorsdiploma dat al dan niet rechtstreeks toelating verleent tot een bachelors-na-bachelorsopleiding, kan onder de voorwaarden, bepaald door het instellingsbestuur, toegelaten worden tot de inschrijving voor bedoelde bachelors-na-bachelorsopleiding en/of het daaraan voorafgaande voorbereidingsprogramma.

Voor het behalen van het diploma van de bachelors-na-bachelorsopleiding is het bezit van het diploma van de onderliggende bachelorsopleiding evenwel noodzakelijk. De bevoegde examencommissies kunnen daartoe opeenvolgend delibereren.

Artikel 24

Een student die nog niet in het bezit is van een bachelors- of mastersdiploma dat al dan niet rechtstreeks toelating verleent tot een (masters-na-) mastersopleiding, kan onder de voorwaarden, bepaald door het instellingsbestuur, toegelaten worden tot de inschrijving voor bedoelde (masters-na-) mastersopleiding en/of het daaraan voorafgaande voorbereidings- en/of schakelprogramma.

Voor het behalen van het diploma van bedoelde (masters-na-)mastersopleiding is het bezit van het diploma van de bachelorsopleiding of de onderliggende mastersopleiding evenwel noodzakelijk. De bevoegde examencommissies kunnen daartoe opeenvolgend delibereren.

HOOFDSTUK V

Diploma-, credit- en examencontract

AFDELING 1

Algemene bepaling

Artikel 25

Het instellingsbestuur biedt bij de inschrijving van de student de keuze tussen een creditcontract, een diplomacontract en een examencontract.

De in het eerste lid bedoelde contracten maken onderdeel uit van de toetredingsovereenkomst of worden na de inschrijving gesloten in het raam van de toetredingsovereenkomst.

AFDELING 2

Studietraject

Artikel 26

§ 1. In het kader van een in artikel 25, eerste lid, bedoeld contract wordt overeenstemming bereikt over het studietraject op grond waarvan een graad of diploma van een opleiding, respectievelijk een creditbewijs kan worden behaald.

§ 2. Een studietraject bepaalt de modaliteiten inzake studieomvang, deliberatie en studievoortgangsbewaking :

- 1° bij wijze van modeltraject voor een groep studenten ;
- 2° bij wijze van geïndividualiseerd traject voor een bepaalde student.

De opportuniteit van het doorlopen van een geïndividualiseerd traject wordt op zorgvuldige wijze getoetst op grond van het dossier van de student.

§ 3. Een studietraject wordt voltijds en deeltijds aangeboden.

Een studietraject voor een masters-na-mastersopleiding wordt ten minste deeltijds aangeboden.

AFDELING 3

Vermeldingen

Artikel 27

Het diplomacontract omvat ten minste volgende vermeldingen, desgevallend onder verwijzing naar de toepasselijke bepalingen van het onderwijs- en examenreglement :

- 1° het diploma dat de student wil behalen en de doelstellingen van het opleidingsprogramma ;
- 2° de studieomvang van de opleiding ;
- 3° de opleidingsonderdelen die in het traject moeten of kunnen worden opgenomen en de studieomvang en volgtijdelijkheid van deze opleidingsonderdelen ;
- 4° de tijdsperiode waarop de inschrijving betrekking heeft ;
- 5° de voorwaarden voor het behalen van een creditbewijs per opleidingsonderdeel ;
- 6° in voorkomend geval : de verkregen studieomvangvermindering ten gevolge van (een) vrijstelling(en) ;
- 7° het aantal examenkansen ;
- 8° de evaluatie- en deliberatieregels ;
- 9° de mogelijke maatregelen van studievoortgangsbewaking bedoeld in artikel 51, eerste lid ;
- 10° in voorkomend geval : de bindende voorwaarden bedoeld in artikel 51, eerste lid, 1°.

Het creditcontract omvat ten minste volgende vermeldingen, desgevallend onder verwijzing naar de toepasselijke bepalingen van het onderwijs- en examenreglement :

- 1° het/de opleidingsonderde(e)l(en) waarvoor de student een inschrijving neemt ;
- 2° de studieomvang per opleidingsonderdeel ;
- 3° in voorkomend geval : de toelatingsvereisten voor de inschrijving voor het betrokken opleidingsonderdeel ;

- 4° de tijdsperiode waarop de inschrijving betrekking heeft ;
- 5° de voorwaarden voor het behalen van een creditbewijs per opleidingsonderdeel ;
- 6° in voorkomend geval : de verkregen studieomvangvermindering ten gevolge van (een) vrijstelling(en) ;
- 7° het aantal examenkansen ;
- 8° de evaluatieregels ;
- 9° de mogelijke maatregelen van studievoortgangsbewaking bedoeld in artikel 51, eerste lid ;
- 10° in voorkomend geval : de bindende voorwaarden bedoeld in artikel 51, eerste lid, 1°.

Het examencontract omvat ten minste volgende vermeldingen, desgevallend onder verwijzing naar de toepasselijke bepalingen van het onderwijs- en examenreglement :

- 1° de in het eerste of het tweede lid bedoelde elementen, naar gelang het gaat om een contract met het oog op het behalen van een graad of een diploma dan wel een contract met het oog op het behalen van een creditbewijs ;
- 2° de voorwaarden waaronder de student deel mag nemen aan onderwijsactiviteiten en gebruik mag maken van onderwijsondersteunende faciliteiten.

AFDELING 4

Wijzigbaarheid

Artikel 28

§ 1. De keuze voor een bepaald type contract in de zin van artikel 25, eerste lid kan slechts na afloop van een semester worden gewijzigd. Tijdens dit semester zijn wijzigingen van de inhoud van het contract mogelijk.

§ 2. De keuze voor een in artikel 25, eerste lid, bedoeld contract wordt gewijzigd door het instellingsbestuur en de student gezamenlijk.

De wijziging van de inhoud van de in artikel 27 bedoelde vermeldingen gebeurt :

- 1° door het instellingsbestuur, indien de wijziging betrekking heeft op een modeltraject ;
- 2° door het instellingsbestuur en de student gezamenlijk, indien de wijziging betrekking heeft op een geïndividualiseerd traject.

§ 3. Het instellingsbestuur bepaalt de formele regelen waaraan de in § 1 bedoelde wijzigingen moeten voldoen.

HOOFDSTUK VI

Studievoortgang

AFDELING 1

Studievoortgang op grond van examens

ONDERAFDELING 1

Algemeen

Artikel 29

§ 1. Voor elk opleidingsonderdeel wordt een examen ingericht.

§ 2. Een student heeft voor ieder opleidingsonderdeel waarvoor hij ingeschreven is, recht op twee examenkansen.

Indien de aard van het opleidingsonderdeel niet toelaat dat tijdens hetzelfde academiejaar tweemaal wordt geëxamineerd, kan het in het eerste lid bedoelde recht niet tijdens hetzelfde academiejaar worden uitgeoefend.

Artikel 30

Individuele examinatoren en examencommissies treden bij het vaststellen van examenresultaten op onder de verantwoordelijkheid van het instellingsbestuur.

ONDERAFDELING 2

Creditbewijzen

Artikel 31

§ 1. Een student behaalt een creditbewijs voor elk opleidingsonderdeel waarvoor hij geslaagd is.

Een student slaagt voor een opleidingsonderdeel wanneer hij ten minste 10 op 20 behaalt, tenzij het instellingsbestuur op grond van de specificiteit van het opleidingsonderdeel een andere, niet numerieke, vorm van resultaatbepaling heeft vastgelegd.

Het geslaagd zijn wordt beoordeeld door :

- 1° de individuele examiner, of
- 2° de examencommissie, zo het instellingsbestuur aan deze de bevoegdheid heeft opgedragen om de examenresultaten definitief vast te stellen.

§ 2. Het onderwijs- en examenreglement kan de gevallen bepalen waarin een creditbewijs met een bepaalde graad van verdienste wordt verleend.

§ 3. Een creditbewijs blijft onbeperkt geldig binnen de betrokken opleiding aan de instelling waar dit werd behaald.

Een actualiseringsprogramma kan slechts worden opgelegd wanneer ten minste 5 kalenderjaren verstreken zijn sedert het behalen van het creditbewijs. De termijn van 5 kalenderjaren wordt berekend vanaf de eerste dag van de maand oktober die volgt op de maand waarin het creditbewijs werd behaald.

ONDERAFDELING 3

Examencommissies

SECTIE 1

Soorten en bevoegdheden

SUBSECTIE 1

Examencommissie voor het geheel van de opleiding

Artikel 32

§ 1. Het instellingsbestuur stelt een examencommissie in voor het geheel van de opleiding, in functie van de deliberatie met het oog op de toekenning van een graad of diploma.

Een student die voor het geheel van de opleiding aan de gestelde voorwaarden voldoet, registreert zich bij deze examencommissie.

§ 2. Deze examencommissie heeft volgende bevoegdheden :

- 1° het verklaren dat de student al dan niet geslaagd is voor het geheel van de opleiding ;
- 2° het bepalen van de opleidingsonderdelen die desgevallend moeten worden hernomen met het oog op het behalen van een diploma ;
- 3° het vaststellen van de graad van verdienste waarmee het diploma wordt toegekend.

Afhankelijk van de bepalingen van het onderwijs- en examenreglement heeft deze examencommissie al dan niet de bevoegdheid om de examenresultaten definitief vast te stellen.

Artikel 33

§ 1. Een student verwerft een graad of een diploma van een opleiding indien hij voor het geheel van de opleiding geslaagd wordt verklaard.

De student wordt geslaagd verklaard indien hij alle examens die horen bij het opleidingsprogramma heeft afgelegd en op grond van het feit dat :

- 1° alle examens geleid hebben tot een creditbewijs, of
- 2° de examencommissie op gemotiveerde wijze van oordeel is dat de doelstellingen van het opleidingsprogramma globaal verwezenlijkt zijn.

§ 2. Het feit dat een student globaal geslaagd wordt verklaard, betekent niet dat hij in aanmerking komt voor een creditbewijs voor die opleidingsonderdelen waarvoor hij niet is geslaagd.

SUBSECTIE 2

Examencommissie voor het eerste academiejaar van een bachelorsopleiding

Artikel 34

Het instellingsbestuur stelt een examencommissie in voor het eerste academiejaar van een bachelorsopleiding, voor wat betreft de studenten die zich voor het eerst voor een bachelorsopleiding inschrijven.

Deze examencommissie heeft, afhankelijk van de bepalingen van het onderwijs- en examenreglement, één of meer van volgende bevoegdheden :

- 1° het verklaren dat de student al dan niet geslaagd is voor het geheel van de betrokken opleidingsonderdelen ;
- 2° het bepalen van de opleidingsonderdelen die moeten worden hernomen met het oog op het later behalen van een diploma ;

- 3° het definitief vaststellen van de examenresultaten ;
- 4° het vaststellen van de graad van verdienste waarmee de betrokken creditbewijzen worden verleend ;
- 5° het uitbrengen van een niet-bindend studieadvies op grond van de examenresultaten.

SUBSECTIE 3

Facultatieve examencommissie

Artikel 35

§ 1. Het instellingsbestuur kan een examencommissie instellen om één of meer keren per academiejaar te delibereren over het geheel van de opleidingsonderdelen dat door een groep studenten tijdens de betrokken periode werd gevolgd, voor zover de studenten gebonden zijn door :

- 1° een diplomacontract, of
- 2° een examencontract met het oog op het behalen van een graad of een diploma van een opleiding.

Een student die voor het geheel van de betrokken opleidingsonderdelen aan de gestelde voorwaarden voldoet, registreert zich bij deze examencommissie.

§ 2. Deze examencommissie heeft, afhankelijk van de bepalingen van het onderwijs- en examenreglement, één of meer van volgende bevoegdheden :

- 1° het verklaren dat de student al dan niet geslaagd is voor het geheel van de betrokken opleidingsonderdelen ;
- 2° het bepalen van de opleidingsonderdelen die moeten worden hernomen met het oog op het later behalen van een diploma ;
- 3° het definitief vaststellen van de examenresultaten ;
- 4° het vaststellen van de graad van verdienste waarmee de betrokken creditbewijzen worden verleend ;

5° het uitbrengen van een niet-bindend studieadvies op grond van de examenresultaten.

Artikel 36

Indien de examencommissie beschikt over de in artikel 35, § 2, 1°, bedoelde bevoegdheid, verklaart zij de student geslaagd indien deze alle examens die horen bij het betrokken deel van het opleidingsprogramma heeft afgelegd en :

1° alle examens hebben geleid tot een creditbewijs, of

2° de examencommissie op gemotiveerde wijze van oordeel is dat de doelstellingen van het betrokken deel van het opleidingsprogramma globaal verwezenlijkt zijn.

§ 3. Het feit dat een student globaal geslaagd wordt verklaard, betekent niet dat hij in aanmerking komt voor een creditbewijs voor die opleidingsonderdelen waarvoor hij niet is geslaagd.

SECTIE 2

Gemeenschappelijke werkingsregel

Artikel 37

Examencommissies nemen slechts bindende beslissingen ten aanzien van een student zo ten minste de helft van de leden van het academisch c.q. onderwijzend personeel die de student gedurende de betrokken periode beoordeelden, aanwezig is.

AFDELING 2

Studievoortgang op grond van EVC's en EVK's

ONDERAFDELING 1

Bewijzen van bekwaamheid

SECTIE 1

Validerende instantie

Artikel 38

§ 1. Een bewijs van bekwaamheid en het daaraan voorafgaande bekwaamheidsonderzoek worden aangevraagd bij en toegekend door een validerende instantie in de schoot van (een) associatie(s).

Als validerende instantie kunnen optreden :

1° een associatiebestuur ;

2° een verzelfstandigd orgaan onder het gezag of het toezicht van één of meer associatiebesturen.

§ 2. Besturen van instellingen die niet behoren tot een associatie, sluiten zich door middel van een overeenkomst bij een validerende instantie aan.

§ 3. Een validerende instantie treedt op als openbare dienst, die in een reglementaire verhouding staat tot een aanvrager.

Een validerende instantie en een aanvrager sluiten door de inwilliging van de aanvraag een toetredingsovereenkomst.

SECTIE 2

Bekwaamheidsonderzoek

SUBSECTIE 1

Standaard

Artikel 39

Het bekwaamheidsonderzoek hanteert, afhankelijk van de aanvraag, volgende standaarden :

- 1° de in artikel 58, § 2, van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen bedoelde competenties eigen aan het niveau van bachelor in het hoger professioneel onderwijs of het academisch onderwijs of het mastersniveau ;
- 2° de in de schoot van de betrokken associatie of instelling gehanteerde eindcompetenties voor de opleiding, het opleidingsonderdeel, of enig deel ervan, of de cluster van opleidingsonderdelen.

SUBSECTIE 2

Methodologie

Artikel 40

§ 1. Het bekwaamheidsonderzoek betreffende EVC's en EVK's kan worden doorgevoerd aan de hand van (een combinatie van) volgende methodieken :

- 1° een gestructureerd gesprek waarin gepeild wordt naar de voorkennis van de aanvrager ;
- 2° directe observatie van gedragingen en realisaties ;
- 3° evaluatie gebaseerd op de verzamelde informatie en realisaties ;
- 4° evaluatie gebaseerd op de interpretatie van feiten of verklaringen met referentie naar theoretische schema's ;
- 5° portfolioconstructie, zijnde de samenstelling van een persoonlijk dossier waarin allerlei soorten

stukken worden opgenomen die de competenties bewijzen.

Het in artikel 42 bedoelde reglement bepaalt :

- 1° welke methodiek van toepassing is voor (een) bepaalde groep(en) aanvragers ;
- 2° in voorkomend geval : de gradaties in de bewijslast, binnen eenzelfde methodiek, ten aanzien van verschillende groepen aanvragers.

§ 2. Het bekwaamheidsonderzoek betreffende EVK's die voortvloeien uit een studiebewijs, afgeleverd binnen onderwijs, verloopt op stukken.

In uitzonderlijke gevallen, waarvan de validerende instantie de noodzakelijkheid motiveert, kan naast het onderzoek op stukken een beperkte bijkomende proef worden georganiseerd.

SUBSECTIE 3

Procedure

Artikel 41

Het bekwaamheidsonderzoek biedt volgende procedurele waarborgen :

- 1° de aanvrager wordt begeleid bij :
 - a) het verwerven van inzicht in de mogelijkheden inzake curriculumopbouw in het hoger onderwijs ;
 - b) het verzamelen van de bewijslast inzake de voorgelegde competenties ;
- 2° de beoordelaar(s) is/zijn bekwaam om over de bewijslast te oordelen en kan/kunnen dientengevolge zowel de bewijslast als de standaarden lezen en beide tegen elkaar afwegen ;
- 3° de begeleider(s) en de beoordelaar(s) zijn niet dezelfde personen ;
- 4° de privacy en de persoonlijke integriteit van de aanvrager wordt beschermd ;
- 5° de interne beroepsprocedure, bedoeld in artikel II.13, eerste lid van het decreet van [...] betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de

integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, is gericht op mediatie.

SUBSECTIE 4

Reglement

Artikel 42

De in subsectie 1 tot en met 3 bedoelde minimale regelen worden per associatie uitgewerkt in een reglement, dat tot stand komt als volgt :

- 1° de validerende instantie werkt een voorstel van reglement uit, waarin de methodologische en procedurele garanties inzake de (h)erkenning van EVK's en EVC's zijn ingeschreven, evenals de beginselen inzake de in artikel 41, 5°, bedoelde interne beroepsprocedure ;
- 2° de validerende instantie legt haar voorstel ter goedkeuring voor aan de Vlaamse regering.

SUBSECTIE 5

Kwaliteitsborging

Artikel 43

§ 1. De Vlaamse regering werkt de nodige maatregelen uit opdat de kwaliteit van de methoden en procedures gebruikt bij het bekwaamheidsonderzoek wordt gewaarborgd. Zij kan daartoe een geëigend orgaan oprichten of aanwijzen.

De kwaliteitsborging heeft betrekking op de transparantie, toegankelijkheid, betrouwbaarheid en regelmatigheid van de gehanteerde procedures en methoden.

§ 2. De in § 1, eerste lid, bedoelde maatregelen worden neergelegd in een besluit, dat ophoudt uitwerking te hebben indien het niet bij decreet is be-

krachtigd binnen een termijn van 1 jaar vanaf de inwerkingtreding ervan. De bekrachtiging werkt terug tot deze laatste datum.

SECTIE 3

Territoriale gelding en geldigheidsduur

Artikel 44

Een bewijs van bekwaamheid geldt binnen de instellingen die ressorteren onder de associatie(s) in de schoot waarvan de validerende instantie is opgericht, evenals binnen elke instelling die met deze validerende instantie een overeenkomst heeft gesloten.

Artikel 45

Een bewijs van bekwaamheid blijft onbeperkt geldig.

Een actualiseringsprogramma kan slechts worden opgelegd wanneer ten minste 5 kalenderjaren verstreken zijn sedert het verkrijgen van het bewijs van bekwaamheid. De termijn van 5 kalenderjaren wordt berekend vanaf de eerste dag van de maand oktober die volgt op de maand waarin het bewijs van bekwaamheid werd verkregen.

ONDERAFDELING 2

Vrijstellingen

SECTIE 1

Bevoegde instantie

Artikel 46

Het instellingsbestuur verleent op grond van een bewijs van bekwaamheid een vrijstelling.

SECTIE 2

Procedureregeling

Artikel 47

§ 1. Vrijstellingen worden verleend overeenkomstig een besluit van de Vlaamse regering dat de minimale beginselen ter zake vastlegt.

De minimale beginselen omvatten ten minste :

- 1° de toekenningsvoorwaarden op grond van de inhoudelijke aansluiting tussen het betrokken opleidingsonderdeel, of het deel ervan, en de geattesteerde EVK's en/of EVC's ;
- 2° de inspraakregeling voor de student ;
- 3° de draagwijdte van de motiveringsverplichting in hoofde van het instellingsbestuur ;
- 4° de basisbeginselen inzake de interne beroepsprocedure, bedoeld in artikel II.13, eerste lid, van het decreet van 19 maart 2004 betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen. De beroepsprocedure is gericht op mediatie.

§ 2. Het in § 1 bedoelde besluit van de Vlaamse regering wordt genomen na gezamenlijk advies van de Vlaamse Interuniversitaire Raad en de Vlaamse Hogescholenraad.

§ 3. Het instellingsbestuur werkt de nadere regelen inzake het verlenen van vrijstellingen uit in het onderwijs- en examenreglement.

SECTIE 3

Omvang

Artikel 48

De omvang van een vrijstelling wordt uitgedrukt in gehele studiepunten.

Artikel 49

De omvang van een vrijstelling voor een opleidingsonderdeel, of een deel ervan, wordt, behoudens andersluidende beslissing van het instellingsbestuur, gelijkgesteld met de studieomvang van dat opleidingsonderdeel, of het deel ervan.

SECTIE 4

Tweede inschrijving voor eenzelfde opleiding

Artikel 50

Ten aanzien van de tweede inschrijving voor een bachelors- of mastersopleiding waarvan een student reeds het diploma bezit, geldt de voorwaarde dat de student nog opleidingsonderdelen voor een studieomvang van ten minste 30 studiepunten moet volgen.

ONDERAFDELING 3

Diplomering

Artikel 51

§ 1. Indien een instellingsbestuur op grond van een bewijs van bekwaamheid vaststelt dat een persoon de competenties eigen aan een welomschreven opleiding bezit, kan het instellingsbestuur aan deze persoon het diploma van de betrokken opleiding uitreiken, zonder dat een inschrijving voor de betrokken opleiding vereist is.

Indien het instellingsbestuur niet overgaat tot het uitreiken van het betrokken diploma doch het volgen van bijkomende opleidingsonderdelen, of delen daarvan, voorschrijft, geldt een bijzondere motiveringsverplichting. Het instellingsbestuur dient in dat geval een substantieel verschil aan te tonen tussen de door het bewijs van bekwaamheid gevalideerde competenties en de in de schoot van de instelling gehanteerde eindcompetenties voor de opleiding.

§ 2. Het instellingsbestuur kan een bedrag van ten hoogste 50 euro vragen als bijdragen in de kosten voor het uitreiken van het diploma.

AFDELING 3

Studievoortgangsbewaking

Artikel 52

§ 1. Het instellingsbestuur kan volgende maatregelen van studievoortgangsbewaking nemen :

1° het opleggen van bindende voorwaarden voor de inschrijving. Deze bindende voorwaarden betreffen in beginsel geen evaluatie- en/of deliberatiecriteria die strenger zijn dan de regels die in de instelling algemeen gelden. Het instellingsbestuur kan de studievoortgang van de student wel afhankelijk maken van een deliberatie door een examencommissie als bedoeld in artikel 35, ook al is dergelijke examencommissie niet op algemene wijze voorgeschreven ;

2° het weigeren van de inschrijving van de student. Van deze mogelijkheid wordt slechts gebruik gemaakt indien voorheen zonder positief resultaat bindende voorwaarden voor de inschrijving werden opgelegd of indien uit de gegevens van het dossier manifest blijkt dat het opleggen van dergelijke bindende voorwaarden geen positief resultaat zal opleveren.

§ 2. Maatregelen van studievoortgangsbewaking kunnen worden opgelegd aan een student die reeds tweemaal voor een bepaald opleidingsonderdeel aan een hogeschool of universiteit in de Vlaamse Gemeenschap werd ingeschreven, zonder dat hij daarvoor een creditbewijs behaalde. Deze bepaling geldt niet indien het opleidingsonderdeel voorwerp uitmaakte van een deliberatie door een examencommissie en de student voor het geheel van de opleiding of de opleidingsonderdelen geslaagd werd verklaard.

Maatregelen van studievoortgangsbewaking worden opgelegd aan een onder diplomacontract ingeschreven student, die de graad of het diploma van de betrokken opleiding nog niet heeft behaald na verloop van een bepaalde termijn, die op grond van de studieomvang van de opleiding berekend wordt als volgt :

1° indien de student het studietraject voltijds heeft aangevat :

a) wordt voor de eerste en tweede schijf van 60 studiepunten telkens 2 academiejaren gerekend ;

b) wordt voor de derde schijf en desgevallend volgende schijven van 60 studiepunten telkens 1 academiejaar gerekend ;

2° indien de student het studietraject deeltijds heeft aangevat :

a) wordt voor de eerste en tweede schijf van 60 studiepunten telkens 3 academiejaren gerekend ;

b) wordt voor de derde schijf en desgevallend volgende schijven van 60 studiepunten telkens 2 academiejaren gerekend.

In uitzonderlijke omstandigheden, waarin gegronde redenen voorhanden zijn om aan te nemen dat het opleggen van een maatregel van studievoortgangsbewaking overbodig is, kan het instellingsbestuur afwijken van de in het tweede lid bedoelde verplichting.

AFDELING 4

Rapporteringsplicht

Artikel 53

Het instellingsbestuur rapporteert over het beleid omtrent het aanbieden van flexibele studietrajecten en de keuze- en studievoortgangbegeleiding van studenten in het jaarverslag vermeld in artikel 162 van het universiteitendecreet of artikel 234, § 2, van het hogescholendecreet.

De Vlaamse regering sluit met de instellingsbesturen een overeenkomst af met betrekking tot het doorgeven van de studievoortgangsgegevens van de studenten naar de in artikel 113bis van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen bedoelde centrale databank.

TITEL IV

Artikel 56

Studiegeld en bijdrage voor het
bekwaamheidsonderzoek

HOOFDSTUK I

Studiegeld

AFDELING 1

Algemene bepaling

Artikel 54

Het instellingsbestuur stelt jaarlijks vóór 1 mei de bedragen van het studiegeld vast, overeenkomstig :

- 1° de regelen van afdeling 2, voor wat betreft de studenten onder diploma- of creditcontract ;
- 2° de regelen van afdeling 3, voor wat betreft de studenten onder examencontract.

AFDELING 2

Het studiegeld bij diploma- en creditcontracten

ONDERAFDELING 1

Beginsel

Artikel 55

§ 1. Het studiegeld voor de studenten onder diploma- of creditcontract bestaat in beginsel uit :

- 1° een vast gedeelte, en
- 2° een variabel gedeelte pro rata het aantal studiepunten waarvoor de student zich inschrijft.

§ 2. Het vast gedeelte is slechts één maal per academiejaar verschuldigd.

Deze bepaling geldt ongeacht het aantal inschrijvingen dat tijdens dat academiejaar aan dezelfde instelling wordt genomen.

§ 1. De Vlaamse regering werkt een voorstel uit waarin het vast en het variabel gedeelte van het studiegeld worden bepaald ten aanzien van studenten die in een academiejaar een inschrijving nemen voor ten hoogste 53 studiepunten. Het voorstel kan schijven van studiepunten afbakenen waarbinnen eenzelfde variabel studiegeld wordt gevraagd.

Het voorstel wordt uitgewerkt na raadpleging van de Vlaamse Interuniversitaire Raad, de Vlaamse Hogescholenraad en de studentenkoepelvereniging(en). Bij het voorstel wordt een toelichting gevoegd, waarin wordt aangetoond dat de internationaalrechtelijke stand still-verplichting inzake studiegelden in het hoger onderwijs gerespecteerd wordt.

Het voorstel wordt onverwijld voorgelegd aan het Vlaams Parlement, dat binnen een termijn van 60 kalenderdagen, die ingaat de dag na ontvangst ervan, beslist zelf regelgevend op te treden of niet. Indien beslist wordt niet zelf regelgevend op te treden, of indien binnen voormelde termijn niet wordt overgegaan tot het nemen van een beslissing, wordt het voorstel rechtskrachtig.

Het eerste voorstel wordt uiterlijk op 1 maart 2005 aan het Vlaams Parlement voorgelegd.

§ 2. Voor studenten die in een academiejaar een inschrijving nemen voor ten minste 54 en ten hoogste 66 studiepunten, wordt een forfaitair studiegeld tussen 445 en 505 euro gevraagd.

§ 3. Indien in een academiejaar een inschrijving wordt genomen voor méér dan 66 studiepunten, wordt het variabel gedeelte van het studiegeld voor het aantal studiepunten boven 66 berekend door deze studiepunten te vermenigvuldigen met ten minste 2,5 en ten hoogste 3 euro.

ONDERAFDELING 2

Afwijkingen

Artikel 57

§ 1. Voor beursstudenten die een voltijds studietraject volgen, betreft het studiegeld een forfaitair bedrag dat ten hoogste gelijk is aan :

- 1° in de hogescholen : 100 euro ;

2° in de universiteiten : 80 euro.

Voor beursstudenten die een deeltijds studietraject volgen of een bijkomende inschrijving nemen, betreft het studiegeld een forfaitair bedrag dat ten hoogste gelijk is aan 55 euro.

§ 2. Voor bijna-beursstudenten bedraagt het studiegeld ten hoogste twee derden van het bedrag vastgesteld overeenkomstig artikel 55 en 56.

Artikel 58

Doctorandi betalen bij de inschrijving voor de voorbereiding van een doctoraat een studiegeld van ten minste 240 en ten hoogste 300 euro.

Zij betalen in het academiejaar waarin het doctoraat behaald wordt een studiegeld van ten minste 240 euro en ten hoogste 300 euro.

Artikel 59

Voor de academische initiële lerarenopleiding betreft het studiegeld een forfaitair bedrag van ten hoogste 130 euro.

Een verschillend bedrag kan worden vastgelegd, naar gelang het gaat om :

- 1° hoofdschrijvingen, dan wel bijkomende inschrijvingen ;
- 2° voltijdse dan wel deeltijdse studietrajecten.

Artikel 60

De samengetelde studiegelden voor de specifieke opleiding in de huisartsgeneeskunde bedragen ten hoogste 1.000 euro.

AFDELING 3

Het studiegeld bij examencontracten

Artikel 61

§ 1. Het studiegeld voor de studenten onder examencontract bestaat uit :

- 1° een vast gedeelte, en
- 2° een variabel gedeelte pro rata het aantal studiepunten waarvoor de student zich inschrijft.

§ 2. Het vast gedeelte van het studiegeld bedraagt 50 euro.

Het variabel gedeelte van het studiegeld bedraagt 3 euro per studiepunt.

AFDELING 4

Bijzondere gevallen

ONDERAFDELING 1

Bachelors-na-bachelorsopleidingen en masters-na-mastersopleidingen

Artikel 62

§ 1. Het instellingsbestuur kan voor de studenten die inschrijven voor een bachelorsopleiding die volgt op een andere bachelorsopleiding of voor een mastersopleiding die volgt op een andere mastersopleiding een bijzonder studiegeld vastleggen.

§ 2. Het bijzonder studiegeld bedraagt ten hoogste :

1° 1.010 euro, voor de studenten die :

- a) beroepsactief zijn op het ogenblik van de inschrijving, en

- b) ten minste drie jaar in het bezit zijn van een bachelors- of mastersdiploma of van een buitenlands diploma op grond waarvan ze werden toegelaten tot de betrokken bachelors- of mastersopleiding ;

2° 505 euro, voor de niet onder 1° ressorterende studenten.

§ 3. In bijzondere omstandigheden wordt het maximumbedrag van het bijzonder studiegeld vastgesteld op :

1° 24.790 euro, voor de in § 2, 1°, bedoelde studenten ;

2° 5.400 euro, voor de in § 2, 2°, bedoelde studenten.

De in het eerste lid bedoelde bijzondere omstandigheden betreffen één of meer van volgende gevallen :

1° de opleiding brengt bijzondere kosten met zich mee, veroorzaakt door :

- a) het aantrekken van hoog gespecialiseerd personeel, de uitrusting van laboratoria, de bijzondere inrichting van bibliotheken, het specifieke studie- en leermateriaal of de specifieke begeleidings- en supervisetaken, en/of

b) het aanbod van bijzondere faciliteiten ;

2° de opleiding vereist een bepaalde beroepservaring en/of wordt georganiseerd in samenwerking met de industrie of een beroepsorganisatie om te voorzien in de opleidingsbehoeften van een bepaalde sector ;

3° de opleiding heeft een internationaal karakter.

Het in het eerste lid bedoeld bijzonder studiegeld kan niet worden gevraagd binnen de studiegebieden “Gezondheidszorg”, “Onderwijs” en “Sociaal-agogisch werk”.

§ 4. Het instellingsbestuur deelt het bedrag van het bijzonder studiegeld aan de Vlaamse regering mee. Bij toepassing van de bepalingen van § 3 worden tevens de ingeroepen bijzondere omstandigheden meegedeeld.

ONDERAFDELING 2

Postgraduaatopleidingen en kortere opleidingstrajecten met het oog op na- en bijscholing

Artikel 63

Het instellingsbestuur bepaalt vrij en op gemotiveerde wijze het studiegeld voor de studenten die zich inschrijven voor :

1° een opleiding die leidt tot een postgraduaatgetuigschrift, en

2° een in artikel 17 van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen bedoeld korter opleidingstraject met het oog op na- en bijscholing.

AFDELING 5

Bepalingen inzake sommige buitenlandse studenten

Artikel 64

Het instellingsbestuur bepaalt vrij en op gemotiveerde wijze het studiegeld voor de inschrijving van studenten die geen beursstudent zijn, voor zover het niet gaat om :

1° studenten met de Belgische nationaliteit ;

2° studenten met de nationaliteit van een staat behorende tot de Europese Hogeronderwijsruimte, zoals bedoeld in de Gezamenlijke verklaring van de Europese ministers van Onderwijs, bijeengekomen in Bologna op 19 juni 1999 ;

3° studenten met een buitenlandse nationaliteit die toegelaten of gemachtigd zijn voor een verblijf van onbepaalde duur in België zoals bepaald door de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, te bewijzen door middel van de verblijfskaart van een onderdaan van een lidstaat van de Eu-

ropese Gemeenschappen (bijlage 8 of bijlage 9), of de identiteitskaart voor vreemdeling (bijlage 7) of het bewijs van inschrijving in het vreemdelingenregister (bijlage 6), overeenkomstig artikel 31 van het koninklijk besluit van 8 oktober 1981 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen ;

4° kandidaat-vluchtelingen van wie de asielaanvraag ontvankelijk is verklaard, alsook hun kinderen, te bewijzen door middel van :

a) de bijlage 25 afgegeven aan de grens aan een asielzoeker of de bijlage 26 afgegeven in het Rijk aan een asielzoeker overeenkomstig het koninklijk besluit van 8 oktober 1981 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen en

b) een attest van immatriculatie (bijlage 4) overeenkomstig het koninklijk besluit van 8 oktober 1981 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen en

c) het attest van ontvankelijkheid van de asielaanvraag, uitgereikt door het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

Het in het eerste lid bedoelde studiegeld is ten hoogste gelijk aan 5.400 euro. Deze bepaling doet geen afbreuk aan de mogelijkheid om een bijzonder studiegeld van 24.790 euro te vragen voor de inschrijving voor een bachelorsopleiding die volgt op een andere bachelorsopleiding of voor een mastersopleiding die volgt op een andere mastersopleiding, voor zover :

1° de studenten voldoen aan de voorwaarden bepaald in artikel 62, § 2, 1°, en

2° er sprake is van de bijzondere omstandigheden vermeld in artikel 62, § 3, tweede lid.

AFDELING 6

Sociale maatregelen

Artikel 65

Het instellingsbestuur kan ten behoeve van minvermogende studenten het variabel gedeelte van het studiegeld differentiëren, dan wel het studiegeld vaststellen onder de in dit hoofdstuk bedoelde minimumgrenzen.

AFDELING 7

Terugstorting

Artikel 66

Het instellingsbestuur bepaalt :

1° of het studiegeld, of een billijk gedeelte daarvan, aan de student wordt teruggestort, zo deze de inschrijving voortijdig beëindigt ;

2° of, en op welke wijze, het variabel gedeelte van het studiegeld aangepast wordt indien een in artikel 28 bedoelde wijziging van of in een diploma- of creditcontract gevolgen heeft voor het aantal studiepunten.

Het maakt de regelen daaromtrent op behoorlijke wijze kenbaar.

AFDELING 8

Indexering

Artikel 67

De in dit hoofdstuk bedoelde bedragen worden jaarlijks aangepast aan de evolutie van de gezondheidsindex. Deze indexering wordt niet toegepast op de in artikel 57, § 1, bedoelde bedragen.

De referentiedatum voor de jaarlijkse aanpassing is 1 september 2003.

HOOFDSTUK II

Bijdrage voor het bekwaamheidsonderzoek

Artikel 68

§ 1. Voor een bekwaamheidsonderzoek dat verloopt op stukken en voor een in artikel 13 bedoeld bekwaamheidsonderzoek kan geen bijdrage worden gevraagd.

Voor de in artikel 40, § 2, tweede lid bedoelde beperkte bijkomende proef kan een bijdrage van ten hoogste 50 euro worden gevraagd.

§ 2. De bijdrage voor een bekwaamheidsonderzoek dat op algemene wijze de competenties van de aanvrager voor het hoger onderwijs test, bedraagt ten hoogste :

- 1° 590 euro, indien het bekwaamheidsonderzoek betrekking heeft op het niveau van bachelor in het hoger professioneel onderwijs of het academisch onderwijs ;
- 2° 770 euro, indien het bekwaamheidsonderzoek betrekking heeft op het mastersniveau en de aanvrager nog niet beschikt over een diploma van een bachelorsopleiding ;
- 3° 230 euro, indien het bekwaamheidsonderzoek betrekking heeft op het mastersniveau en de aanvrager reeds beschikt over een diploma van een bachelorsopleiding.

De bijdrage voor een bekwaamheidsonderzoek dat de competenties van de aanvrager voor een welomschreven opleiding, opleidingsonderdeel of cluster van opleidingsonderdelen test, wordt berekend door een vast gedeelte van 50 euro op te tellen bij een variabel gedeelte, dat wordt verkregen door het betrokken aantal studiepunten te vermenigvuldigen met 3 euro.

§ 3. De in § 2 bedoelde bedragen worden jaarlijks aangepast aan de evolutie van de gezondheidsindex.

De referentiedatum voor de jaarlijkse aanpassing is 1 september 2003.

HOOFDSTUK III

Evaluatie

Artikel 69

De bepalingen van deze titel worden vóór 30 juni 2007 onderworpen aan een evaluatie.

De Vlaamse regering kan de wijze bepalen waarop deze evaluatie wordt doorgevoerd.

TITEL V

Wijzigingsbepalingen

HOOFDSTUK I

Het onderwijs- en examenreglement

Artikel 70

In artikel 77 van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° wordt vervangen door wat volgt :

“1° voor elke opleiding :

- a) de graad waartoe de opleiding leidt, de kwalificatie van de graad en desgevallend de specificatie van de graad ;
- b) de inhoud en de doelstellingen van de opleiding, het opleidingsprogramma en de indeling in opleidingsonderdelen ;
- c) in voorkomend geval : de afstudeerrichtingen ;
- d) de volgtijdelijkheid van de onderscheiden opleidingsonderdelen ;
- e) de organisatie van de opleiding in de vorm van modeltrajecten en geïndividualiseerde trajecten ;” ;

2° een 1°bis en 1°ter worden toegevoegd, die luiden als volgt :

“1°bis voor elk opleidingsonderdeel : de doelstellingen van het opleidingsonderdeel (aard, inhoud, profiel) en het niveau van het opleidingsonderdeel (inleidend, uitdiepend, gespecialiseerd) ;” ;

“1°ter voor elke opleiding en voor elk opleidingsonderdeel :

- a) de regelen inzake de inschrijving van studenten, inzonderheid de keuzemogelijkheid tussen een diploma- of examencontract of tussen een credit- of examencontract en de mogelijkheden om de keuze voor een bepaald contract te wijzigen ;
- b) in voorkomend geval : de bijzondere vooropleidingseisen en de bijkomende inschrijvingsvoorwaarden, evenals de voorwaarden waaronder een student kan worden ingeschreven indien hij niet voldoet aan de algemene vooropleidingseisen ;
- c) de begin- en eindcompetenties ;
- d) de studieomvang uitgedrukt in studiepunten ;
- e) de voorwaarden waaronder vrijstellingen worden verleend ;
- f) de gebruikte onderwijstaal ;
- g) de voorwaarden waaronder de studenten opleidingsonderdelen kunnen volgen en daarover examen kunnen afleggen aan andere binnen- en buitenlandse instellingen voor hoger onderwijs ;” ;

3° 10°, 11° en 12°, opgeheven bij decreet van 19 maart 2004, worden opnieuw opgenomen in de volgende lezing :

“10° de voorwaarden waaronder attesten van bekwaamheid worden verleend ;” ;

“11° de interne beroepsprocedures inzake :

- a) het verlenen van bewijzen van bekwaamheid ;
- b) het toekennen van vrijstellingen ;
- c) het opleggen van een schakel- en/of voorbereidingsprogramma, en het vaststellen van de studieomvang van dergelijk programma ;
- d) het opleggen van een in artikel 52 van het decreet van [...] betreffende de flexibilise-

ring van het hoger onderwijs in Vlaanderen en houdende dringende hogeronderwijsmaatregelen bedoelde maatregel van studievoortgangsbewaking ;” ;

“12° de wijze waarop de in 11° bedoelde beslissingen worden herzien indien zij zijn aangetast door materiële vergissingen ;” ;

4° er wordt een 14° toegevoegd, dat luidt als volgt :

“14° de regelen inzake de organisatie van informatiesessies voor studenten die zich voor de eerste maal inschrijven aan de instelling ;” ;

Artikel 71

Aan artikel 78 van hetzelfde decreet wordt een 9°, 10°, 11° en 12° toegevoegd, die luiden als volgt :

“9° de volgtijdelijkheid van de onderscheiden examens ;” ;

“10° de algemene regels en de modaliteiten van deliberatie ;” ;

“11° de wijze waarop omgegaan wordt met overmacht of met onregelmatigheden tijdens het examenverloop ;” ;

“12° de wijze waarop examenbeslissingen, aangetast door materiële vergissingen, worden herzien ;” ;

HOOFDSTUK II

Bekrachtiging van de studies

Artikel 72

In artikel 85 van hetzelfde decreet worden volgende wijzigingen aangebracht :

1° de bestaande tekst zal § 1 vormen, met dien verstande dat :

- a) de eerste en tweede zin vervangen worden door wat volgt :

“Het bestuur van de instelling waaraan de student met succes zijn opleiding afrondt,

kent de betreffende graad toe en reikt het diploma met bijhorend diplomasupplement toe. Het bestuur van de instelling kan het diploma van een opleiding en de overeenstemmende graad ook toekennen aan een persoon die beschikt over een bewijs van bekwaamheid, bedoeld in artikel 51 van het decreet van [...] betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs en houdende dringende hogeronderwijsmaatregelen.”,

- b) tussen de woorden “het voltooide opleidingsprogramma” en de woorden “, de eventueel verleende vrijstellingen” worden de woorden “en de behaalde creditbewijzen” ingevoegd ;

2° er wordt een § 2 toegevoegd, die luidt als volgt :

“§ 2. Het instellingsbestuur verleent een creditbewijs aan een student die geslaagd is voor het betrokken opleidingsonderdeel. Door het verlenen van een creditbewijs krachtens het decreet van [...] betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen en houdende dringende hogeronderwijsmaatregelen, is dit van rechtswege erkend en bekrachtigd.

Het instellingsbestuur levert bij het beëindigen van een creditcontract, of op vraag van een student, een document met de behaalde creditbewijzen af.

Het document vermeldt in elk geval :

- 1° de instelling waaraan het document uitgereikt wordt en de opleiding waarbinnen het/de opleidingsonderde(e)l(en) kader(t)(en) ;
- 2° het profiel van de betrokken opleiding ;
- 3° de benaming van het/de opleidingsonderde(e)l(en) ;
- 4° het aantal credits en in voorkomend geval de toegekende eindbeoordeling met eventueel de graad van verdienste ;
- 5° de doelstellingen van het/de opleidingsonderde(e)l(en) (aard, inhoud, profiel) ;
- 6° het niveau van het/de opleidingsonderde(e)l(en) (inleidend, uitdiepend, gespecialiseerd).

De Vlaamse regering kan nadere regelen inzake de vorm van de documenten bepalen.

De instellingen houden een beschrijving bij van de opleidingsonderdelen die zij aanbieden of hebben aangeboden.”.

Artikel 73

Aan titel I, hoofdstuk III, afdeling 7, van hetzelfde decreet wordt een artikel 86bis toegevoegd, dat luidt als volgt :

“Artikel 86bis

De graad of het diploma van een opleiding kan enkel worden verleend aan een student die ingeschreven is op grond van een diplomacontract of van een examencontract, aangegaan met het oog op het behalen van een graad of een diploma van de opleiding. Deze bepaling geldt onverminderd de mogelijkheid van het instellingsbestuur om een diploma uit te reiken op grond van een bewijs van bekwaamheid, zoals bepaald in artikel 51, § 1.”.

HOOFDSTUK III

Rechtsbescherming

Artikel 74

In artikel II.1 van het decreet van 19 maart 2004 betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen worden volgende wijzigingen aangebracht :

1° 5° en 6° worden opgeheven ;

2° er wordt een 15°bis ingevoegd, dat luidt als volgt :

“15°bis studievoortgangsbeslissing : één van de volgende beslissingen :

- a) een examenbeslissing, zijnde elke beslissing die, al dan niet op grond van een deliberatie, een eindoordeel inhoudt over het voldoen voor een opleidingsonderdeel, meer opleidingsonderdelen van een opleiding, of een opleiding als geheel ;

- b) een examentuchtbeslissing, zijnde een sanctie opgelegd naar aanleiding van examenfeiten ;
- c) de toekenning van een bewijs van bekwaamheid, dat aangeeft dat een student op grond van eerder verworven competenties of eerder verworven kwalificaties bepaalde competenties heeft verworven ;
- d) de toekenning van een vrijstelling, zijnde de opheffing van de verplichting om over een opleidingsonderdeel, of een deel ervan, examen af te leggen ;
- e) een beslissing waarbij het volgen van een schakel- en/of voorbereidingsprogramma wordt opgelegd en waarbij de studieomvang van dergelijk programma wordt vastgesteld ;
- f) het opleggen van een maatregel van studievoortgangsbewaking, bedoeld in artikel 51 van het decreet van [...] betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen en houdende dringende hogeronderwijsmaatregelen ;”.

Artikel 75

Aan artikel II.2 van hetzelfde decreet wordt een § 3 toegevoegd, die luidt als volgt :

“§ 3. De bepalingen van titel II, met uitzondering van artikel II.3, II.10 en II.43, zijn mede van toepassing op de in artikel 37 van het decreet van [...] betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen en houdende dringende hogeronderwijsmaatregelen bedoelde validerende instanties.

Voor de lezing van de in het eerste lid bedoelde bepalingen :

- 1° worden de personen die een bekwaamheidsonderzoek aanvragen als “studenten” beschouwd ;
- 2° wordt het reglement van de validerende instantie als “onderwijs- en examenregeling” beschouwd.”.

Artikel 76

Artikel II.4 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt :

“Artikel II.4.

Het bestuur, of enig orgaan dat werkt onder de verantwoordelijkheid van het bestuur, treedt bij het nemen van een studievoortgangsbeslissing op als openbare dienst, die in een reglementaire verhouding staat tot de student.”.

Artikel 77

In deel II, titel II van hetzelfde decreet wordt het opschrift van Hoofdstuk III vervangen door wat volgt :

“HOOFDSTUK III

Rechtsbescherming bij studievoortgangsbeslissingen”.

Artikel 78

Artikel II.12 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt :

“Artikel II.12

De onderwijs- en examenregeling bepaalt de wijze waarop studievoortgangsbeslissingen worden herzien, wanneer deze zijn aangetast door materiële vergissingen die worden vastgesteld binnen een vervalttermijn van tien kalenderdagen na de dag waarop deze zijn genomen.”.

Artikel 79

In artikel II.13 van hetzelfde decreet worden volgende wijzigingen aangebracht :

- 1° in het eerste lid worden de woorden “examenbeslissing of een examentuchtbeslissing” vervangen door de woorden “studievoortgangsbeslissing” ;
- 2° in het tweede lid worden de woorden “heroverweging van de examen(tucht)beslissing” vervangen door de woorden “heroverweging van de studievoortgangsbeslissing” en worden de woorden “in het geval van een examentuchtbeslis-

sing” vervangen door de woorden “in het geval van een andere studievoortgangsbeslissing”.

Artikel 80

Artikel II.14, eerste lid, 2° van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt :

“2° een beslissing die de oorspronkelijke beslissing op gemotiveerde wijze bevestigt, of herziet.”.

Artikel 81

In deel II, titel II, hoofdstuk III, afdeling 2 van hetzelfde decreet wordt het opschrift van onderafdeling 2 vervangen door wat volgt :

“ONDERAFDELING 2

De Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen”.

Artikel 82

In artikel II.15 van hetzelfde decreet worden de woorden “Raad voor examenbetwistingen” vervangen door de woorden “Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen”.

Artikel 83

In artikel II.21 van hetzelfde decreet worden volgende wijzigingen aangebracht :

1° in het eerste lid wordt het woord “examen(tucht)beslissingen” vervangen door het woord “studievoortgangsbeslissingen” ;

2° in het tweede lid worden de woorden “de examencommissie” vervangen door de woorden “het bestuur of enig orgaan dat werkt onder de verantwoordelijkheid van het bestuur”.

Artikel 84

In artikel II.22 worden volgende wijzigingen aangebracht :

1° in het eerste lid, 2° :

a) worden de woorden “gemotiveerde vernietiging van de onrechtmatig genomen examenbeslissing” vervangen door de woorden “gemotiveerde vernietiging van de onrechtmatig genomen studievoortgangsbeslissing” ,

b) wordt de tekst van b) en c), respectievelijk, de tekst van c) en d),

c) wordt in de plaats van b) een nieuwe b) ingevoegd, die luidt als volgt :

“b) een nieuwe beslissing houdende toekenning van een bewijs van bekwaamheid in voorkomend geval afhankelijk wordt gemaakt van de organisatie van een nieuw bekwaamheidsonderzoek of een onderdeel daarvan. De Raad kan de termijn en de materiële voorwaarden bepalen waaronder deze organisatie moet gebeuren,” ;

2° in het tweede lid worden de woorden “alsof hij geslaagd was geweest, dan wel alsof geen examen-tuchtbeslissing was genomen” vervangen door de woorden “alsof geen nadelige studievoortgangsbeslissing was genomen”.

Artikel 85

In artikel II.28, § 1, tweede lid, worden volgende wijzigingen aangebracht :

1° in 1° wordt het woord “examen(tucht)beslissing” vervangen door het woord “studievoortgangsbeslissing” ;

2° aan 2° wordt vóór het teken “ ;” een zinsnede toegevoegd, die luidt als volgt :

“, of het verslag van het bekwaamheidsonderzoek met het oog op de verwerving van een bewijs van bekwaamheid”.

HOOFDSTUK IV

Diverse wijzigingen

AFDELING 1

Wijzigingen aan het decreet van 12 juni 1991
betreffende de universiteiten in
de Vlaamse Gemeenschap

Artikel 86

In artikel 132, 2°, e), van het decreet van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap worden de woorden “, zonder dat dit aantal studenten per financieringsgroep twee procent mag overschrijden van het totaal aantal Belgische studenten die het vorig academiejaar regelmatig in de betrokken financieringsgroep zijn ingeschreven” geschrapt.

AFDELING 2

Wijzigingen aan het decreet van 13 juli 1994
betreffende de hogescholen in
de Vlaamse Gemeenschap

Artikel 87

In artikel 177, § 1, 2°, e), van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap wordt de tweede zin opgeheven.

AFDELING 3

Wijzigingen aan het decreet van 4 april 2003
betreffende de herstructurering van
het hoger onderwijs in Vlaanderen

Artikel 88

Artikel 3, derde, vierde, achtste, elfde, twaalfde, dertiende, veertiende, vijftiende, achttiende, negentiende, twintigste en drieëntwintigste streepje, 20, 21, 22, 65, 66, 67, 69, § 6, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 79, 80, 81 en 82 van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen worden opgeheven.

Artikel 89

In artikel 3 van hetzelfde decreet wordt na de definiëring van het begrip “studieomvang” een streepje ingevoegd, dat luidt als volgt :

“- studiejaar : een studieprogramma van ten minste 54 en ten hoogste 66 studiepunten ;”.

Artikel 90

In artikel 61, § 2, tweede lid, 1° van hetzelfde decreet, zoals gewijzigd bij decreet van 19 maart 2004, worden de woorden “artikel 66, § 6” vervangen door de woorden “artikel 13 van het decreet van [...] betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen en houdende dringende hogeronderwijsmaatregelen”.

Artikel 91

In artikel 69 van hetzelfde decreet worden volgende wijzigingen aangebracht :

1° in § 1 worden de woorden “65 en 66” vervangen door de woorden “11, 13 en 17 van het decreet van [...] betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen en houdende dringende hogeronderwijsmaatregelen” ;

2° in § 2 worden de woorden “66 en 67” vervangen door de woorden “15 en 18 van het decreet van [...] betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen en houdende dringende hogeronderwijsmaatregelen”.

Artikel 92

Artikel 89 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt :

“Artikel 89

De Vlaamse regering kan de gelijkwaardigheid bepalen van de kwalificaties en de specificaties van de bachelors- en mastersdiploma’s uitgereikt in de Franse Gemeenschap c.q. door de Koninklijke Militaire School te Brussel met de kwalificaties en de specificaties van de bachelors- en mastersdiploma’s uitgereikt in de Vlaamse Gemeenschap.”.

Artikel 93

In artikel 122, § 2, van hetzelfde decreet worden de tekens “, 43” geschrapt.

Artikel 94

In artikel 137, § 1, van hetzelfde decreet worden tussen de woorden “artikel 43 van het universiteitendecreet” en “wordt vanaf het academiejaar 2004-2005” de woorden “overeenkomstig artikel 138, § 1” ingevoegd.

Artikel 95

In titel I van hetzelfde decreet wordt een hoofdstuk VIbis, bestaande uit artikel 113bis, ingevoegd, dat luidt als volgt :

“HOOFDSTUK VIbis

Centrale databank

Artikel 113bis

§ 1. De Vlaamse regering organiseert bij het departement Onderwijs van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap een centrale databank, gericht op gegevensverwerking met het oog op volgende doelstellingen :

- 1° de financiering van instellingen voor hoger onderwijs ;
- 2° het verzamelen van statistisch materiaal ;
- 3° de opvolging van studieloopbanen.

§ 2. De centrale databank bevat per student de inschrijvingsgegevens en de identificatiegegevens.

De identificatiegegevens worden enkel uitgewisseld tussen de betrokken instellingen voor hoger onderwijs en het departement Onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap. Zij kunnen nimmer openbaar worden gemaakt.

§ 3. Het beheer en het gebruik van de centrale databank maakt het voorwerp uit van een protocol tussen het Ministerie van de Vlaamse Gemeen-

schap, enerzijds, en de Vlaamse Interuniversitaire Raad en de Vlaamse Hogescholenraad, anderzijds.”.

AFDELING 4

Wijzigingen aan het decreet van 19 maart 2004 betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs

Artikel 96

In artikel VII.1, § 1, eerste lid van het decreet van 19 maart 2004 betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs worden volgende wijzigingen aangebracht :

1° 11° wordt vervangen door wat volgt :

“11° het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen ;” ;

2° er wordt een 13° toegevoegd, dat luidt als volgt :

“13° het decreet van [...] betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen en houdende dringende hogeronderwijsmaatregelen.

TITEL VI

Overgangsmaatregel

Artikel 97

Studenten die gestart zijn in het op de vooravond van de inwerkingtreding van dit decreet van toepassing zijnde studiejaarsysteem, worden van rechtswege geacht een diplomacontract te hebben gesloten, behoudens in het geval zij uitdrukkelijk kiezen voor het afsluiten van een examencontract.

Zij worden geacht een creditbewijs te hebben behaald voor de opleidingsonderdelen waarvoor binnen het studiejaarsysteem examens werden afgelegd en waarvoor zij geslaagd zijn verklaard.

TITEL VII

Inwerkingtreding

Artikel 98

§ 1. De bepalingen van dit deel treden in werking vanaf het academiejaar 2005-2006, met uitzondering van :

1° artikel 2, dat in werking treedt op 1 juli 2004 ;

2° artikel 92 en 96, die in werking treden op 1 oktober 2004.

De Vlaamse regering is ertoe gemachtigd de bepalingen van dit decreet, met uitzondering van deze bedoeld in 1° en 2° van het eerste lid, eerder in werking te laten treden ten aanzien van die associaties en/of instellingen waarvan de besturen erom verzoeken. Zij kan daarbij de dwingende bepalingen aanwijzen dewelke slechts vanaf het academiejaar 2005-2006 dienen te worden gerespecteerd. In dat geval worden de betrokken aangelegenheden geregeld overeenkomstig de op de vooravond van de door het besluit bepaalde inwerkingtredingsdatum vigerende regelen.

De bepalingen van titel V, hoofdstuk III treden in voorkomend geval ten aanzien van alle instellingen in werking van zodra bepalingen van dit deel bij besluit op één of meer associaties en/of instellingen van toepassing worden verklaard.

§ 2. De inwerkingtreding van bepalingen van dit deel is facultatief ten aanzien van de opleidingen binnen de studiegebieden “Audiovisuele en beeldende kunst” en “Muziek en podiumkunsten”. De Vlaamse regering kan, op verzoek van het bevoegde instellingsbestuur of associatiebestuur, de inwerkingtreding van de bepalingen van dit decreet voor deze opleidingen vastleggen, voor wat betreft de betrokken instelling(en). De bepalingen van titel V, hoofdstuk III treden onverminderd het voorgaande ook voor bedoelde studiegebieden in werking overeenkomstig het bepaalde in § 1.

DEEL II

Dringende hogeronderwijsmaatregelen

TITEL I

Wijzigingen aan het decreet van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap

Artikel 99

In artikel 181bis, § 3, ingevoegd bij decreet van 15 juli 1997 en gewijzigd bij decreet van 19 december 2003, worden de woorden “in 2004 19.939.000 euro” vervangen door de woorden “in 2004 30.125.123,15 euro”.

Artikel 100

Artikel 190bis van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt :

“Artikel 190bis

§ 1. De Vlaamse regering subsidieert jaarlijks het projectmatig wetenschappelijk onderzoek van het hoger professioneel onderwijs, bedoeld in artikel 14, § 1, van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen.

§ 2. Er worden per hogeschool 2 subsidie-enveloppes toegekend :

1° een eerste subsidie-enveloppe ondersteunt de creatie van de primaire randvoorwaarden en een organieke ondersteuningsstructuur van het projectmatig wetenschappelijk onderzoek ;

2° een tweede subsidie-enveloppe wordt door het hogeschoolbestuur besteed aan projecten.

§ 3. Voor de toekenning van de in § 2, 1°, bedoelde subsidie-enveloppes wordt jaarlijks in een globaal bedrag van 3.000.000 euro voorzien.

Voor de toekenning van de in § 2, 2°, bedoelde subsidie-enveloppes wordt voorzien in volgende globale bedragen :

- 1° voor het begrotingsjaar 2004 : 4.000.000 euro ;
- 2° voor het begrotingsjaar 2005 : 4.500.000 euro ;
- 3° vanaf het begrotingsjaar 2006 : 6.000.000 euro.

De in het eerste en het tweede lid bedoelde bedragen worden tussen de hogescholen verdeeld a rato van het gemiddeld aantal financierbare studenten in de opleidingen van één cyclus op 1 februari 2001, 1 februari 2002 en 1 februari 2003.

§ 4. Een in § 2, 2°, bedoelde subsidie-enveloppe wordt door het hogeschoolbestuur besteed aan projecten op grond van een bijzonder reglement of op grond van het algemeen onderzoeks- en samenwerkingsreglement van de associatie.

Het bedoelde reglement omvat ten minste volgende regelen :

- 1° de looptijd van de projecten, die niet korter mag zijn dan 3 jaar ;
- 2° de voorwaarden inzake wetenschappelijke ondersteuning van de projecten ;
- 3° de methodologie die gevolgd wordt bij de ex ante evaluatie van de ingediende voorstellen, de ex post evaluatie van de uitgevoerde projecten en eventueel de tussentijdse evaluatie van in uitvoering zijnde projecten.

§ 5. Het hogeschoolbestuur rapporteert in het jaarverslag over het gebruik van de in § 2, 1° en 2°, bedoelde subsidie-enveloppes. De Vlaamse regering kan nadere regelen inzake deze rapportering vastleggen.”.

Artikel 101

In artikel 337bis van hetzelfde decreet worden de woorden “administratief personeel” vervangen door de woorden “administratief en technisch personeel”.

TITEL II

Wijzigingen aan het decreet van 2 maart 1999 tot regeling van een aantal aangelegenheden van het volwassenenonderwijs

Artikel 102

In artikel 8bis, § 1, tweede lid, van het decreet van 2 maart 1999 tot regeling van een aantal aangelegenheden van het volwassenenonderwijs worden na de woorden “Architectuur” de woorden “en/of Industriële wetenschappen en technologie, en nautische wetenschappen” toegevoegd.

TITEL III

Wijzigingen aan het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen

Artikel 103

In artikel 9bis van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen worden volgende wijzigingen aangebracht :

- 1° in het eerste lid worden tussen de woorden “Erkenningscommissie” en “advies te verlenen” de woorden “een oordeel uit te brengen of” gevoegd ;
- 2° in het tweede lid worden de woorden “van een advies” vervangen door de woorden “van een oordeel of advies”.

Artikel 104

In artikel 61, § 1, 2°, van hetzelfde decreet worden tussen de woorden “heeft de macrodoelmatigheids- toets” en “en de “toets nieuwe opleidingen” door

het Accreditatieorgaan” de woorden “(voor zover van toepassing)” gevoegd.

Artikel 105

In artikel 64 van hetzelfde decreet worden volgende wijzigingen aangebracht :

1° aan § 1 wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt :

“In het Hoger Onderwijsregister worden tevens de in artikel 17, § 1, bedoelde opleidingstrajecten leidend tot een postgraduaatgetuigschrift opgenomen. Instellingsbesturen kunnen in het Hoger Onderwijsregister ook in artikel 17, § 2 bedoelde kortere opleidingstrajecten laten opnemen.” ;

2° aan § 2, eerste lid, 1°, wordt een k) toegevoegd, die luidt als volgt :

“k) het academiejaar of de academiejaren waarin de opleiding wordt aangeboden.” ;

3° aan § 2, eerste lid, 2°, a), wordt een 6) toegevoegd, dat luidt als volgt :

“6) voor wat betreft de opleidingstrajecten leidend tot een postgraduaatgetuigschrift en eventueel voor wat betreft kortere opleidingstrajecten : de voor de studenten nuttige gegevens met betrekking tot de vooropleidingseisen.” ;

4° § 3, eerste lid, wordt vervangen door wat volgt :

“De instellingen voor hoger onderwijs delen jaarlijks vóór 1 mei de in § 2, eerste lid bedoelde gegevens mee inzake de opleidingen die zij het daaropvolgend academiejaar rechtmatig kunnen organiseren. De gegevens inzake opleidingstrajecten leidend tot een postgraduaatgetuigschrift en in artikel 17, § 2, bedoelde kortere opleidingstrajecten kunnen te allen tijde worden meegedeeld. De Vlaamse regering bepaalt de nadere regelen inzake de wijze waarop en de vorm waarin de gegevens worden meegedeeld, verbeterd en geactualiseerd.” ;

5° in § 3, tweede lid, wordt de tweede zin vervangen door wat volgt :

“Het departement Onderwijs dient jaarlijks vóór 1 juni de echtheid van het Hoger Onderwijsregister te bevestigen.” ;

6° § 3, derde lid, en § 4 worden opgeheven.

Artikel 106

In titel I, hoofdstuk V van hetzelfde decreet wordt in een artikel 95bis.1. ingevoegd dat luidt als volgt :

“Artikel 95bis.1.

In afwijking van het voorschrift dat de mastersopleidingen die volgen op een academische bachelorsopleiding ten vroegste vanaf het academiejaar 2007-2008 kunnen georganiseerd worden, kunnen de instellingen voor hoger onderwijs mastersopleidingen die aansluiten bij een academische bachelorsopleidingen organiseren vanaf het academiejaar 2004-2005 en de overeenkomstige mastersgraden verlenen, voor zover :

1° deze mastersopleidingen vervat zijn in de lijst bedoeld in artikel 123, § 5, of in artikel 125, § 4, én

2° deze mastersopleidingen als mastersopleidingen van Erasmus Mundus werden geselecteerd, overeenkomstig het besluit nr. 2317/2003/EG van het Europees Parlement en de Raad van 5 december 2003 tot invoering van een programma voor de verhoging van de kwaliteit van het hoger onderwijs en de bevordering van het intercultureel begrip door middel van samenwerking met derde landen (Erasmus Mundus) (2004-2008).

In afwijking van het voorschrift dat de instellingen voor hoger onderwijs ten vroegste vanaf het academiejaar 2009-2010 nieuwe mastersopleidingen die aansluiten bij een academische bachelorsopleiding kunnen aanbieden, kunnen de instellingen voor hoger onderwijs nieuwe mastersopleidingen die aansluiten bij een academische bachelorsopleiding aanbieden vanaf het academiejaar 2005-2006 voorzover deze mastersopleidingen als mastersopleidingen van Erasmus Mundus werden geselecteerd, overeenkomstig het besluit nr. 2317/2003/EG van het Europees Parlement en de Raad van 5 december 2003 tot invoering van een programma voor de verhoging van de kwaliteit van het hoger onderwijs en de bevordering van het intercultureel begrip door middel van samenwerking met derde landen (Erasmus Mundus) (2004-2008). Deze mastersopleidingen worden niet beschouwd als nieuwe opleidingen zoals bedoeld in artikel 60septies. Deze opleidingen worden geacht geaccrediteerd te zijn tot

en met het einde van het vijfde academiejaar na de start van de opleiding. Deze overgangssaccreditatie vervalt als de Europese erkenning als mastersopleiding Erasmus Mundus vervalt.”.

Artikel 107

Aan artikel 91, § 3, van hetzelfde decreet wordt een zinsnede toegevoegd, die luidt als volgt :

“of indien het gaat om mastersopleidingen van Erasmus Mundus.”.

Artikel 108

Aan artikel 71 van hetzelfde decreet wordt een § 3 toegevoegd, die luidt als volgt :

“§ 3. Het inschrijvings-en examengeld voor een voorbereidings- of schakelprogramma wordt vastgesteld door het instellingsbestuur en bedraagt :

1° ten hoogste 252,5 euro, indien het programma ten hoogste 53 studiepunten omvat ;

2° ten hoogste 505 euro, indien het programma ten minste 54 studiepunten omvat.

Deze bepaling geldt voor het academiejaar 2004-2005.”.

Artikel 109

In artikel 124, § 9, van hetzelfde decreet worden de woorden “de in § 1 bedoelde opleidingen van het hoger onderwijs van twee cycli” vervangen door de woorden “de academische opleidingen aan de hogescholen, bedoeld in § 1 en § 4 en in artikel 125ter”.

Artikel 110

Aan titel I, hoofdstuk VII, afdeling 3 van hetzelfde decreet wordt een onderafdeling 4 toegevoegd, die luidt als volgt :

“ONDERAFDELING 4

Academisering van het hoger kunstonderwijs

Artikel 138bis

De Vlaamse regering kan uiterlijk op 31 december 2004 de in artikel 58 opgenomen verwijzingen naar wetenschappelijke kennis en competenties en wetenschappelijk onderzoek vervangen door een geëigende terminologie voor wat betreft de opleidingen in de studiegebieden “Audiovisuele en beeldende kunst” en “Muziek en podiumkunsten”.

Het besluit ter zake wordt onverwijld ter bekrachtiging voorgelegd aan het Vlaams Parlement.

Indien het Vlaams Parlement het besluit niet bekrachtigt, wordt het geacht nooit te hebben bestaan.”.

Artikel 111

Aan artikel 139 van hetzelfde decreet wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt :

“De bepaling van artikel 107 treedt in werking op 1 januari 2006.”

Artikel 112

In artikel 171 van hetzelfde decreet worden de woorden “1 januari 2005” vervangen door de woorden “1 januari 2006”.

TITEL IV

Wijzigingen aan het decreet van 19 maart 2004
betreffende de rechtspositieregeling van
de student, de participatie in het hoger onderwijs,
de integratie van bepaalde afdelingen van het
hoger onderwijs voor sociale promotie in
de hogescholen en de begeleiding van de
herstructurering van het hoger onderwijs

Artikel 113

In artikel II.12 worden de woorden “na de datum
van deliberatie” vervangen door de woorden “die
ingaat de dag na deze van de proclamatie”.

TITEL V

Inwerkingtredingsbepaling

Artikel 114

De bepalingen van dit deel treden als volgt in wer-
king :

- 1° artikel 96, 99, 100, 101, 102, 103, 105 en 106 tre-
den in werking op 1 januari 2003 ;
 - 2° artikel 95 en 98 treden in werking op 1 januari
2004 ;
 - 3° artikel 109 treedt in werking op 1 januari 2005.
-